

ശ്രദ്ധിക്ക പ്രസ്തുതാരു വില്ലർഗ്ഗണ തേച്ചിയ നൂലക നോക്കു **NATIONAL LIBRARY REVIEW**

വേദി-01, കലാപയ 02 പ്രിൽ-ഡൈസ്റ്റമെബർ 2014

തോക്കു 01, ഇലക്കമ 02 ജൂലൈ-ഡിസമ്പർ 2014

Vol. 01, No. 02, July-December2014

ശ്രദ്ധിക്ക പ്രസ്തുതാരു ഹാ പ്രശ്നങ്ങൾ സേവാ മന്ത്രിലെ
തേച്ചിയ നൂലക ആവണവാക്കല് ചേവെകൾ ചാപ
National Library and Documentation Services Board

NATIONAL LIBRARY REVIEW

ජාතික ප්‍රස්තකාල විමර්ශන
තොසිය නුලක තොක්කු
NATIONAL LIBRARY REVIEW

වෙළම 01, කළුපය 02 ජූලි - දෙසැම්බර 2014

ජාතික 01, මූලක්කම 02 ජූනුවරි - ජූන් 2014

Vol. 01, No 02 July – December 2014

ජාතික ප්‍රස්තකාල හා ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩලය
තොසිය නුලක ආචාර්යාක්කල් සේවකൾ සංගම
National Library and Documentation Services Board

NATIONAL LIBRARY REVIEW

Vol. 01, No: 02

July – December 2014

ISSN 2357 – 2973

Advisory Committee

Prof. Somaratna Balasooriya

Prof. Piyadasa Ranasingha

Dr. Premila Gamage

Dushyanthi Daniel

Editors

W. Sunil

G. D. Amarasiri

Assistant Editors

Priyanga Bandara

Kamalangani Subasinghe

Computer Type Setting

Asoka Damayanthi

Publisher

Library Research Division

National Library and Documentation Services Board

No. 14, Independence Avenue

Colombo 07.

SRI LANKA

Telephone : 011- 3056388

Fax : 011- 2685201

E- mail : research@mail.natlib.lk

Web site : www.natlib.lk

Authors are responsible for the content of their articles published in this journal

Editors' note

Information has become an essential component of modern information society. Information is extremely important for every aspect of human society such as education, communication, management, business, technology, etc.. Library and Information Science is directly involved in information management. Library and Information Science is the only subject which widely discusses information management. In modern information society, knowledge creation is an important requirement. For knowledge creation, extensive research is necessary in any subject field. Publication of scholarly Journals are very important for the dissemination of new knowledge generated through research. "National Library Review" is a result of an effort made by National Library and Documentation Services Board to disseminate new knowledge of Library and Information Science to the Sri Lankan library community.

A scholarly journal of this nature is a long felt need of the library community in Sri Lanka. Library and Information Science is becoming an increasingly popular subject and the number of students who follow Library and Information Science has increased considerably during the last few years. Therefore, the literature on Library and Information Science should be developed to meet the increasing demand.

We are extremely thankful to all the authors who provided articles for this journal and prof. Piyadasa Ranasinghe, Dr. Premila Gamage and Mrs. Dushyanthi Daniel of the National Library Review editorial committee and examining the final manuscript of the journal. We also thankful to all the reviewers of the articles for their contribution.

Contents

ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලයේ හෙට ද්‍රව්‍ය ලපාලි අමරසිරි	1
ශ්‍රී ලංකාවේ අධ්‍යාපන ප්‍රතිපත්තිය සහ පාසල් පුස්තකාල සේවාව	22
එච්. එම්. ගුණරත්න බණ්ඩා	
Digitization : Panacea for Preservation And Access in Libraries and Archives?	47
Dr. K. D. G. Wimalaratne	
ශ්‍රී ලංකාවේ එලදායී මහජන පුස්තකාල සේවාවක් සඳහා මහජන පුස්තකාල ව්‍යවස්ථා හඳුන්වාදීමේ වැදගත්කම	56
ඒ. ඩී. අමරසිරි	
National Library Services in the Twenty First Century : Challenges and Opportunities	70
L. A. Jayathissa	
වර්ගිකරණයේ ඉතිහාසය සැකෙවින් හා විවිධ දැනුම වර්ගිකරණ ක්‍රම කිහිපයක් පිළිබඳ සංක්ෂීපේක ඇගයීමක් විජය ප්‍රේමදරුගෙන	90
National Social Media Regulations for Information Service Providers	111
Dr. Ruwan Gamage	
යාම්ප්පාණප්පල් කළෙකක්මුක සමුක ඩිජිත්‍රූල් තුරුරුවාර් පට්ටතාරී මාණ්‍යවර්කෘතින් න්‍යාලකප්පයන්පාටු-ඉරු ආය්චු නවයුත්තකිරුණුණන්, සාමක්‍රියාන්, සාම්ප්‍රදායික සාම්ප්‍රදායික ආය්චු	119
Guidelines for contributors	141

ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලයේ හෙට ද්‍රව්‍ය

උපාලි අමරසිංහ

සාරාංශය

ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික පුස්තකාල සේවාවේ කේන්ද්‍රස්ථානය ලෙස සැලකෙනුයේ ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලය වේ. 1990 වසරේ පිහිටුව මෙම ජාතික ආයතනය 2015 වසරේ සිය රුදී පුවිලිය සමරනු ලබයි. තොරතුරු හා සන්නිවේදන ක්ෂේත්‍රයේ අතිවිශාල වර්ධනයන් මෙන්ම ජාතික හා අන්තර්ජාතික පුවිශේෂ හත්වයන් යටතේ ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලය ඉදිරි කාලයේ මූහුණ දෙන ඇතැම් අභියෝග පිළිබඳව මෙන්ම මෙම අභියෝග ජය ගැනීම සඳහා ගනහැකි පියවර පිළිබඳව කතුවරයා මෙම ලිපියෙන් සාකච්ඡා කරනු ලබයි.

මූලික පද

ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලය, ජාතික පුස්තකාල සේවා, ජාතික පුස්තකාල සේවා නවීකරණය, තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණයේ බලපෑම, ප්‍රයස්ත කළමනාකරණය

ජාතික පුස්තකාල කාර්යයන්

ජාතික පුස්තකාල කාර්යයන් පිළිබඳ ව විවිධ විද්‍වතුන් පුළුල් ලෙස සාකච්ඡා කර ඇත. ලොව විවිධ ජාතික පුස්තකාලවල කාර්යයන් ඇතැම් විට එකිනෙකට වෙනස් වුවත්, පොදුවේ බහුතරයක් ජාතික පුස්තකාල අනුගමනය කරනු ලබන, පිළිගත් ජාතික පුස්තකාල කාර්යයන් ගණනාවක් ඇත.

- ♦ ප්‍රධාන වශයෙන් නීතිමය තැන්පත නීතිය මගින් සහ වෙනත් මාරුගවලින් ජාතියේ අත්සිටපත්, මූලික, ගුව්-දායා හා විද්‍යුත් ප්‍රකාශන එක් රස් කිරීම
- ♦ ජාතික එකතුව විධිමත්ව සංවිධානය කිරීම සහ සංරක්ෂණය
- ♦ ජාතික ග්‍රන්ථ විද්‍යාපත පාලනය
- ♦ විමර්ශන හා පාඨක සේවා සැපයීම
- ♦ ජාතික මට්ටමේ පුස්තකාල ක්ෂේත්‍රයේ නායකත්වය
- ♦ කියවීම, තොරතුරු සාක්ෂරතාව, ග්‍රන්ථ සංවර්ධන වැනි ජාතික වැඩිසටහන් මෙහෙයුවීම

ප්‍රතිසංවිධානය කොට විද්‍යුත් උපදේශක කමිටුවක අධික්ෂණය යටතේ ප්‍රවර්තන, පුරුවකාලීන හා විශේෂ ගුන්පතාමාවලි සම්පාදනයේ දැවැන්ත මෙහෙවරක් සාර්ථකව ඉටු කරන ලදී. විද්‍යුත් සමූල්, ජාතික ප්‍රවත්තන්, රජයේ ප්‍රකාශන, දේශීය ප්‍රස්තකාල පොත්, පශ්චාත් උපාධ නිබන්ධන සහ ජනවාරිගික ගැටලුව වැනි විශේෂ ක්ෂේත්‍ර ගණනාවක ගුන්ප වියුපන සේවා ඉටු කිරීම සඳහා ප්‍රලේඛන සේවා අංශය තමින් වෙනම අංශයක් ඇති කොට පුළුල් ගුන්ප වියුපන හා ප්‍රලේඛන සේවාවක් දියත් කරන ලදී. පාඨක සේවා, තොරතුරු තාක්ෂණ, සංරක්ෂණ වැනි ජාතික ප්‍රස්තකාලයට සපුළුව සම්බන්ධ අංශ ද, ප්‍රස්තකාල සංවර්ධන, අධ්‍යාපන හා ප්‍රකාශන වැනි ජාතික ප්‍රස්තකාල සේවා අංශ ද නව ආයතනයට ගක්තිමත් පදනමක් ලබා දීමට විශාල වශයෙන් දායක විය. ජාතික ප්‍රස්තකාලය තිල වශයෙන් ඇරඹීමට පෙර, ජාතික ගුන්ප නාමාවලය සම්පාදනය වැනි ඇතැම් ජාතික ප්‍රස්තකාල කාර්යයන් ඇරඹී තිබීමත්, ජාතික මට්ටමේ ප්‍රස්තකාල සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සැලකිය සූත්‍ර ප්‍රගතියක් ලබා තිබීමත්, මෙම කටයුතුවල සාර්ථකත්වයට ආධාර විය. වසර කිහිපයක ප්‍රයත්ත්තයකින් අනතුරුව 1998 වසරේ දී එවකට වසර 28 ක් පැරණි, ආයතනයට අදාළ පනත සංශෝධනය කොට ශ්‍රී ලංකා ජාතික ප්‍රස්තකාලයේ වගකීම හා කාර්යභාරය පැහැදිලිව දැක්වෙන නව පාර්ලිමේන්තු පනතක් හඳුන්වා දෙන ලදී. සමස්තයක් ලෙස ශ්‍රී ලංකා ජාතික ප්‍රස්තකාලයේ ආකෘතිය හා කාර්යයන් මූල් දශකයේ හඳුන්වාදුන් ව්‍යුහයට අනුකූලව තවමත් ක්‍රියාත්මක වේ. ඇතැම් ව්‍යාපෘති ඉවත් වීමත්, නව ව්‍යාපෘති ගණනාවක් හඳුන්වාදීමත් මේ අතර දැකිය හැකිය.

සුවිශේෂ අභියෝග

ඉදිරි දශකය තුළ (2015-2025) ශ්‍රී ලංකා ජාතික ප්‍රස්තකාලයේ සාර්ථකත්වය, එය වර්තමාන සුවිශේෂ අභියෝගවලට මූහුණදෙන ආකාරයෙන් තීරණය වනු ඇත. වසර කිහිපයක තරමක වියවුල් සහගත කාලය නිමාකොට යහපත් වෘත්තීය නායකත්වයක් ආයතනයට ලැබීම දැනට ඇති විශාල වාසිසහගත තත්ත්වයකි. නව දේශපාලන නායකත්වය, පළපුරුදු ජ්‍යෙෂ්ඨ කාර්ය මණ්ඩලය හා උද්‍යෝගීමත් සෙසු කාර්ය මණ්ඩලය ආයතනයේ ඉදිරි කටයුතුවලට ප්‍රබල සහායක් වනු ඇත.

ජාතික ග්‍රන්ථ විශ්‍යාපන පාලනය සඳහා ජාතික පුස්තකාලය හෝ එම කාර්යයෙහි නියැලෙන අදාළ ආයතනය වෙත ලබාදීම වේ. ශ්‍රී ලංකාවේ නීතිමය තැන්පත් නීති, 19 වන සියවසේ හා 20 වන සියවසේ මුල් දිගකයේ ඒවා පැනවුණු මුල් ස්වරුපයෙන්ම, කාලීන අවශ්‍යතා අනුව සංශෝධනය නොවී පැවතීම නිසා සහ නීතිය ක්‍රියාත්මක කරලීමේ ඇති දුබලතා නිසා අදාළ අරමුණු මුද්‍රන්පත් කර ගැනීමට අපොහොසත් වී ඇත. පසුගිය දිගකය තුළ සිසුයෙන් ව්‍යාප්ත වන විද්‍යුත් ප්‍රකාශන සහ ගුව්‍ය දැක්‍රියා ප්‍රකාශන දේශීය නීතියෙන් ආවරණය නොවන අතර මුද්‍රිත ප්‍රකාශන ආවරණය ද ඒ සඳහා යොදා ඇති කුමවේදය ද වෙනත් රටවල් සමග සැසැදීමේ දී අතිශය දුර්වල තත්ත්වයක පවතී. එම නීතිය ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන ජාතික ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව 2015 වසරේ දී එය විධිමත් පරිදි සංශෝධනය කිරීමට අපේක්ෂා කරන බව දන්වා ඇත. එය ඉටු නොවුණහොත් යෝජිත ජාතික පුස්තකාල ව්‍යවස්ථා සංශෝධනයේ දී මෙම නීතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ සංශෝධනය කිරීම එහි නීතිම හිමිකරුවන ජාතික පුස්තකාලයට පවරාගත යුතු වේ. ශ්‍රී ලංකාවේ නීතිමය තැන්පත් නීතිය සංශෝධනය දැනටමත් අඩංගුව පමණ ප්‍රමාද වී ඇති ප්‍රමුඛ ජාතික අවශ්‍යතාවකි.

ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලය ඒ මගින් ඉටු කෙරන ජාතික කාර්ය භාරයට ගැලපෙන, සමාන සංස්කෘතික ආයතන සමග සම්පූර්ණ සබඳතා පවත්වා ගැනීම පහසු කෙරෙන, ගැලපෙන අමාත්‍යාංශයකට අනුබද්ධ කරලීම තවත් වැදගත් ජාතික අවශ්‍යතාවකි. ජාතික පුස්තකාලයක ප්‍රධාන වගකීම ජාතියේ බුද්ධිමය උරුමයට අදාළ අත්පිටපත්, මුද්‍රිත ලේඛන, ගුව්‍ය - දැක්‍රියා මාධ්‍ය, විද්‍යුත් ලේඛන ආදිය එක් රස් කිරීම, ඒවායේ ග්‍රන්ථ විශ්‍යාපන පාලනය, පායික සේවා සහ මෙම ජාතික උරුමය අනාගත පරපුර සඳහා ආරක්ෂා කර ගැනීම වේ. ශ්‍රී ලංකාවේ මේ හා සමාන සංස්කෘතික හා බුද්ධිමය උරුමයන් ආරක්ෂා කරනු ලබන අනෙකුත් සංස්කෘතික ආයතන අතර ජාතික කොටුකාගාර දෙපාර්තමේන්තුව, ජාතික ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව, පුරාවිද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව වැනි ආයතන ප්‍රධාන වේ. එබැවින් ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලය ද මෙම ජාතික සංස්කෘතික උරුමයන් ආරක්ෂා කරනු ලබන ආයතන පද්ධතියට එක් වේ, එම ආයතන සමග එක් අමාත්‍යාංශයකට සම්බන්ධවීම අතුවශ්‍ය වේ. දැනට පවත්නා ආකාරයට එය අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය වැනි සංස්කෘතික ක්ෂේත්‍රයෙන්

ලේඛනාගාරය, ජාතික කොතුකාගාරය වැනි රටක සියලුම සංස්කෘතික ආයතනවල ඇති සම්පත් සංඛ්‍යාංකකරණය මගින් පොදු ඩිජිටල් දැනුම් ගබඩා හෝ පුළුල් ජාතික ඩිජිටල් පුස්තකාලයක් ලෙස වර්ධනය වීමේ නව ප්‍රව්‍යතාවක් අන්තර්ජාතිකව ඇති බව ද අප අමතක නො කළ යුතුය. සංස්කෘතික භාණ්ඩවල හොතික ස්වරුපය පුස්කාල පොත්, මූලික පොත්පත්, රාජ්‍ය ලේඛන, සේල්ලිපි, කොතුක භාණ්ඩ, පුරාවස්තු, සිතියම්, විතු වැනි කුමන ස්වරුපයක් ගනු ලැබුව ද ඒ සියල්ල පොදු ජාතික එකතුවක් ලෙස ඩිජිටල් මාධ්‍යයෙන් ඉදිරිපත් කරලීමේ හැකියාව නව තාක්ෂණය නිසා ලැබේ ඇත. එබැවින් මෙම සියලුම සංස්කෘතික ආයතන එක් අමාත්‍යාංශයක් යටතේ සංවිධානය වීම භා කටයුතු කිරීම මෙම අනාගත ව්‍යාපෘති සාර්ථක කර ගැනීම සඳහා ද වැදගත් වේ.

ජාතික පුස්තකාල සේවා නවීකරණය හා පුළුල් කිරීම

පසුගිය වසර 25 කුල ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික පුස්තකාල සේවා සඳහා ගක්තිමත් පදනමක් වැළැ ඇත. එය නව ජාතික පුස්තකාලයක් ලෙස ආචම්බර විය හැකි කරුණකි. පායක සේවා, ගුන්ප විද්‍යාපන පාලන සේවා, ප්‍රතිග්‍රහණ කටයුතු ඇතුළු ජාතික පුස්තකාලයේ සැම අංශයක් ම පාහේ යහපත් ලෙස වර්ධනය වී ඇත. එසේ ව්‍යව ද පසුගිය දෙකාය තුළ තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණයේ සිදු වූ හා දැනටත් සිදුවෙමින් පවතින සුවිශාල වර්ධනයන් හේතුවෙන් ලොව සියලුම ජාතික පුස්තකාලවලට තම කටයුතු දිසුයෙන් නවීකරණය කරලීමට සිදුව ඇත. ඒ අනුව ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලය ද සිය කටයුතු නවීකරණය සඳහා සැලසුම් සහගත වැඩපිළිවෙළක් දියත් කළ යුතු වේ. ජාතියේ විද්‍යාත් ප්‍රකාශන රස් කිරීම, ජාතික එකතුවේ ඇති යුරුලහ සහ විශේෂ එකතු සංඛ්‍යාංකකරණය (digitization), වෙනත් ආයතනවල තැන්පත්ව ඇති විශේෂ ජාතික එකතු සංඛ්‍යාංකකරණය කොට එම පිටපත් ජාතික පුස්තකාලයට ලබාගෙන අංග සම්පූර්ණ ජාතික එකතුවක් ගොඩ තැගීමට ප්‍රයත්න දැරීම, සංඛ්‍යාංකකරණය කරන ලද ජාතික එකතුව (සුවිශේෂ කොටස් හැර) ජාතික පුස්තකාල වෙබ් අඩවිය ඔස්සේ අන්තර්ජාලයට සම්බන්ධ කොට ලොව ඕනෑම ස්ථානයක සිට එම සම්පත් පරිහරණයට පහසුකම් සලසා දීම මෙම නවීකරණ ක්‍රියාවලියේ ප්‍රමුඛ කටයුතු වේ.

වෙබ් හා මාරුගත (online) සේවා ලෙස ලබා දෙමින් සිටී. මෙම තත්ත්වය ඉදිරි වසර කිහිපය තුළ පැපුල ලෙස ව්‍යාප්ත වනු ඇත. ඒ අනුව තොරතුරු ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රමුඛ ජාතික ආයතනය ලෙස ශ්‍රී ලංකා ජාතික ප්‍රස්තකාලය ද තම කටයුතු හා සේවා නැවිකරණය කරලීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. ජාතික ප්‍රස්තකාලයේ සම්පත්, සේවා, විශේෂ වැඩිසටහන්, කාර්යමණ්ඩල තොරතුරු, ද්වීතීයික මුලාශ්‍ර ආදිය පිළිබඳ තොරතුරු එහි වෙබ් අඩවිය තුළින් දැනටමත් ලබාගත හැක. මෙය තවදුරටත් වර්ධනය කොට තනිවම හෝ වෙනත් ප්‍රධාන ආයතන හා ප්‍රස්තකාල සමග එකතු වී අන්තර් ජාතික විද්‍යුත් වාර සගරා පාඨකයින්ට සැපයීම, ලොව ප්‍රමුඛ පෙලලේ දැනුම් සම්පත් අන්තර්ජාලය ඔස්සේ ලබාදීම, දුරස්ථ්‍ර පාඨක සේවා, සමාජ මාධ්‍ය ඔස්සේ නිරතුරුව පාඨකයින් සමග සංවාදය වැනි සුවිශේෂ ආකර්ෂණීය සේවා ජාතික ප්‍රස්තකාලයේ ඉලක්කය විය යුතු වේ.

නව පාඨක අවශ්‍යතා

ජාතික ප්‍රස්තකාලය නව තාක්ෂණය වැළඳ ගැනීම මෙන්ම නව තාක්ෂණය ජාතික ප්‍රස්තකාලයේ පාඨකයින්ට හා පොදුවේ සමාජයට සිදු කර ඇති සහ සිදු කෙරෙමින් පවතින අතිවිශාල බලපැමද එය නිවැරදිව අවබෝධ කරගත යුතු වේ. ගැල් පරම්පරාව (Google generation) ලෙස හඳුන්වන, නවීන ජ්‍යෙෂ්ඨ දුරකථන, වැඩිලට්, සහ විවිධ මැදිලිවල පරිගණක හාවිත කරන මෙම පරපුර සඳහා තව දුරටත් සාම්පූද්‍රයික ප්‍රස්තකාල සේවා පමණක් අදාළ නොවේ. මුවුන් පැරණි පරපුරට වඩා තොරතුරු සොයායන අතර එම තොරතුරු තම ජ්‍යෙෂ්ඨ දුරකථන, පරිගණක, වැඩිලට් පරිගණක ඔස්සේ නිවසේ, කාර්යාලයේ හෝ මුවුන් සිටින ඕනෑම තැනක සිට ලබා ගැනීමට මහත් ප්‍රියමනාපයක් දක්වයි. බවහිර සහ වෙනත් තාක්ෂණික දියුණු රටවල මෙන් අප රටේ මෙම නව පරපුර තවම පැහැදිලිව ඉදිරියට නො පැමිණිය ද, එය ඉදිරි කාලයේ කුමයෙන් වර්ධනය වන බවට සැකයක් නැත. ශ්‍රී ලංකාවේ ජනගහනයට වඩා පවතින ජ්‍යෙෂ්ඨ දුරකථන ප්‍රමාණය අධික බව ද, විදුලි සන්දේශ ජාලය නැවිකරණය වෙමින් රට පුරා වේගයෙන් ව්‍යාප්ත වන බව ද, තොරතුරු තාක්ෂණ සාක්ෂරතාවය දකුණු ආසියා කළාපයේ වේගයෙන් ම වර්ධනය වන රට ශ්‍රී ලංකාව බව ද සලකන විට නව තාක්ෂණය වැළඳගත් නව පරපුරේ ප්‍රබල ආගමනය වැඩි ඇතක නොවන බව පෙනේ. 2015 ජනාධිපතිවරණයේදී සමාජ මාධ්‍ය

තොරතුරු තාක්ෂණ විශේෂයෙන්ගේ සේවය විශේෂ ව්‍යාපෘති සඳහා ලබා ගැනීම, ජාතික පුස්තකාල කාර්ය මණ්ඩලයට තම තොරතුරු තාක්ෂණ දැනුම වර්ධනයට හා යාචන්කාලීන කර ගැනීමට පහසුකම් සැලැසීම, දේශීය/විදේශීය විශේෂ ව්‍යාපෘති මගින් ජාතික එකතු සංඛ්‍යාංකකරණය ඇතුළු ප්‍රධාන ව්‍යාපෘති සඳහා අවශ්‍ය සම්පත් සපයා ගැනීම, ශ්‍රී ලංකා තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ නියෝජිත ආයතනය (ICTA) සමග සම්පූර්ණ සහයෝගීතාවෙන් කටයුතු කිරීම, තොරතුරු තාක්ෂණ සම්පත් සම්භාරය ගක්තිමත් කිරීම හා නිරතුරු නැව්‍යකරණය, මෙම ක්ෂේත්‍රයේ අන්තර් ජාතික ප්‍රවර්ණතා අධ්‍යයනය සහ ගැලපෙන දේ අනුගමනය කිරීම දැනට ගත හැකි ප්‍රධාන පියවර ලෙස යෝජනා කළ හැක. තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය තම එදිනෙදා කටයුතුවලට ප්‍රායෝගිකව යොදා ගැනීමෙන් ආයතනයේ කාර්ය මණ්ඩලයේ ඇතැම් අය දක්වන පසුගාමී බව ඉක්මණීන් මගහැර ගතයුතු තත්ත්වයකි. ප්‍රහුණු පායමාලා, උත්තන්දු කිරීම්, ඉහළ නිලධාරීන්ගේ අදරුණය හා අයිත්ත්‍යාය මෙහිදී වැදගත් වේ.

ජාතික මට්ටමේ සේවා සහ නායකත්ව තුමිකාව

ජාතික මට්ටමේ සේවා සහ දේශීය පුස්තකාල ක්ෂේත්‍රයේ නායකත්ව තුමිකාව ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලය වෙත නිල බලයෙන් පැවරෙන වගකීම වේ. ජාතික මට්ටමේ සේවා හා ව්‍යාපෘති ගණනාවක් ම පසුගිය දශක කිහිපය තුළ ජාතික පුස්තකාල හා ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩලය සාර්ථකව ක්‍රියාත්මක කර තිබීම මෙහිදී විශේෂ වාසි සහගත කරුණක් වේ. ප්‍රකාශන ආධාර ව්‍යාපෘති, ජාතික කියවීමේ මාසය ව්‍යාපෘතිය, අන්තර් ජාතික ප්‍රමිත අංක ව්‍යාපෘති, පුස්තකාල සංරක්ෂණ මධ්‍යස්ථාන පිහිටුවීමේ ව්‍යාපෘතිය ආයතනය මගින් දිරිස කාලයක් නොකළවා සාර්ථකව ක්‍රියාත්මක කරන ප්‍රමුඛ පෙළේ ව්‍යාපෘති වේ. මිට අමතරව පළාත් මධ්‍ය පුස්තකාල ව්‍යාපෘතිය, පුස්තකාලයාධිපතින් සඳහා ප්‍රහුණු පායමාලා පැවැත්වීම, පුස්තකාල සඳහා තොරතුරු තාක්ෂණය හඳුන්වා දීම, සුනාම් පුස්තකාල සවර්ධන වැඩසටහන පසුගිය සමයේ ජාතික මට්ටම් සිදු කළ වෙනත් ප්‍රධාන ව්‍යාපෘති වේ. මෙම ප්‍රධාන වැඩසටහන් නැව්‍යකරණය කොට තවදුරටත් පවත්වා ගෙන යන අතර සංඛ්‍යාංකකරණය, අන්තර් ජාතික විද්‍යුත් වාර සගරා ලබා ගැනීම, සමාජ මාධ්‍ය පුස්තකාල සේවා සඳහා යොදා ගැනීම, තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය ඒ ඒ පුස්තකාලවල හැකියාව සහ අවශ්‍යතාව

මුලදී සඳහන් කළ ලෙස තොරතුරු හා සන්නිවේදන ක්ෂේත්‍රයේ ශ්‍රී ලංකා ජාතික ප්‍රස්තකාලය අනාගතයේ ලබන ජයග්‍රහණ එහි ජාතික මට්ටමේ නායකත්ව භූමිකාව තීරණය කරනු ඇත. ශ්‍රී ලංකා ජාතික ඩිජිටල් ප්‍රස්තකාලය ගොඩනගා, ජාතික ප්‍රස්තකාලයේ සම්පත් රටපුරා මෙන් ම ලොව පුරා සිටින පර්යේෂකයනට පරිහරණය කිරීමට අවස්ථාව ලබා දී, රට තුළ ඇති අනෙක් ප්‍රස්තකාලවලටද නව තාක්ෂණය උපයෝගීකරගෙන අන්තර්ජාතික මට්ටමේ උසස් ප්‍රස්තකාල සේවා වර්ධනයට සහායවීම ජාතික ප්‍රස්තකාලයේ වගකීම වේ. සැම ශ්‍රී ලාංකිකයෙකුටම මෙන්ම රට පුරා විහිදුණු සියලුම පාසල්, උසස් අධ්‍යාපන, පර්යේෂණ, රාජ්‍ය, පොදුගලික, ස්වේච්ඡා ආයතන ව්‍යුහයට අවශ්‍ය තොරතුරු, දැනුම පසුවෙන් ලබාගත හැකිවන ලෙස කටයුතු කිරීම ජාතික ප්‍රස්තකාලයේ වගකීම වේ.

එසේ ම යටත් විෂ්ට පාලකයින් විසින් අප රටෙන් අනීත්‍යානුකූලව පැහැර ගෙන ගොස් විදේශ රටවල ප්‍රස්තකාලවල, පොදුගලික එකතුවල සහ වෙනත් සංස්කෘතික ආයතනවල තැන්පත් කර ඇති අපේ ජාතික උරුමයන් වන දේශීය ප්‍රස්තකාල පොත් සහ වෙනත් සංස්කෘතික දායාදවල ඩිජිටල් පිටපත් හෝ මුල් පිටපත් නැවත අප රට ලබා ගෙන ජාතික එකතුවට එක් කර ගැනීම ද ජාතික ප්‍රස්තකාලයේ වගකීම වේ. අනුරාධපුර, පොලොන්තරු යුගවල ශ්‍රී ලංකාව සමග සම්පාදනීය සඛ්‍යතා තිබූ රටවල් වූයේ ඇග්‍රතිස්ථානය, ඉන්දියාව, වීනය, විබෙදය, මියන්මාරය, ලාංඡලය, තායිලන්තය වැනි ආසියාතික රාජ්‍ය වේ. මේ අවධියේ ධර්ම ගවේෂණය, වෙළඳ කටයුතු, දේශපාලනීක හෝ සංස්කෘතික සඛ්‍යතා මත මෙරටට පැමිණී හෝ ශ්‍රී ලංකාවෙන් මෙම රටවලට ගිය සංවාරකයින් සමග අපේ පැරණි පොතපත ද මෙම ආසියාතික රටවලට යාමට ඉඩ ප්‍රස්ථා තිබූ බව ප්‍රකට කරුණකි. ඒ අනුව දැනට අප රටින් අතුරුදහන් වී ඇති හඳුනාගත් සහ හඳුනානොගත් අපේ පැරණි විද්‍යාත්මක කාන්ති, තවමත් මෙම රටවල ආරාමවල හා ප්‍රස්තකාලවල ඇති, සියදහස් ගණන් හඳුනා නොගත් ප්‍රස්තකාල පොත් අතර තිබීමට බොහෝදුරට ඉඩ ඇත. මේවා සොයා ගොස් ඒවායේ ඩිජිටල් පිටපත් හෝ මුල් පිටපත් අප රට ලබා ගැනීම ද ශ්‍රී ලංකා ජාතික ප්‍රස්තකාලයේ දිගුකාලීන වගකීමක් වේ.

සාර්ථකව මෙහෙයුමට ජාතික ප්‍රස්තකාල කාර්ය මණ්ඩලය මෙන්ම රට තුළ සිටින ප්‍රස්තකාල, තොරතුරු තාක්ෂණ, සංරක්ෂණ, කළමනාකරණ ක්ෂේත්‍රවල විද්‍වතුන්ගේ සහාය ලබා ගැනීමටත් ජාතික ප්‍රස්තකාලයට සිදු වේ.

මානව සම්පත් වර්ධනය

ජාතික ප්‍රස්තකාලයේ සාර්ථකත්වය එහි කාර්ය මණ්ඩලයේ ගුණාත්මකව මත බොහෝ දුරට රදී ඇත. එබැවින් මෙම මානව සම්පත ආරක්ෂා කිරීම සහ තවදුරටත් සංවර්ධනය කරලීමට ද, උසස් මානව සම්පත් ආයතනයට ආකර්ෂණය කර ගැනීමට ද විශේෂ ප්‍රයත්තයක් දැරිය යුතු වේ. අනෙකුත් වෘත්තීය සුදුසුකම්වලට අමතරව, තොරතුරු තාක්ෂණ කුසලතා, ඉංග්‍රීසි හෝ වෙනත් දෙවන භාෂා දැනුම, කැපවීමෙන් සේවය කිරීමේ හැකියාව, කළමනාකරණ කුසලතා, උසස් මහජන සම්බන්ධතා ජාතික ප්‍රස්තකාල කාර්ය මණ්ඩලයෙන් අපේක්ෂා කෙරේ. කිසිදු ආයතනයකට තමනට අවශ්‍ය පුරුණ මානව සම්පත් අත්කර ගැනීම ප්‍රායෝගිකව කළ නොහැකිකි. එබැවින් තම කාර්ය මණ්ඩලයට අමතරව බාහිර විශේෂයෙන් සහාය අවශ්‍ය අවස්ථාවල දී ලබා ගැනීමට ආයතනයට අවස්ථාව ඇත. දැනට ඇති උපදේශක කම්ටු මේ සඳහා බහුලව යොදා ගනු ලබන ක්‍රමය වේ. මේට අමතරව කෙටි කාලීනව, හඳුනාගත් සුවිශේෂ කාර්යයන් සඳහා විශේෂයෙන් සහාය ලබා ගැනීමට පහසුකම් ඇත. වෙනත් ජාතික ප්‍රස්තකාල සමග සඛ්‍යතා පුළුල් කිරීම මගින් හෝ දැනටමත් පවතින දකුණු ආසියා කළාපීය සහයෝගිතා සංගමය (SAARC) වැඩසටහන යටතේ කළාපීය ජාතික ප්‍රස්තකාල සමග කාර්ය මණ්ඩල පුවමාරු වැඩ සටහන් එලදායී වේ. 2015 පෙබරවාරි මස නව ශ්‍රී ලංකා ජනාධිපතිතුමාගේ ඉන්දිය සංවාරයේ දී ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රස්තකාල, ලේඛනාගාර හා කොළඹකාගාර සංවර්ධනය සඳහා ඉන්දිය ආධාර ලබාදීමට අත්සන් කළ ශ්‍රී ලංකා - ඉන්දිය සංස්කෘතික ගිවිසුම මෙහිදී අතිශයින් වැදගත් වේ. මෙම ගිවිසුම් උපරිම එල නෙලා ගැනීමට ශ්‍රී ලංකා ජාතික ප්‍රස්තකාලය සැලසුම් සහගතව කටයුතු කළ යුතු වේ.

විශ්වවිද්‍යාලවල සහ ඒවාට සම්බන්ධ ආයතනවල ජේජ්ඩ් අධ්‍යායන කාර්ය මණ්ඩලයට ඇති සජේත වාර්ෂික නිවාසු වැඩසටහන යටතේ විශේෂ අංශවල සුවිශේෂ කුසලතා ඇති විශේෂයෙයින් වසරකට හෝ දෙකකට ජාතික ප්‍රස්තකාලයට අනුයුත්ත කර ගැනීම විශේෂයෙන් අවධානය යොමු කළ

ශ්‍රී ලංකා ජාතික ප්‍රස්තකාලයේ ඉඩකඩ පිළිබඳ ගැටුව දැන් දැන් ක්‍රමයෙන් දැනෙමින් පවතී. මෙම කතුවරයා අනාගතයේදී පැන තැගිය හැකි මෙම ගැටුව පිළිබඳව 1980 ගණන්වල, ජාතික ප්‍රස්තකාලයේ යුතෙස්කේ ගාහ නිර්මාණ දිල්පී, අනාවප්‍රාප්ත මහාචාර්ය මධිකල් බෝත් මහතා සමග සාකච්ඡා කරන ලදී. එහි දී ඒ මහතා සඳහන් කළේ එබලු ගැටුවක් අනාගතයේ පැන තැගුනහොත් එයට විසඳුම් දෙකක් ඇති බවයි. මුල් විසඳුම ගොඩනැගිල්ලේ ජාතික ප්‍රස්තකාල එකතුව තැන්පත් කර ඇති ඇතුළත ප්‍රදේශය වටා ඇති බිත්තිය ඉවත් කිරීම මගින් අමතර ඉඩ ප්‍රමාණයක් ලබාගැනීම වේ. දෙවන විසඳුම ලෙස එතුමා සඳහන් කළේ ගොඩනැගිල්ලට ගක්තිමත් අත්තිවාරමක් සහ ප්‍රාථමික කුලුණු යොදා ඇති තිසා පහසුවෙන් තවත් අමතර මහල් කිහිපයක් එයට එක් කළ හැකි බවයි. එසේ ව්‍යව ද එතුමා මෙම අදහස් තම නිල වාර්තාවල ඇතුළත් කර තැති බව මෙහි දී සඳහන් කළ යුතු වේ.

මුල් විසඳුම තිසා දැනට ආරක්ෂිත ප්‍රදේශයක, වායු සමිකරණ කළාපයක පවත්වාගෙන යන ජාතික එකතුවට තවදුරටත් එම සුවිශේෂී ආරක්ෂිත බව ලබාදීම අපහසු වීමට ඉඩ ඇත. එසේම එම ඇතුළත බිත්ති ඉවත් කිරීම තිසා විශාල අමතර ඉඩ ප්‍රමාණයක් ද නො ලැබේ. එබැවින් දෙවන විසඳුම වූ ගොඩනැගිල්ලට අලුතින් මහල් කිහිපයක් එක් කර ගැනීම සලකා බැලිය යුතු කරුණකි. අලුතින් තනන බොහෝ ගොඩනැගිලි මෙලෙස ඉහළට ව්‍යාප්ත වීමට පහසුකම් ඇතිව නිර්මාණය කෙරේ. ජාතික ප්‍රස්තකාල ගොඩනැගිල්ලේ වඩාත් ප්‍රාථමික මහල එහි දෙවන මහල බැවින්, එහි සිට ඉහළට ඒ ප්‍රමාණයේ නව මහල් දෙකක් හෝ තුනක් එක් කළ හැකි නම් දැනට පවත්නා ඉඩකඩ පිළිබඳ ගැටුව සැලකිය යුතු කාලයකට විසදේ. එම නව මහල් විවිධ කාර්යයන් සඳහා යොදා ගත හැකි පරිදි සැලසුම් සහගතව තැනිය හැකි අතර විදුලි සේවාන පද්ධතියකින් පාඨකයිනට සහ කාර්ය මණ්ඩලයට ප්‍රවේශ පහසුකම් සැපයිය හැකි වේ. කෙසේ වෙතත් මේ පිළිබඳ අවසාන නිගමනය ගාහ නිර්මාණ දිල්පීන් හා ගොඩනැගිලි ඉංජිනේරුවන් ජාතික ප්‍රස්තකාල ගොඩනැගිලි සැලසුම් සහ ගොඩනැගිල්ල පරීක්ෂා කොට ලබාදිය යුතු වේ. මෙලෙස අතිරේක ඉඩ පහසුකම් සපයා ගතහැකි නම් දැනට ආයතනයට අඩුපාඩු ලෙස ඇති උසස් මට්ටමේ ගුවණාගාරයක්, පාඨකයින් සඳහා විශේෂ පහසුකම්, කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා අමතර ඉඩකඩ සහ ප්‍රාථමික වන ජාතික ප්‍රස්තකාල එකතුව තැන්පත් කර ලීම සඳහා අවශ්‍ය ඉඩකඩ ලැබේ. එසේ ම ඉදිරියේදී ඇරුණිමට නියමිත ජාතික

පුද්ගලයන්ගෙන් සමන්විත වේ. පාලක මණ්ඩලය සමග කටයුතු කිරීමේදී එහි විශ්වාසය හා ගෞරවය දිනාගත හැකි ලෙස උසස් වෘත්තිය මට්ටමකින් කටයුතු කිරීම අවශ්‍ය වේ. නිශ්චිත කාල වකවානුවල මණ්ඩල රස්වීම් පැවැත්වීම, රස්වීම් වාර්තා, මණ්ඩල පත්‍රිකා, පැහැදිලි, නිවැරදි හා උසස් මට්ටමකින් ඉදිරිපත් කරලීම, වාර්ෂික සැලසුම්, දිගුකාලීන සැලසුම්, ප්‍රගති වාර්තා, අයවැය ලේඛන, විශේෂ ව්‍යාපෘති අදිය ක්‍රමානුකූලව සකස් කිරීම හා ඉදිරිපත් කිරීම මෙහි දී විශේෂයෙන් වැදගත් වේ. මෙම කටයුතුවල දී බාහිර විශේෂයෙන් සහාය ලබා ගැනීම එලදායික වේ. සැම පාලක මණ්ඩලයක් ම විගණකාධිපති වාර්තා හා එහි දැක්වෙන විවේචන හා නිරදේශ පිළිබඳ සූචිත්‍යෙන් අවධානය යොමු කරනු ලබයි. ආයතනයේ කටයුතු පිළිබඳව හා විගණකාධිපති වාර්තාව පිළිබඳ සාකච්ඡා කිරීමට මුළු පාලක මණ්ඩලය ම වාර්ෂික ව පාර්ලිමේන්තු කේප් (COPE) කම්ටුව වෙත කැඳවනු ලබන බැවින්, එහි දී දෝෂාරෝපණයට ලක්වීම අදාළ අමාත්‍යාංශයටත්, පාලක මණ්ඩලයටත්, ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකාරීන්වයටත් ගැටුවක් වේ. එබැවින් එම තත්ත්වයන් වළකා ගැනීමට හෝ අවම කර ගැනීමට කළමනාකාරීන්වය විශේෂයෙන් වගබලා ගත යුතු වේ.

යහපත් මූල්‍ය කළමනාකරණය හා උසස් කාර්ය මණ්ඩල කළමනාකරණය ආයතනයේ පරිපාලන කටයුතුවලදී තීරණාත්මක, වැදගත්කමක් උසුලනු ලබයි. සියලුම අංශ ප්‍රධානීන්ට තම වගකීම් නිශ්චිත ව පැවරිය යුතු අතර අදාළ අංශවල ප්‍රගතිය මාසිකව, තෙතුමාසිකව සහ වාර්ෂිකව නිරතුරුවම සොයා බැඳීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. මූලික වගකීම් කෙරෙහි අවධානය හා අදාළ නො වන දී වෙනුවෙන් සම්පත් කැප නො කිරීම, කාලය කළමනාකරණය, යහපත් මහජන සම්බන්ධතා, සන්නිවේදන කුසලතා, ආතති කළමනාකරණය හා නිරතුරුව සූදානම්න් සිටීම ඕනෑම අංශයක කළමනාකාරීන්වයට වැදගත් ගුණාංග වේ. නිරතුරුවම විද්‍යුත් තැපෑල සහ සමාජ මාධ්‍ය තම කටයුතු සඳහා යොදා ගැනීමට ආයතනයේ සියලු තිලධාරීන් ද, විශේෂයෙන් ඉහළ කළමනාකාරීන්වය ද අමතක නො කළ යුතු වේ. එය තම ක්ෂේත්‍රයේ වෘත්තිකයන් සමග සම්පූර්ණ පවත්වා ගැනීමට ද, ඉක්මණීන් හා සාර්ථකව අවශ්‍ය කටයුතු ඉටුකර ගැනීමට ද, සිය පොරුෂ වර්ධනයට ද, ආයතනයේ ගෞරවයට ද හේතු වේ.

මෙම අනියෝග එක්වරම පහසුවෙන් ජයගත හැකිවනු ඇතැයි අපේක්ෂා කළ නො හැක. ඒ සඳහා මනා දැක්මක්, කැපවීමක් හා විශාල වෙහෙසක්

CDNL (Conference of Directors of National Libraries): www.cdnl.org

Kirchhoff, T, Schweibenz, W, & Sieglerschmidt, J (2008), Archives, Libraries, Museums and the spell of ubiquitous knowledge, Archival Science, Vol. 8

National Library and Documentation Services Board Act No. 51 of 1998, Colombo, Government Publication Bureau

National Library Advisory Committee of NLDSB (2014), Minutes of the NL Advisory Committee on 11.11.2014 (unpublished)

Skarstein, Vigdis Moe (2009), Strategies for a Digital National Library, 75th IFLA General Conference and Council, Milan, Italy

SLNLSB (1990), Board Paper No. 200/1990 on Future Plans of the National Library of Sri Lanka, Colombo, SLNLSB

UNESCO (1989), Definition of Cultural Heritage: ICCROM Working Group 'Heritage and Society', Paris, UNESCO

Walia, Paramjeet & Gupta, Monica (2012), Application of web 2.0 tools by national libraries, Webology, Vol. 9, No. 2

www.topsrilanka.com/article/39239. Lanka's computer literacy rate best in South Asia

Zuccala, Alesia (2008), Managing and evaluating digital repositories, iR information research, Vol. 13, No.1

උපාලි අමරසිරි

බී. එ. (ගොරව) (පේරාදෙණිය), පුස්තකාල විද්‍යා පස්වාන් උපාධි ඩීලෝමා (ලෝබරෝ), ගාස්තුපති (ලෝබරෝ), ශ්‍රී ලංකා පුස්තකාල සංගමයේ සම්මාන අධි සාමාජිකත්වය, අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්, ජාතික පුස්තකාල හා ප්‍රාලේඛන සේවා මණ්ඩලය (1989-2008), අධ්‍යක්ෂ, ජාතික පුස්තකාල හා විද්‍යාපන විද්‍යා ආයතනය, කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලය (2008-2014), සහාපති, ශ්‍රී ලංකා පුස්තකාල සංගමය (2009-2012), සහාපති, දකුණු අංශීය කලාපීය පුස්තකාල සංගම සංවිධානය (2010-2012)

ශ්‍රී ලංකාවේ අධ්‍යාපන ප්‍රතිපත්තිය සහ පාසල් පුස්තකාල සේවාව

එච්. එම්. ගුණරත්න බණ්ඩා

සාරාංශය

මෙම ලිපිය මූලික වගයෙන් කොටස් දෙකකින් සමන්විතය. මූල් කොටසින් ශ්‍රී ලංකාවේ අධ්‍යාපන ප්‍රතිප්‍රසාදකරණ ඉටු කළ යුත්තේ කෙසේද යන්න විස්තරාත්මකව විග්‍රහ කෙරේ. වර්තමාන ජන ජීවිතයේ සැම කාර්යයකටම අධ්‍යාපනය සපුළුවම හෝ වක්‍රාකාරයෙන් බලපෑන බැවින් මේ සම්බන්ධව ප්‍රමුඛත්වය ලබාදීම අත්‍යවශ්‍යය. ශ්‍රී ලංකාවේ පාසල් පුස්තකාල සේවාව අන් රටවල මෙන් ඉගෙනුම් සම්පත් මධ්‍යස්ථාන වගයෙන් ද ඉගෙනුම් - ඉගැන්වීම් විශ්‍යාවලියට සම්ගාමීව සම්පත් පාදක ඉගෙනුම යටතේ වර්ධනය විමේ කාලීන අවශ්‍යතාව ද පෙන්නුම් කෙරේ. ශ්‍රී ලංකාවේ පාසල් පුස්තකාල සේවාවේ ගුණාත්මක වර්ධනයක් සඳහා අවශ්‍ය යෝජනා ද මෙහි අන්තර්ගතය. ඒවා බලධාරීන්ගේ, ප්‍රතිපත්ති තීරකයන්ගේ අවධානයට ලක් වී ප්‍රතිකර්ය විසඳුම් ලබාදීම අගය කළ යුතුය.

මූලික පද - අධ්‍යාපනය, විෂය මාලාව, ගුරු අධ්‍යාපනය, පාසල් පුස්තකාල

හැඳින්වීම

අධ්‍යාපනය යනුවෙන් බොහෝ දෙනෙකුගේ ක්ෂේමික අවධානය වර්තමානයේදී යොමු වනුයේ පාසල් අධ්‍යාපනය කෙරෙහිය. අධ්‍යාපනය ඉකුත් කාලය තුළ බෙහෙවින් පුළුල් අර්ථයක් දෙනු ලබන ව්‍යාප්තිව ගිය සංකීරණ ක්ෂේත්‍රයක් බැවි බොහෝ දෙනා අමතක කරති.

වර්තමානයේදී අධ්‍යාපනය ප්‍රධාන කොටස් තුනකින් සමන්විතව ඇත. ඒ සඳහා සාමාන්‍ය පාසල් හා පිරිවෙන් අධ්‍යාපනය, උසස් අධ්‍යාපනය හා තෙවනුව ජනතාවගේ අධ්‍යාපන අවශ්‍යතා සපුරාගනු පිණිස රජයේ හා පොදුගැලික අංශය විසින් වෘත්තිය, තාක්ෂණය හා ප්‍රජා අධ්‍යාපනය සඳහා ඇති විවිධ ව්‍යාපෘති ද ඇතුළත් ය.

අඩ සියවසකට අයිති කාලයක් මෙරට නිදහස් අධ්‍යාපනය ක්‍රියාත්මක වෙයි. එහෙත් අධ්‍යාපනයේ අපේක්ෂිත සමස්ත සංවර්ධනයක් සමාජයට උරුමකර දී නො මැති බව සැම අංශයකින් ම විද්‍යාමාන වී ඇත. අධ්‍යාපනය ලද අය තුළ නිර්මාණයිලි බව, ගැටුපු විසඳීමේ හැකියාව, බුද්ධිමත් තීරණවලට එළඹීමේ දක්ෂතා, ජාතික සංවර්ධනය සඳහා කැපවීමේ ඩුරු පුරුදු, සාමාජයිය පැවැත්මට ඉවහල් වන ආකල්ප සහ සහඤ්වනය අර්ථවත් කරන සඳාවාරාත්මක පැවතුම් හා සම්බර පොරුෂ වර්ධනයක් ගොඩ නැගෙන ආත්මාහිමානයෙන් පරිපූරණන්වයට පත් නො වීම හේතුවෙන් ඇති රකියා අවස්ථා සඳහා පාසල් පද්ධතියෙන් පිටත තරුණ පෙළ නොගැලීම නිසා උද්ගත වූ විෂම රකියාවන් ද නිර්මාණය වී ඇත. ශ්‍රී ලංකාවේ අධ්‍යාපනය සම්බන්ධයෙන් ඉහත කි කරුණු පිළිබඳව පුළුල් වශයෙන් සාකච්ඡා සිදු වේ. සමාජයිය, දේශපාලනික හා ආර්ථිකමය අපේක්ෂා හංගත්වයන් නිසා උද්ගතව ඇති අසහනය හා නොසන්සුන්කම සමස්ත සමාජ පද්ධතියම සසල කිරීමට සමත් ව ඇත. මෙම විෂමතා මගහරවා ගැනීමට ජාතික සංවර්ධනයේ ද අධ්‍යාපන ප්‍රතිපත්ති තුළින් විද්‍යාමාන විය යුතු වේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ වර්තමාන සාමාන්‍ය අධ්‍යාපන ක්‍රමය

ශ්‍රී ලංකාව බහු ජාතික, බහු ආගමික හා විවිධ භාෂා කථා කරන රටකි. ආචාර්ය සි. ඩිලිලිවි. ඩිලිලිවි. කන්නන්ගර යුගයේ පටන් ශ්‍රී ලංකාවේ ක්‍රියාත්මක වූ අධ්‍යාපන ක්‍රමය මගින් නොමිලේ පොත්පත්, ඇගුම් සහ දිවා ආභාර ද ලබා දෙන අතර ජාතික දනයෙන් විශාල ප්‍රමාණයක් අධ්‍යාපන කටයුතු සඳහා වැය කරනු ලැබේ. අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේ සැලසුම් අංශයේ පාසල් සංගණන වාර්තා වාර්ෂිකව සංඛ්‍යාලේඛන දත්ත රස් කිරීමෙන් යාවත්කාලීන කෙරේ. එම සංඛ්‍යාලේඛනවලට අනුව වාර්ෂිකව පළමු වසර සඳහා පාසලට ප්‍රවේශවන ශිෂ්‍ය සංඛ්‍යාව වාර්ෂිකව වර්ධනය වන අතර 2013 වර්ෂයේ දී පමණක් ලක්ෂ 05 ඉක්මවා ඇති බවට වාර්තා කර ඇත.

වර්තමාන ලෝකය ශිසු ලෙස වෙනස් වෙමින් පවතී. මෙම ප්‍රවණතා සමග ශ්‍රී ලංකාව ද ඉදිරියට යා යුතු වේ. මේ ක්‍රියාවලියේ දී අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රයට හිමි වන්නේ සුවිශේෂී ස්ථානයකි.

ශ්‍රී ලංකාවේ අධ්‍යාපනයේ පරමාර්ථ සහ අරමුණු

මෙරට බොහෝ දෙනෙක් උසස්, ජනප්‍රිය පාසලකට තම දරුවා ඇතුළත් කර ගැනීම, විභාගවලට පෙනී සිට සහිතික ලබා ගැනීම සැබැවින් ම ප්‍රකට කරුණකි. එහෙත් අධ්‍යාපනයේ අර්ථය එය නො වෙයි. මනුෂ්‍යත්වයේ උපරිම ලක්ෂණය හා දක්ෂතා ඇති සාමකාමී සහළේවනයෙන් මුළු ලේඛකය සමග ජීවත් විය හැකි සැබැ මිනිසෙකු තැනීම අධ්‍යාපනයේ පරමාර්ථයයි. තාප්තිමත් සමාජ සංස්ථාවක් බිජි කිරීමේ මූලික අවශ්‍යතාවක් සපුරාලනු ලබන අධ්‍යාපනයක් ප්‍රධානතම අරමුණු අප්‍රේක්ෂිත පරිදි පසුගිය වකවානුව තුළ ඉටු වූ බවක් නො පෙනේ. එසේ නම් මෙරට අධ්‍යාපනයේ ව්‍යුහය, කුම, ක්‍රියාවිධි, විෂය මාලාව හා සන්ධාරය ආදි අධ්‍යාපනයට අදාළ සියලු අංශයන් කෙරෙහි නැවත අවධානය යොමු කිරීම ද අද සිදුව තිබේ. එම කරුණුවල ඇති සාධනීය කරුණු කෙරෙහි පමණක් අවධානය යොමු කරලීම පූදුස්‍යය. නව අධ්‍යාපන ප්‍රතිසංස්කරණය ඒ අනුව කාලීන අවශ්‍යතාවක් බවට පත් වී ඇත.

අධ්‍යාපන අරමුණු පිළිබඳව ජේරෝම් එස් බෝනර් (1966) මෙසේ පවසයි.

“ අධ්‍යාපනය මගින් විශිෂ්ටත්වය වර්ධනය කිරීම අධ්‍යාපනයේ පොදු අරමුණු වශයෙන් යෙදෙනුයේ කවර අර්ථයෙකින් දැයි පැහැදිලි විය යුතුයි ” (Toward a theory of instruction, P. 72)

මෙහි දී දිජ්‍යායාට ඉගැන්වීම පමණක් ම අදහස් නො කෙරේ. එක් එක් දිජ්‍යායාට ලැබිය හැකි උපරිම බුද්ධිමය සංවර්ධනය ලබා ගැනීමට ඔහුට උපකාරීවීම ද ඒ සමගම එයින් අදහස් කෙරේ. වෙනස්කම් කළ යුතු තැන් කවරේදැයි පරීක්ෂාකාරී ගවේෂණ හා පර්යේෂණ මගින් අපට සෞයා ගත හැකිය.

උසස් අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රයේ දී විශ්වවිද්‍යාලයේ පරමාර්ථ, ආකෘතිය හා සංවිධාන යන සියල්ලන්හි වෙනස්කම් ඇති කිරීමේ අවශ්‍යතාවය දැනට පවතින විශ්වවිද්‍යාලයන්හි අරමුණුය පෙන්නුම් කරයි. එක් තත්ත්වයට වාර්ෂිකව ඇතුළත්වන දිජ්‍යායාව, රූපයේ මුදල් ප්‍රතිපාදන, විශ්වවිද්‍යාලයේ ස්වාධීනත්වය, පාසලා අදාළත්වය යන විමර්ශන වින්තනය ආදි ප්‍රශ්න පදනම්ව පවතී. මේවා දෙස බැලිය යුතු වනුයේ පටු

වර්ෂ 1999 දී ක්‍රියාත්මක කිරීමට යෙදුණ ජාතික අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභාවේ නැව අධ්‍යාපන ප්‍රතිසංස්කරණ මගින් අධ්‍යාපනයේ ගුණාත්මකබව ඉහළ නැංවීම සඳහා සම්පූර්ණ සැලැස්මක් සම්පාදනය කරන ලදී. එම සැලැස්මෙහි පහත සඳහන් කරුණු ඇතුළත් ය.

- ♦ ලදරු සංවර්ධනය පිළිබඳ වැඩසටහන් වැඩි දියුණු කිරීම
- ♦ ගිණු කේතුදීය අධ්‍යාපන කුමවේදී ඉගෙනුම් - ඉගැන්වීම ක්‍රියාවලියට හඳුන්වා දීම.
- ♦ විෂය මාලාවන්, ගුරු ප්‍රහුණුව යන ගුණාත්මක යෙදුවුම් සැපයීම් මගින් ප්‍රාථමික අධ්‍යාපන වැඩසටහන් වර්ධනය කිරීම
- ♦ දෙවන ජාතික භාෂාව ඉගැන්වීම හඳුන්වාදීම
- ♦ ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරකම්වලට සහ ව්‍යාපෘතිවලට තැන දීම
- ♦ ගිණුගේ කැමැත්තට සහ විශේෂ අභියෝග්‍යතාවට ගැලපීම සඳහා විකල්ප විෂයන් තුනක් අ. පො. ස. (උසස් පෙළ) විෂය මාලාවට ඇතුළත් කිරීම

අධ්‍යාපන ප්‍රතිපත්ති සහ රට සංවර්ධනයේ ඉෂ්ටාර්ථ

පසුගිය දෙක දෙක තුන අතරතුර රටක අධ්‍යාපන පරමාර්ථ සහ අරමුණු අනුව සලකා බැලිය යුතු කරුණක් ලෙස එහි අධ්‍යාපනයේ අදාළත්වය ගත යුතු යයි විවිධ ප්‍රතිපත්ති සම්පාදන වාර්තා සහ කොමිෂන් සභා වාර්තා පෙන්වා දී ඇත. අදාළ බව හෝ අදාළ නැති බව තීරණය වන්නේ අධ්‍යාපන කුම සාක්ෂාත් කර ගැනීමට බලාපොරොත්තු වන පරමාර්ථ සහ අරමුණු හා සම්බන්ධ කර බැලිමේ දිය. බොහෝ ජාතිභූ වර්තමාන සහ අනාගත අභියෝගයන්ට මුහුණ දීමට තරුණ පරම්පරාව සූදානම් කිරීම මෙන් ම ඉතිහාසය පුරා වර්ධනය වූ දැනුම ලබාදීමට ද අදහස් කරති. මෙය 1992 ජාතික අධ්‍යාපන කොමිසමේ අධ්‍යාපන ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශනයේ මනාව පෙන්වා දී ඇත.

ජාතික පරමාර්ථවලට අදාළ වීමට නම් අධ්‍යාපනය ආර්ථික අංශයට ඇති අදාළත්වයට වැඩි අවධානයක් යොමු කළ යුතු වේ. අධ්‍යාපනය සහ ආර්ථිකය අතර ඇති නො ගැලපීම අධ්‍යාපනයේ නොව ආර්ථිකයේ ලානතාවයක් ලෙස දැක්වේ. වර්තමානයේ දී දෙම්විජයන්ගේ මෙන්ම ගිණුයන්ගේ ද අධ්‍යාපනය ලැබීමේ ප්‍රධාන ඉලක්කය වී ඇත්තේ උසස්

පෙළ තාක්ෂණීක විෂයන් නැවත වුදුහගත කර නවතම තාක්ෂණීක විෂය බාරාවක් හැඳින්වීමට ද පාසල් මට්ටමේ තාක්ෂණීක හා ප්‍රායෝගික අධ්‍යාපනය පූජ්‍ය කර වර්ධනය කිරීම කාලෝචිතය.

එසේ ම විශ්වවිද්‍යාල මට්ටමේ දී විෂය මාලා ප්‍රතිශේෂ්ධනය යටතේ ජාතික අවශ්‍යතාවයන්ට අනුව පාඨමාලා විවිධාගිකරණයන් ඉංග්‍රීසි හා ජාතික හා සමාජ කුසලතා අතරට තාක්ෂණීක විෂය බාරාවක් හැඳින්වීමට එය තාක්ෂණීක විශ්වවිද්‍යාල මට්ටමින් උපාධි මට්ටමට ගෙන යාමටත් ක්‍රියාත්මක කර ඇති. ශ්‍රී ලංකාවේ විවිධ ආගමික, වාර්ෂික, සංස්කෘතික කණ්ඩායම් අතර සාමූහික පැවැත්ම සඳහා ආකල්ප වර්ධනයක් අවශ්‍ය වේ. දෙවනුව විශ්ව සමාජය හා ශ්‍රී ලංකාකික සමාජය යන සාමාජිකයෙකු වීම සඳහා ලමියා සූදානම් කිරීම සඳහා අනාගතයට විශ්ව අයන් සහ සංස්කෘතියට විශේෂිත හරාත්මක අයන් ද අතර සමබරතාව රැක ගැනීම අවශ්‍ය වේ. අධ්‍යාපන පද්ධතියේ සංවර්ධනයට අවශ්‍ය හොඳික සම්පත් හා යටිතල පහසුකම්, ගුරු පූජාණුව, ගුරු බලවත්කරණය, ඉගෙනුම්කරණය සඳහා සම්පත් උගානතාවයක් ඇති. රාජ්‍ය හා ජාත්‍යාගාරයෙන් පමණක් නොව ලේඛ බැංකුව, ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව සහ වෙනත් විදේශීය ආධාර රටේ අධ්‍යාපනය සඳහා ගළා එන අවස්ථාවල දී එම මුදල් උපරිම ලෙස හාවිතයට ගැනීන් දැයි සැක සහිතය. එහෙයින් විදේශ මුදල් අධ්‍යාපනය සඳහා යෙදවීමේ දී විවාරණීලිව කටයුතු කිරීම කාලීන අවශ්‍යතාවයකි.

සම අධ්‍යාපන අවස්ථා

කුඩා පාසල්වල ඉගෙනීම් - ඉගෙනුම් මට්ටම පහළ යාම, පාසල් නො යන සිසුන් නැවත රඳිම, ගිලිහි යාම යනාදී ප්‍රශ්න බොහෝ වීම ඒ ඒ පාසල හා සම්බන්ධ ලෙසට කළුපනා කළත් ඒවා සමාජ ආර්ථික පරිසරයේ බලපැමි විදහා දැක්වෙන ප්‍රශ්න වේ. දියුණු අධ්‍යාපනය තාක්ෂණය යොදා ගනීමින් සියලු පහසුකම් සහිත ජාත්‍යන්තර පාසල් සමග සමාන්තරව කුඩා ගම්බද හෝ නාගරික පාසල් ක්‍රියාත්මක වන්නේ නම් එය සම අධ්‍යාපන අවස්ථා උදා කිරීමකි.

ශ්‍රී ලංකාවේ පාසල් යන වයසේ අවුරුදු 5 -14 අතර ලමයින්ගෙන් 17 % ත් ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ පර්යේෂණයන්ට අනුව පාසල් නොයති.

පාසල්වල විද්‍යා, ගණිත සහ ඉංග්‍රීසි ගුරුවරු හිතයක් පවති. සුදුසු විද්‍යාගාර ඇත්තේ කොපමෙන්ද? මූලික පහසුකම් වැසිකිලි කැසිකිලි සහ බේමට ඇති පානීය ජලය නො මැති දුෂ්කර පාසල් ඇත. මේවායේ අධ්‍යාපනික ගුණාත්මක තත්ත්වයන් සාධනීය මට්ටම ඉහළ තැබීම ගැටුවක් ව පවති. සැම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයකට ම අංග සම්පූර්ණ පාසල් තුන බැහින් සංවර්ධනය කර පාසල් දහසක් සුපිරි පාසල් තත්ත්වයකට ගෙන ඒමට ප්‍රයත්න දරනු පෙනේ. ඒ අනුව මහින්දේදය තාක්ෂණික විද්‍යාගාර තෝරාගත් පාසල්වල ඉදිවෙනු දක්නට ලැබේ. මේවායින් උපරිම ප්‍රයෝජන ලබාගත හැකි අයුරින් සැපයුම් කටයුතු ප්‍රසම්පාදනය විය යුතුය.

අ. පො. ස. (උසස් පෙළ) විභාගයේ ප්‍රශ්න පත්‍ර හතරක් වෙනුවට තුනක් දක්වා අඩු කර තාක්ෂණවේදය විෂය ධාරාවක් ලෙසට හඳුන්වා දී ඇත. සමහර විද්‍යා විෂයන් කිහිපයක් එකතු කර විෂය මාලා සම්පාදනය සිදු කර ඇත. මෙහි දී ලේකයේ අනෙකත් රටවල පවත්නා තත්ත්වයන් අධ්‍යනය කළ යුතු වන්නේ විශ්ව සමාජයට ගැලපෙන දරුවෙකු නිර්මාණය කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වන බැවිනි. විශ්වවිද්‍යාල විසින් අතිරේක පාඨමාලා එනම් ඩිප්ලොමා, සහතික පත්‍ර පාඨමාලා ආරම්භ කර ඇත. එහෙත් සමහර විෂයන්හි විෂය මාලා සංශෝධනය කාලානුරුපී සංශෝධනයකට භාජනය වී නො මැත. මේ සඳහා පර්යේෂණ කිරීමට උනන්දු කර ඒ මත නව වෙනස්කම් හඳුන්වයිම සුදුසුය. පවතින අධ්‍යාපනය තුළ ප්‍රමාණාත්මක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කළ ද ගුණාත්මක වර්ධනයක් දක්නට නො ලැබෙන බව ප්‍රකිද්ධ විභාගවලින් පැහැදිලි වී ඇත. එසේම වාර්ෂිකව අධ්‍යාපනික ඉතිමගින් අ.පො.ස. (සා.පෙ.) ට ලාභා වීමට පෙර ඇදී හැමෙන සංඛ්‍යාව ද ඉහළ මට්ටමක ඇත. පාසල්වලින් හා විශ්වවිද්‍යාලවලින් වාර්ෂික ව පිටවන පිරිස ද රැකියා අපේක්ෂිතව සිටිති. එහෙත් රජයේ මෙන් ම පොදුගලික අංශයේ රැකියා සඳහා ඔවුන්ගේ දැනුම හා කුසලතා ප්‍රමාණවත් නො වීම ජාතික ගැටුවක් බවට පත්ව ඇත. අධ්‍යාපන ප්‍රතිපත්ති අන්තර්ගතයන් සාමාන්‍ය අධ්‍යාපනය, උසස් අධ්‍යාපනය ඇතුළුව ප්‍රතිසංස්කරණයට භාජනය විය යුතු විෂය ක්ෂේත්‍ර මැනවින් හඳුනාගෙන ඇත. එම අන්තර්ගතය මෙහි දැක්වීම සුදුසු වනුයේ ඒ පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබා ගත හැකි හෙයිනි.

සෞඛ්‍ය හා ගාරීරික අධ්‍යාපනය
සාහිත්‍ය (සිංහල. ඉංග්‍රීසි.දෙමළ)

අධ්‍යාපනය හා ජ්වත් වීම යනු දෙකක් තොටේ. එකකි. එහෙත් අප පාසල්වල ඉගැන්වීම් රටාව තවමත් විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රවේශයට පෙනී සිටින සිසුන් විෂයෙහි විවෘතව ඇත. ඒ සමග ම උසස් අධ්‍යාපනයට යා තොගැකිව වැඩි දෙනෙක් ලත වෙති. සරසවි අධ්‍යාපනයේද විභාග සමත්වීමේ නිපුණතා මිස ජ්වත්වීමට අවශ්‍ය නිපුණතා පුරුණ තොග කරයි.

නිශ්චිත තීරණයක් හෝ ගැනීමට ඔවුනු බොහෝ විට අසමත් වෙති. ඔවුන් තුළ හසුරු කුසලතා වුව ඇත්තේ මද වශයෙනි. සත්‍ය ජ්වත් අත්දැකීම් පදනම් කර ගෙන නිපුණතා පාදක අධ්‍යාපනය යටතේ විෂය මාලාව සකස් කිරීම අගය කළ යුතු වේ. ව්‍යාපෘති පාදක අධ්‍යයනය කණ්ඩායම් ක්‍රියාකාරකමක් ලෙස 10 සහ 11 ග්‍රෑනී සඳහා හඳුන්වා දී ඇත. පාසලේදී විවිධ විෂයන් යටතේ ලබා ගන්නා න්‍යායාත්මක දැනුම් දෙනික ජ්වත් ගැටලු විසඳා ගැනීම එදිනේදා ජ්වත්යට අවශ්‍ය කුසලතා සංවර්ධනය නව දැනුමක් මේ තුළින් ලැබේ. ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය විසින් 2005 වසරේ දී හඳුන්වා දී ඇති ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහ අනුව ව්‍යාපෘති පාදක අධ්‍යාපනයේ පරමාර්ථ සැකවින් පහත දැක්වේ.

- ◆ කණ්ඩායමක් ලෙස ඉගෙන ගැනීමට හා වැඩ කිරීමට අවශ්‍ය කුසලතා සංවර්ධනය
- ◆ අඛණ්ඩ ඉගෙනුම හා දෙනාත්මක ආකල්ප සංවර්ධනය
- ◆ පුද්ගල ගක්තින් හා දුර්වලතා හඳුනාගෙන ආත්ම සාක්ෂාත් කරණයට අවස්ථා සම්පාදනය

අධ්‍යාපන ප්‍රතිපත්තිය හා රටේ සංවර්ධනය වර්තමානයේ අධ්‍යාපන පාරිභෝෂනයක් තොට්, ආයෝජනයක් ලෙස සැලකේ. විශේෂයෙන් ම දියුණු වෙළින් පවතින රට්වල අධ්‍යාපනය තුළින් ඉටු වන ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ලැබිය යුතුය. ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ලබා ගැනීමට නම් අධ්‍යාපනයෙන් ලබන දැනුම සහ කුසලතා ආර්ථික එල ප්‍රයෝගන ලබා ගැනීමට හැකියාවක් තිබිය යුතුය. සංවර්ධනය වන රටවල් මූහුණපාන ප්‍රධාන ගැටලුවක් වනුයේ රැකියා වියුත්ක්තියයි. මේ ප්‍රශ්නය විසඳීම සඳහා වන්තිය මාර්ගෝපදේශනය මෙන් ම කාර්යක්ෂම විද්‍යාත්මක හා තාක්ෂණික අධ්‍යයනයක් ලබා දීම යෝග්‍ය වේ. ද්විතීයික අධ්‍යාපනයෙන් ගිලිහෙන අය සඳහා නිෂ්පාදන

බලපාන කරුණු

ජාත්‍යන්තර වෙළඳාම, සන්නිවේදන මාර්ගවල ශිසු දියුණුව හා විද්‍යාව හා තාක්ෂණය ඒ සඳහා හාවිත කිරීම රටක සංවර්ධනයේ ප්‍රධාන සාධක බවට පත් වී ඇත. වර්තමාන තාක්ෂණික ලේකයට අවශ්‍ය කුසලතා පූර්ණ ග්‍රුමිකයන් බිහිකිරීම සඳහා පූර්ව් විද්‍යාත්මක, තාක්ෂණික සහ සංස්කෘතික අධ්‍යාපනයක් ලබාදීම යුගයේ අවශ්‍යතාවයක් බවට පත් වී ඇත. මෙවැනි පසුබීමක් තුළ දී ශ්‍රී ලංකාවේ අධ්‍යාපන ක්‍රමය ආර්ථික සංවර්ධනයට දායක නොවීමට බලපාන කරුණු විමසීම සුදුසුයි. ඒ අනුව පහත සඳහන් කරුණු කෙටියෙන් දැක්විය හැක.

- ◆ විෂය මාලාවේ ගාස්ත්‍රිය නැඹුරුව ශිෂ්‍යාගේ පෙළද්‍රිලික සංවර්ධනයට මෙන් ම ශ්‍රී ලංකාවේ සංවර්ධනයට අදාළ කුසලතා ප්‍රමාණාත්මක ව දියුණු කර ගැනීමට උපකාරී නො වීම.
- ◆ ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරකම් අවශ්‍යතාව ආවාර්ය සී.ඩ්බලිවි. බවිලිවි. කන්තන්ගර යුගයේ සිට මේ දක්වා පෙන්වා දී ඇතත් ඒ සඳහා යොදාගත් උපාය මාර්ග සාර්ථක නො වීම.
- ◆ ජාත්‍යන්තර වැදගත් හාජාවක් වන ඉංග්‍රීසි හාජාව මෙන් ම වෙනත් හාජාවක් පිළිබඳ දැනුම ලබා ගැනීමට ඇති බාධක ඉවත් කිරීමේ ඇති අපහසුකම්.
- ◆ යාච්‍යෝ ශිෂ්‍ය කේන්ත්‍රිය වැඩිහිටි අධ්‍යාපනය උසස් කොට නොතැකුවත් ඒවා අඛණ්ඩව ගෙන යාමට වැඩිසටහන් ක්‍රියාත්මක වුවත් ඒවා එලදායි ලෙස ඉටු නො වීම.
- ◆ රිකියා ක්ෂේත්‍රයක නිරතවීමට ප්‍රයෝගනවත් වන ගැහ ආර්ථික විද්‍යාව, ව්‍යු වැඩ, පෙදරේරු, විදුලි කාර්මික වැඩ ආදි විෂයයන් හැදැරීම පිළිබඳ දක්වන අයහැවත් ආකල්ප.
- ◆ ශිෂ්‍ය වින්තනයෙහි නිර්මාණාත්මක ලක්ෂණ වර්ධනයට යෝග්‍ය ස්වයං නිර්මාණ අගය කිරීමට ඉගැන්වීම ක්‍රමවලින් අනුබල නො ලැබේම.

විභාග කේන්ද්‍ර කොට ගෙන පවත්නා අධ්‍යාපන ක්‍රමයක ගුරුවරුන් ද, ශිෂ්‍යයන් ද තම කාලය සහ ග්‍රුමය වැඩි වශයෙන් වැය කරන්නේ විභාග

ප්‍රතිපත්ති විශේෂ සහාය ඇති ව සම්පාදනය කිරීම අත්‍යාවශ්‍ය කරුණක් වනු ඇත. ශ්‍රී ලංකාවේ දැනට විශ්වවිද්‍යාල 15 ක ප්‍රමාණයක් රට පුරා ස්ථාපිත කර ඇත. විශ්වවිද්‍යාල යනු නව දැනුම උත්පාදනය සඳහා පර්යේෂණ දියත් කරන තැන්ය. විශ්වවිද්‍යාල පාසුලාව නැවිකරණය කර පැවැත්වෙන පාසුලාවල ගුණාත්මකභාවය වර්ධනය කිරීම අත්‍යාවශ්‍යය. ජාත්‍යන්තර පාසල් හා විශ්වවිද්‍යාල රට තුළ ස්ථාපිතවීම තුළින් ගුණාත්මක වර්ධනයක් ඇති වේ නම් එය යහපත් කරුණකි. අ.පො.ස. (උ.පෙළ) සමත් වී විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රවේශය ලබා ගැනීමට නො හැකි වූ සිසුන් විදේශීය රටවලට යටා උසස් අධ්‍යාපනය ලබා දීමට දෙම්විපියෝග් පෙළඳී සිටිති. ඒ සඳහා විශාල විදේශ විනිමයක් මෙරටින් විදේශීය රටවලට යැවේ. එසේ ම විදේශීය රටවල අධ්‍යාපනය ලබා සුදුසුකම් ලබන වැඩි දෙනෙකු එම රටවල පවත්නා ජ්‍යවන තත්ත්වය, ඉහළ වැටුප්, දරුවන්ගේ අධ්‍යාපන කටයුතු නිසා එම රටවල පුරුෂීභාවය ලබා ගනිති. ශ්‍රී ලංකාව ඔවුන්ගේ ප්‍රාථමික උසස් අධ්‍යාපනය සඳහා කොපමණ මුදල් ප්‍රමාණයක් වැය කර තිබේ ද යන කරුණ පිළිබඳව ස්වාධීන කරුණු විමසීමක් කර ප්‍රතිකාර්යය වැඩිහිටිවෙළ සම්පාදනය කිරීම ජාතියේ අනාගත දියුණුව පිණීස හේතු වනු ඇත.

ශ්‍රී ලංකාවට අධ්‍යාපන සංවර්ධනය වෙනුවෙන් ලැබෙන විදේශ මුදල් ප්‍රතිපාදන, ණය ගෙවීම් උදාහරණ ලෙස ලෝක බැංකුව, ආසියා සංවර්ධන බැංකුව රටේ නිවැරදි සංවර්ධන ඉලක්ක මෙන් ම එලදායී අන්දමින් ආයෝජන කෙරේද? ඒවායින් රටේ අධ්‍යාපනයේ සැබැවින් ම වෙනසක් සිදු වේද යන්න ඉතා ප්‍රවේශමෙන් නිරීක්ෂණය කළ යුතුය. මේ සඳහා ගත හැකි විකල්පයක් වනුයේ ශ්‍රී ලංකාවේ අධ්‍යාපන ගැටුපු අප විසින් ම හඳුනාගෙන දේශීයත්වයට ගැලපෙන අධ්‍යාපන ක්‍රමයකට මෙම මුදල් වගකීමක් ඇති ව ආයෝජනය කිරීමයි.

රටක සංවර්ධනය මැනීමේ දී ඒක පුද්ගල ආදායම එක් සාධකයක් ලෙස ගැනේ. දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය වර්ධනය සඳහා රාජ්‍ය අංශ සහ පොදුගලික අංශයේ ආදායම් ගණනය කෙරේ. ශ්‍රී ලංකාවේ වර්තමානයේ දී විදේශ විනිමය ලැබෙන එක් මාරුගයක් වනුයේ තුපුහුණු ගුම්කයන් බහුතරයක් මැද පෙරදිග සේවයේ යෙදීමෙන් ලබන ආදායමයි. අධ්‍යාපන ප්‍රතිපත්තියක දී වංත්තිමය අධ්‍යාපනය තුළින් පුහුණු ගුම්කයන් යැවිය හැකි අතර එමගින්

සාර්ථක අසාර්ථක හාවය පිළිබඳව පැහැදිලි අධ්‍යයනයන් ද සිදු කර වාර්තා එම්බිඳක්වා ඇත. මේ සියල්ල පිළිබඳ ප්‍රත්‍යාච්චන අධ්‍යයනයක් සිදු කර ශ්‍රී ලංකාව සඳහා නවතම අධ්‍යාපන ප්‍රතිපත්තියක් සම්පාදනය කිරීම ප්‍රමුඛතාවය ලබා දී ඉටු කළ යුතු කර්තවයක් වනු ඇත.

ශ්‍රී ලංකාවේ වර්තමාන අධ්‍යාපනය, කුමවේද, විෂයමාලා ඉගෙනුම් කුමවේද, පරිගණක හා ඉංග්‍රීසි අධ්‍යාපනය සහ උසස් අධ්‍යාපනය යන ක්ෂේත්‍රවලින් දේශීය, විදේශීය පර්යේෂණ රාඛනයක් සිදු කර ඇත. ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය සහ NEREC ආයතනය (National Education Research Center), කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ අධ්‍යාපන පීඩිය, පේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ අධ්‍යාපන පීඩිය සහ විවෘත විශ්වවිද්‍යාලයේ අධ්‍යාපන පීඩිවල එවැනි පර්යේෂණ වාර්තා තැන්පත් කර ඇත. මෙම පර්යේෂණ වාර්තා අධ්‍යයනය කර වර්තමාන ජාතික ප්‍රයෝගවලට ගැලපෙන අයුරින් යෝජිත අධ්‍යාපන ප්‍රතිපත්තිය සංශෝධනය කිරීම සූදුසු ය. එහි දී දැනට ජාතික අධ්‍යාපන කොමිෂමෙන් යෝජනා ප්‍රසිද්ධ ප්‍රවත්පත් මාර්ගයෙන් කැඳවා අදහස් ලබා ගැනීම සූදුසුවන අතර එය දේශපාලනකරණයෙන් තොරව සම්පාදනයට ඉතා වැදගත් ය. එයට හේතුව සමාජයක ජනතාවගේ ක්‍රියාකාරකම්වලට අධ්‍යාපනය බලවත් සාධකයක් වන බැවිනි.

පාසල් ප්‍රස්තකාල සේවාව

පොත්පත් බොහෝ දුලබව පැවති අතිතයේ ප්‍රස්තකාලයක කාර්යභාරය වූයේ පොත්පත් ආරක්ෂා කර ගැනීමය. වර්තමානයේ දී දැනුම් විදාරණ යුගයකට පිවිස සිටී. මානව දැනුම් ගබඩා කිරීම මුදුන විදුත් සහ අප්‍රකාශිත වශයෙන් මාධ්‍ය රසක් බිඟිනි විය. වරප්‍රසාද ලත් සූබේපහේගේ හාණ්ඩ බවට පත්ව තිබූ දැනුම් අඩංගු මාධ්‍යවලට වර්තමානයේදී පොදු ජනතාවගේ පරිභිෂ්වය සඳහා අවකාශ ලබා දී ඇත. මුදුන ද්‍රව්‍ය, විතු, සිතියම්, සටහන්, පෝස්ටර ඇතුළු විතුමය ද්‍රව්‍ය, ගැඩපට, විභියෝපට, විදුත් වුම්බක, විතුපට, පරිගණක දත්ත පදනම් සහ අන්තර්ජාල ප්‍රස්තකාල සම්පත් අතරට එක් වී සිටියි. අසීමිත දැනුම් අඩංගු මාධ්‍ය අතුරින් සිසුන්ට සුවිශේෂ ව අවශ්‍යවන තොරතුරු ලබා දීම කුසලතාවයක් ලෙස වර්ධනය කළ යුතුව ඇත. පාසල් ප්‍රස්තකාලයෙන් විවිධ දැනුම් සම්පත් පරිභිෂ්වය කිරීමේ කුසලතාව ලබාගන්නා ශිෂ්‍යයා උසස් අධ්‍යාපන ආයතන සහ වෙනත් විශේෂ විමර්ශන ප්‍රස්තකාලවලින් තොපැකිල, තොබියව ප්‍රයෝජන ගැනීමට අවශ්‍ය කුසලතා

2013		පුස්තකාල හා ඉගෙනුම් සම්පත් මධ්‍යස්ථාන		
පළාත	සමස්ත පාසල් සංඛ්‍යාව	ස්ථීර පුස්තකාල	තාවකාලික පුස්තකාල	කියවීම් කාමර
1. බස්නාහිර	1341	698	333	123
2. මධ්‍යම	1513	392	392	209
3. දකුණ	1106	522	275	140
4. උතුරු	974	204	136	116
5. නැගෙනහිර	1074	303	231	180
6. වයඹ	1229	466	290	151
7. උතුරු මැදි	787	252	197	127
8. උග්‍ර	864	288	173	101
9. සබරගම්ව	1124	339	259	157
එකතුව	10012	3464	2286	1304

තොරතුරු තාක්ෂණ ඉගෙනුම් මධ්‍යස්ථානය					
පළාත	සමස්ත පාසල් සංඛ්‍යාව	පරිගණක	පරිගණක	පරිගණක	පරිගණක
1. බස්නාහිර	1341	452	306	184	170
2. මධ්‍යම	1513	605	234	144	76

බස්නාහිර හා මධ්‍යම පළාතේ තොරතුරු තාක්ෂණ ඉගෙනුම් මධ්‍යස්ථාන

අධ්‍යාපන ක්‍රමවේද වෙනස් වෙමින් පවතින අතර සම්පත් පාදක ඉගෙනුම්, ගවේෂණයීලි ඉගෙනුම්, විස්තාරණීය සහ විවෘත පාසල් අධ්‍යයන ක්‍රම යොදා ගැනීමේ දී පාසල් ප්‍රස්තකාලයේ ගුණාත්මක සංවර්ධනයක් සිදුවිය යුතුය. එහෙයින් පාසල් ප්‍රස්තකාලයාධිපති ඉගෙනුම් කළමනාකරු වශයෙන් අවශ්‍ය හූමිකා රෝගනයක නිරතවීම අත්‍යවශ්‍යය. ඒ සඳහා ප්‍රස්තකාල ප්‍රලේඛන සේවා සහ විද්‍යාපන පාඨමාලා අන්තර්ගතය නැව්‍යකරණය කළයුතුය.

අද සිසු පරපුර මූලුණු ඇති බරපතල දුෂ්කරතාවක් නම් කියවීම් කුසලතාවේ හිනතාවයයි. මෙහි ප්‍රති විපාකය ලෙස කියවීමෙන් ඇදහැලෙන දරුවේ බොහෝවිට වෙනත් සරල ව්‍යත් විවිතවත් නව මාධ්‍යවල ගුහණයට පුරුණ වශයෙන් හසුවෙති. ඔවුනු ද්‍රව්‍ය වැඩි වෙළාවක් රුපවාහිනියේ ඇලි ගැලී සිටිනු දක්නට ලැබේ.

පායකයින්ගෙන් තොරව ප්‍රස්තකාලයක් තිබිය නොහැකිය. ඒ නිසා ප්‍රස්තකාලයට පායකයින් ගෙන්වා ගැනීමටත්, ප්‍රස්තකාල භාවිතයට ඔවුන් දිරිමත් කර වීමටත් අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග දියත් කිරීම ප්‍රස්තකාලයේ කාර්යභාරයකි. මේ සඳහා පුද්ගලයා, දේශන, තරග ආදි දිරිමත් කර වීමේ වැඩසටහන් උච්ච පරිදි යොදාගත හැකිය.

ප්‍රස්තකාලයාධිපතිවරුන්ට මූලුණ දීමට සිදුවන ගැටුවක් නම් විශේෂයෙන් ම වැඩිහිටි පායකයින් ප්‍රස්තකාලයාධිපතිවරුන්ගෙන් උපදෙස් හෝ මග පෙන්වීම් ලබා ගැනීමට පසුබට වීමයි. කුලැටී බව, තමන් යමක් නොදැන්නා බව වෙනත් අයෙකු දැනගැනීමට ඇති අකමැත්ත ඒ සඳහා හේතුකාරක විය හැකිය. එහෙත් අතිරේක ව්‍යාප්ති සේවාවන් කුළින් මහජන සම්බන්ධතා වර්ධනය කර ක්‍රියායීලි ප්‍රස්තකාල සේවාවක් ලබා දිය යුතුව ඇත.

IFLA (International Federation of Library Associations) සංවිධානය විසින් පාසල් සහ මහජන පුස්තකාල සඳහා වෙන වෙනම පූජුපේති සම්පාදනය කර ඇත්තේ විශේෂයෙන් ම සංවර්ධනය වන රටවල පාසල් පුස්තකාල සේවාවේ ගණන්මක හා ප්‍රමාණාත්මක වර්ධනයක් ඇති කරලීමේ අරමුණ පදනම් කර ගෙනය. මෙම පූජුපේතිවලින් අභාෂය ලබාගෙන රටවල් සඳහා ජාතික මට්ටමේ පාසල් පූජුපේති සම්පාදනය කර ඇත. ශ්‍රී ලංකාවේ අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය විසින් පාසල් පුස්තකාල ප්‍රතිපත්තියක් දැක කිහිපයකට පෙර සම්පාදනය කර අනුමත කර ඇත. එම ප්‍රතිපත්තිය සත්‍යාචාරී මට්ටමකට ගෙන ඒම කාලීන අවශ්‍යතාවකි.

සාක්ෂරතාව ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනයේ සිටම වර්ධනය කළ යුතු නිපුණතාවයකි. ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනයේ මූලික අරමුණ වනුයේ කළනය, ගණනය සහ ලිඛීම වර්ධනය කිරීමයි. එය ඉංග්‍රීසි හාජාවෙන් 3R යනුවෙන් හැඳින් වේ.

Reading	- කෙරීනය
Writing	- ලිඛීම
Arithmetics	- ගණනය

පාසල් පුස්තකාලය තුළින් මෙම නිපුණතාවයන් වර්ධනයට අවශ්‍ය මූලික අධිකාලම දැමීමට හැකි වාතාවරණයක් උදා කළ හැකිය. එය මතා ලෙස සකස් කරන ලද ඉගෙනුම් පරිසරයක් ලෙස හැඳින් වේ.

පාසල් ප්‍රජාවට පුස්තකාලය දැනුම ලබාදෙන මධ්‍යස්ථානයක් වුවත් එහි ප්‍රයෝගනය, පරිදිලනය කිරීම සිමා වී ඇත. ඒ සඳහා කරුණු කිහිපයක් බලපාන බව පෙන්වා දිය හැකිය.

- ◆ විෂයමාලාවේ බර වැඩිකම
- ◆ ඇගයීම් කුමවල පවත්නා අයහපත් ලක්ෂණ
- ◆ දැඩි තරගකාරී විභාග කුම
- ◆ ගුරු බලවත්කරණය යටතේ දැනුම යාවත්කාලීන කිරීමට උත්සුක නොවීම
- ◆ පාසල් පුස්තකාලයේ සම්පත් හා උපකරණ හිගකම
- ◆ ගුරු අධ්‍යාපන පාඨමාලාවල අන්තර්ගතයන් නවීකරණය නොවීම

- ♦ පුස්තකාල කාර්ය මණ්ඩලය අන්ධ්‍යාපන කාර්ය මණ්ඩලයක් ලෙස සළකා සුළ සේවක පැමිණීමේ ලේඛනවල අත්සන් කිරීම
- ♦ ගුරු වෘත්තියට සමාග්මී තනතුරු නාමයක් ලෙස නො සැලකීම
- ♦ පාසල් පුස්තකාලයාධිපතින් කෙරෙහි සාරු ආකල්පයක් පැවැතීම

මෙම කරුණු පිළිබඳව අවධානය යොමු කර ගුණාත්මක පාසල් පුස්තකාල සේවාවක් හඳුන්වාදීම මෙරටේ අධ්‍යාපන ප්‍රතිසංස්කරණවල කොටසක් බව අවධාරණය කළ හැකිය.

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ

උච්චම, ප්‍රෝම්ඩාස (2003), නිදහසින් පසු ශ්‍රී ලංකාවේ අධ්‍යාපනය, ඇගුයුම්, අභියෝග හා අපේක්ෂා, සාරු ප්‍රකාශන, කොට්ඨාස

ගුණවර්ධන, වන්ද (1999), තුළනාත්මක අධ්‍යාපනය, දිපානි මූල්‍යාලය, නුගේගොඩ

ගුණවර්ධන, බන්ධුල (2004), අධ්‍යාපන පර්යේෂණ, ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය, මහරගම

වන්දසේකර, එච්. එම්. (2010), ශ්‍රී ලංකාවේ අධ්‍යාපනයේ විකාශනය, පුදිප ප්‍රකාශන, කොළඹ

ඡයවිර, ඒ. එම්. එස්. (1999), විෂයමාලාව සංවර්ධනයට ප්‍රවේශයක්, අර්ථකථනය, ඉතිහාසය ආකෘති යන විෂය නිරද්‍යෝග, මහරගම

ජාතික අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභාව (1992), ජාතික අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභාව, සභාවේ පළමුවන වාර්තාව, ජාතික අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභාව, කොළඹ

පලිහක්කාර, කේ. එන්. (1991), පාසල් කළමනාකරණය, සිංහ මූල්‍යාලය, මාතර

, Afro – Asian Book Council; හිටපු සහකාර
අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්, ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය, බාහිර
කමිකාවාරය, ප්‍රස්තකාල හා විද්‍යාපන විද්‍යා අධ්‍යයනාංශය,
කැලණීය විශ්වවිද්‍යාලය

Digitization : Panacea for Preservation and Access in Libraries and Archives?

Dr. K.D.G. Wimalaratne

Introduction

The development of computer technology in the modern world has led librarians and archivists to go into new preservation, access and storage devices, as their collections are threatened with brittleness, acidity, excessive usage, and attack by various insects. The ultimate result of the above hazards leads to limited or total stoppage of access to scholars and readers which is a vital function of an librarian or an archivist.

At present, librarians and archivists are searching for an alternate medium for depositing, and retrieving information in books and documents. They have already by – passed microfilming or microforms as a deposit, preservation and retrieval medium and shifted to digitization, using computer hardware, such as CDs and DVD's. The question comes up whether digitization or computer digitization or computerizing books and documents is a viable alternative for microfilming or preserving original books and documents in libraries and archives.

Keywords :

Digitization, scanning, computer imaging

What is digitization?

Simply it means, the transfer of records or information into electronic form or the conversion of characters or images into binary digits.

Advantages of digitization

Document imaging processing systems allow for the conversion of materials from paper or other form to machine readable form, which allows them to be stored and viewed electronically, saving space and

- g) To ensure that the pages are in order with any illustrations. If the pagination is not clear, repaginate after setting the pages.
- h) Any first aid work to be completed before sending for digitization.
- i) Any flags, book marks, clips etc... to be removed in pages.
- j) Any pencil or other marks made by a reader should not be erased.

Preparation of documents

- a) Documents to be selected on a priority basis, according to the importance, rarity; historicity, condition of conservation, eg; corrosion of ink or brittleness.
- b) If the documents are in loose - leaf, prepare in a chronological or document subject/series or combination of both.
- c) If the documents are filed in file form, to check whether the pages are correctly paginated and in order.
- d) If the file covers are missing, new file covers with the original Information to be included.
- e) To remove any clips or pins in files.
- f) To remove any dust or dirt on the documents
- g) It is advisable to commence the scanning according to divisions of the Institution unless another criteria is selected by the policy makers in charge of the programme.

Scanning and scanners

- a) Scanning officer/s to be fully trained in the operation of the scanning machine.
- b) A separate unit to be set up for scanning.
- c) The unit should be staffed with the following officers
 - i. Officer in charge of the unit with a IT knowledge
 - ii. Supervising officer
 - iii. Assistant

- a. A flatbed scanner, copying books face up is ideal. The bed of the scanner could be A₃ size. However, if there are outsize books, maps and plans in the library, A₂ Bed scanner is sufficient.

If the library has a newspaper collection A₁ Bed scanner to be used. A₀ bed scanners are available for all size books and documents, However, they are expensive.

The scanner should have a cradle to copy books or documents bound together with a heavy spine – Otherwise the text close to the bound spine will not be properly scanned. Do not unbind books and documents for scanning.

There are versatile hand scanners which could be used for in-house purposes and for small orders. However, they are not good for heavy, day to day scanning, as they get heated up in no time.

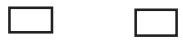
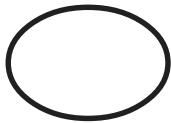
Guidelines for scanning

- i) Before commencing of scanning of a book or document the following statement to be scanned as the prelude (vide appendix 1)
- ii) At the end of scanning a book or a document, insert the following statement at the end of the last page scanned of the book document (vide appendix 2)
- iii) At the end of a file series/ category sub-series, insert the following statement at the end of the last file/ document (vide appendix 3)
- iv) When commencing a new file series or category/similar title files, insert the following statement, (vide appendix 4)
- v) After scanning, at the end of the “compact disc” insert the following statement (vide appendix 5)
- vi) At the end of a compact disc the following certification to be included by the supervising/ certifying officer (vide appendix 6)

thoroughly recorded years in the history of mankind ended up among the least well preserved.

References

- A new age: electronic Information systems, State Governments and the preservation of the Archival record, (1991), USA, 1-08 p.
- Automating Record Services, International Records Management Trust, (Lo), /Digitization, (1991), 115-123 p.
- Avedon, Don. M. (1994), Introduction to Electronic Imaging, (2nd Edition), U.S.A, 1- 56 p.
- Chain, Piers and Millar, Laura, the Implications of electronic records, paper read (n.d),19 p.
- Commission on preservation and access (Report)(1991), USA, 1-40 p.
- Cook, Terry (1996), Keeping our electronic memory approaches for securing computer generated record, address to British Government senior establishment officers, P.R.O. (London), 1 -15 p.
- Preserving Records, (1999), International Records Management Trust, London, Digitization, 129-132 p.
- Wimalaratne, K. D. G. (2003), Record and information Managers in the electronic Age, paper read, Colombo, 1-05 p.
- Wimalaratne, K.D.G. (2013), Challenges faced by Archivists and Record Managements in the management of electronic records of public institutions(paper read at the SAARC Archives conference , Colombo, 1-7 p.
- Wimalaratne, K.D.G. The Challenges & Possible solutions in records/archives Management conservation in the next millennium with special reference to electronic records, Paper Read, 1-8 p.

Appendix V

Division/Branch
End of CD/CD ROM/other
Continued in CD/CD Rom/other

Appendix VI

Certification of scanning to CD/CD ROM/other

I hereby certify that the scanning of files/Records/Books/Photographs/ in this electronic format (eg. CD – DVD,CD ROM (No:) was carried out under my supervision, according to the norms and standards of digitization, accurately, also keeping with the originality and integrity of the original Book. File. Record/Photograph, to be accepted in a court of law.

Certifying officer (Name) :
Signature :
Date :
Place of Certification :
Seal of the officer certifying :

K. D. G. Wimalaratne

B. A. (Hons) Ceylon, Postgraduate Diploma, University of Padua, Italy, Ph. D Academy of Sciences, Philadelphia; Visiting Lecturer, University of Kelaniya; Former Director, Department of National Archives, Sri Lanka

ස්ථානයකි. මහජන පුස්තකාලය යනු ජනතාවට අධ්‍යාපනික හා විනෝදාත්මක තොරතුරු සපයන බහුවිධ පරමාර්ථ සහිත ආයතනයකි. එය පළාත්, ප්‍රාදේශීය පාලන ආයතන හෝ මධ්‍යම රජය මගින් ක්‍රියාත්මක වන ආයතනයකි. එය ජනතාවගේ ජනවර්ගය, ජාතිය, වයස, ස්ත්‍රී පුරුෂ හා වය, ආගම, හාජාව, ආර්ථික තත්ත්වය, රැකියා තත්ත්වය, අධ්‍යාපනික පසුබීම අදි කරුණු සැලැකිල්ලට නො ගෙන සියලු දෙනාට සමානව තොරතුරු හා දැනුම සඳහා ප්‍රවේශය ලබාදීමට කටයුතු කරයි. යුතෙස්කේ මහජන පුස්තකාල ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශයට (UNESCO Public Library Manifesto) අනුව මහජන පුස්තකාල සේවාවන් නොමිලයේ ලබා දිය යුතුය. මහජන පුස්තකාල සේවාවන් ලබාදීම පළාත් හා ජාතික ආණ්ඩුවල වගකීමකි. නීතිමයි මගින් මේ සඳහා සහාය ලබනිය යුතු අතර පළාත් හා ජාතික ආණ්ඩු මගින් මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන ලබනිය යුතුය. සංස්කෘතික තොරතුරු සැපයීම, සාක්ෂරතාවය හා අධ්‍යාපනය සඳහා වන දිග කාලීන උපායමාර්ග සැකසීමේ දී මහජන පුස්තකාල සේවය අත්‍යවශ්‍ය අංශයක් විය යුතුය. මෙම ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශනය මගින් මහජන පුස්තකාලය දැනුම් දොරටුවක් වශයෙන් හඳුන්වා ඇතේ. නිදහස, සෞඛ්‍ය හා ස්වර්ධනය මූලික මිනිස් අයිතින් වේ. දැනුම කරා යාමේ ප්‍රාදේශීය දොරටුවක් වන මහජන පුස්තකාලය මගින් පුද්ගලයාට හා සමාජ කණ්ඩායම්වලට පූර්ණකාලීන ඉගෙනිමේ හැකියාව, සේවාධීන තීරණ ගැනීමේ අවස්ථා හා සංස්කෘතික ප්‍රගමනය සඳහා අවශ්‍ය පහසුකම් සලසා දේ. කිසියම් හේතුවක් නිසා මහජන පුස්තකාලවල සාමාන්‍ය සේවාවන් ලබාගත නොහැකි පිරිස්වලට එනම් විශේෂ අවශ්‍යතා සහිත පුද්ගලයින්, රෝහල්ගත රෝගීන්, සිරකරුවන් වැනි අයට ද විශේෂීත සේවාවන් මහජන පුස්තකාලය විසින් ලබා දිය යුතුය. එමෙන් ම මෙම ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශනය සඳහන් කරන ආකාරයට ජාතික මට්ටමේ පුස්තකාල සහයෝගීකාවයක් හා සම්බන්ධිකරණයක් ඇති කිරීම සඳහා ව්‍යවස්ථා හා උපාය මාර්ගික සැලසුම් සකස් කළ යුතුය. මහජන පුස්තකාලය ප්‍රාදේශීය, කළාපීය, ජාතික මෙන් ම ජාත්‍යන්තර මට්ටමේ ද පාඨක සමූහ හා වෙනත් ව්‍යතිකියින් සමග සහයෝගය ඇති කරගත යුතුය.

ශ්‍රී ලංකාවේ මහජන පුස්තකාල සේවයේ ඉතිහාසය 19 වන සියවසේ මූල්‍ය හාගය පමණ දක්වා ඇත්ත දිවයයි. බ්‍රිතාන්‍ය පාලන සමයේ දී ලංකාවේ

පුස්තකාල සේවාවන් සංවිධානය කිරීමේ හොඳම පදනම ව්‍යවස්ථා හඳුන්වාදීම බව දියුණු යයි සම්මත රටවල් පවා හඳුනා ගෙන ඇත. (Venkatappaiah, 1994) ශ්‍රී ලංකාවේ මහජන පුස්තකාල සේවාවේ පසුගාලීත්වයට ප්‍රධාන හේතුව මහජන පුස්තකාල පරිපාලනය සඳහා විධිමත් ආයතනික ව්‍යුහයක් නොතිබේයි. දැනට මහජන පුස්තකාල පාලනය වන්නේ පලාත් පාලන ආයතනවල දේශපාලන බල අධිකාරිත්වය යටතේය. එබැවින් මහජන පුස්තකාල පරිපාලනය සඳහා නව පනතක් සම්පාදනය කර මහජන පුස්තකාල පරිපාලනය සඳහා නීතිමය පදනමක් ලබාදිය යුතුය. මෙවැනි පනතක් මගින් මහජන පුස්තකාල පරිපාලනය සඳහා ජාතික ආයතනයක් පිහිටුවිය හැකි අතර පලාත් මට්ටමින් ආයතන පිහිටුවිය හැකිය. මහජන පුස්තකාල සංවර්ධනය සඳහා සැලසුම් සකස් කිරීම, ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය, මුදල් ප්‍රතිපාදන ලබාදීම, කාර්යමණ්ඩල සංවර්ධනය, ප්‍රගති සමාලෝචනය අදි කටයුතු මෙම ආයතන මගින් ඉටුකළ හැකිය. මෙම ආයතනවල ප්‍රධානීන් වගයෙන් සූදුසුකම් ලත් පුස්තකාල වෘත්තිකයින් පත් කළ හැකිය. එමෙන් ම මහජන පුස්තකාලවල කාර්යාලය නැවීන ලෝකයට ගැලපෙන ආකාරයට නැවීකරණය කිරීම ද මෙම ආයතන මගින් කළ හැකිය. මේ තුළින් ශ්‍රී ලංකාවේ මහජන පුස්තකාල පද්ධතියේ සංවර්ධනාත්මක පර්වර්තනයක් කළ හැකිය. සැම රටකට ම පුස්තකාල ව්‍යවස්ථා අවශ්‍ය වීමට ප්‍රධාන හේතු පහත පරිදි දැක්විය හැකිය.

- 1) මනා පුස්තකාල සේවාවක් සඳහා යහපත් මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන ලබාගැනීම
- 2) ගක්තිමත් අධිකාරී බලයක් ගොඩනැගීම
- 3) මහජන පුස්තකාල පද්ධතිය සඳහා ඒකීය බවකින් යුත් ක්‍රමානුකූල හා ඒකාබද්ධ වූ සංවර්ධනයක් ලබා ගැනීම
- 4) වඩා යෝග්‍ය හා ප්‍රමාණවත් සූදුසුකම් ලත් පුස්තකාල වෘත්තිකයින් ලබා ගැනීම
- 5) මහජන පුස්තකාල පද්ධතිය සඳහා පුළුල් ආයතනික ව්‍යුහයක් හඳුන්වා දීම
- 6) පුස්තකාල වෘත්තිකයන් සඳහා සේවා තත්ත්වයක් ලබා ගැනීම

ලෝකයේ බොහෝ රටවල් දැනට මහජන පුස්තකාල ව්‍යවස්ථා හඳුන්වා දී ඇත. එක්සත් රාජධානීයේ මහජන පුස්තකාල නීතිරිතිවල ආරම්භය 1840 දක්වා ඇතට දැක්වයි. එක්සත් රාජධානීයේ මහජන පුස්තකාල පද්ධතිය

කළ හෙතෙම එම සමුළුවට ඉන්දියාව සඳහා ආදර්ශ ප්‍රස්තකාල පනතක් ඉදිරිපත් කරන ලදී. මෙම ආදර්ශ පනත සමුළුවේ දී දැරස වශයෙන් සාකච්ඡාවට හාජනය විය. එමෙන් ම ඔහු ඉන්දියාව සඳහා ප්‍රස්තකාල සැලසුම් දෙකක් සකස් කරන ලදී. එනම් පයෝවාත් යුධ ප්‍රස්තකාල ප්‍රතිසංසකරණ සැලස්ම (1944) හා ජාතික ප්‍රස්තකාල පද්ධතිය පිළිබඳ සැලස්ම (1946) යන සැලසුම් දෙකයි. 1948 දී ජාතික මධ්‍යම ප්‍රස්තකාල කම්ටුවේ සාමාජිකයෙකු වශයෙන් ආචාර්ය රංගනාදන් මහතා පත් කරන ලදී. රංගනාදන් මහතා විසින් මධ්‍යම රජය සඳහා සකස් කළ ප්‍රස්තකාල කෙටුම්පත හා ජාතික මධ්‍යම ප්‍රස්තකාලය සඳහා සකස් කළ සංවර්ධන සැලස්ම කම්ටුව අනුමත කරන ලදී.

මැලේසියාවේ සැම ප්‍රාන්තයකම මහජන ප්‍රස්තකාල සේවාවන් ක්‍රියාත්මක වේ. සැම ප්‍රන්තයක් සඳහා ම මහජන ප්‍රස්තකාල නීතිරිති සම්පාදනය කර ඇත. ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදයේ ද ප්‍රාන්ත මට්ටමින් මහජන ප්‍රස්තකාල ව්‍යවස්ථා ක්‍රියාත්මක වේ. විනයේ මහජන ප්‍රස්තකාල ව්‍යවස්ථා සම්පාදනය ආරම්භ වූයේ 2008 වර්ෂයේ ද ය. විනයේ මහජන ප්‍රස්තකාල ව්‍යවස්ථා සම්පාදනයේ ද මතු වූ ගැටලුවක් වූයේ විනයේ මහජන ප්‍රස්තකාල නීතිරිති සකස් කළ යුත්තේ නීතියක් වශයෙන් ද පනතක් වශයෙන් ද යන්න හා එම නීතිරිති මගින් වින ජාතික ප්‍රස්තකාලය ද ආවරණය විය යුතු ද යන්නයි. ස්ථේඩ්නයේ මහජන ප්‍රස්තකාල ව්‍යවස්ථා හඳුන්වා දෙන ලද්දේ 1996 වර්ෂයේ දය. තවසීලන්තයේ මහජන ප්‍රස්තකාල ව්‍යවස්ථා පිළිබඳ වැදුගත් සංධිස්ථානයක් වන්නේ එඩ්විඩ් වේක් පිළිඳුව් මහතා (Edward Wake Field) 1877 දී මහජන ප්‍රස්තකාල කෙටුම්පත හඳුන්වාදීමයි. ජෝර්ජ් මොරස් මහතා විසින් 1869 දී මහජන ප්‍රස්තකාල කෙටුම්පතක් පාර්ලිමේන්තුවට හඳුන්වා දෙන ලදී. මිස්ට්‍රේලියාව ද ප්‍රස්තකාල ව්‍යවස්ථා පුළුල් වශයෙන් ක්‍රියාත්මක වන රටකි. ප්‍රස්තකාල අණපනත් විභාල සංඛ්‍යාවක් මේ යටතේ හඳුන්වා දී ඇත. තායිලන්තයේ මහජන ප්‍රස්තකාල රෙගුලාසි හඳුන්වා දෙන ලද්දේ 1949 වර්ෂයේ දය. 1973 දී මහජන ප්‍රස්තකාල පරිපාලනය අධ්‍යාපන පරිපාලන දෙපාර්තමේන්තුව යටතට පත් කරන ලදී. තායිලන්තයේ මහජන ප්‍රස්තකාල කුඩා, මධ්‍යම හා විභාල වශයෙන් වර්ග තුනකට වර්ගිකරණය කර ඇත. තායිලන්තයේ ද මහජන ප්‍රස්තකාල ප්‍රමිති හඳුන්වා දී ඇත. ඉන්දුනිසියාවේ මහජන ප්‍රස්තකාල

- 7) මහජන පුස්තකාල හා වෙනත් පුස්තකාල සඳහා ප්‍රමාණවත් මුදල් ප්‍රතිපාදන ලබා දීම
- 8) පුස්තකාල සංවර්ධනය හා පවත්වාගෙන යාම සඳහා මූල්‍ය ආධාර යෝජනා ක්‍රමයක් මගින් ප්‍රමාණවත් මුදල් ප්‍රතිපාදන ලබා ගැනීම
- 9) පුස්තකාලයාධිපති සේවය ප්‍රතිසංචිතය කිරීම
- 10) ගුණාත්මක අවශ්‍යතා සඳහා ගැලපෙන පරිදි බඳවා ගැනීමේ පරිපාටි නැවත සකස් කිරීම
- 11) පුස්තකාල පුහුණුව සඳහා ක්‍රමානුකූල හා අඛණ්ඩ වැඩසටහන් හඳුන්වා දීම
- 12) පලාත් පාලන පුස්තකාල හා පාසල් පුස්තකාල අතර සම්පාදනයක් පවත්වාගෙන යාම
- 13) පලාත් පාලන පුස්තකාල සඳහා තව තාක්ෂණය උපයෝගී කර ගැනීම සම්බන්ධයෙන් උපදෙස් ලබා ගැනීම සඳහා පලාත් පාලනය පිළිබඳ ජාතික සභාවට අනුබද්ධිතව කම්ටු පත් කිරීම

ශ්‍රී ලංකාවේ මහජන පුස්තකාල ක්ෂේත්‍රයේ වත්මන් පසුගාමීත්වයට ප්‍රධාන හේතුව වශයෙන් පහත සඳහන් තත්ත්වයන් හඳුනාගත හැකිය.

- 1) මහජන පුස්තකාල ව්‍යවස්ථා (public library legislation) හඳුන්වා නො දීම
- 2) මහජන පුස්තකාල පද්ධතිය දේශපාලන බලධාරීන් යටතේ ක්‍රියාත්මක වීම
- 3) මහජන පුස්තකාල පාලනය කිරීම සඳහා ජාතික පුස්තකාල හා ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩලයට බලයක් නො තිබීම

ලෝකයේ බොහෝ රටවල මෙන් ම ශ්‍රී ලංකාවේ ද වැඩිම පාඨක පිරිසක් හාවිත කරනුයේ මහජන පුස්තකාල සේවාවයි. එබැවින් මහජන පුස්තකාල සේවය ප්‍රතිපත්ති රෙගුලාසි හා නීතිරිති මගින් පාලනය විය යුතුය. මහජන පුස්තකාල ව්‍යවස්ථා පිළිබඳ මාර්ගෝපදේශ යුතෙනස්කේ ආයතනය විසින් සකස් කර ඇත. යුතෙනස්කේ ආයතනය වෙනුවෙන් මෙම මාර්ගෝපදේශ සකස් කරන ලද්දේ පිළිප් සෙවල් (Philip Sewell) ඒ. ඩිලිල්වි. මැබිස් (A.W Mabbs) සහ රේඛ්‍යම් (E.M. Broome) යන මහත්වරු විසිනි.

කරන ප්‍රතිපාදන ප්‍රමාණවත් නොවේ. බොහෝ ග්‍රාමීය මහජන පුස්තකාල සඳහා යෝගා ගොඩනැගිලි පහසුකම් නොමැත. උසස්වීම හා පුහුණු අවස්ථා නොමැතිවීම, තොරතුරු තාක්ෂණය උපයෝගී කරගැනීමේ දී පවතින පසුගාමී බව වැනි වෘත්තීය ගැටුවලින් බොහෝ මහජන පුස්තකාලයාධිපතිවරු පිඩා විදිති. දැනට මහජන පුස්තකාලවලට අදාළව අතුරු ව්‍යවස්ථා ක්‍රියාත්මක වේ. මහජන පුස්තකාල ක්‍රියාත්මක වියයුතු ආකාරය පිළිබඳව මාර්ගෝපදේශ මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවල ඇතුළත් වේ. මහජන පුස්තකාලවල තිබිය යුතු අංශ, සේවා, උපදේශක කම්ටු හා ජ්‍යෙෂ්ඨ සංශ්‍යතිය සාමාජිකත්ව ක්‍රමවේදය හා පුස්තකාලයේ පරිපාලනයට අදාළ අනෙකුත් නීතිරිති මෙම අතුරු ව්‍යවස්ථාවල අන්තර්ගත වේ.

ජාතික පුස්තකාල හා පුලේඛන සේවා මණ්ඩලයේ කාර්ය හාරය

ජාතික පුස්තකාල හා පුලේඛන සේවා මණ්ඩලය මිට වසර 28 කට පමණ පෙර එනම් 1986 දී ශ්‍රී ලංකාවේ මහජන පුස්තකාල ව්‍යවස්ථා හඳුන්වාදීම සඳහා උත්සාහයක යෙදිණි. ශ්‍රී ලංකාවේ මහජන පුස්තකාල සේවාවේ පැවති දුර්වලතා ඉවත් කිරීම මෙම ව්‍යාපෘතියේ මූලික අරමුණ විය. මහජන පුස්තකාල ව්‍යවස්ථා සම්පාදනය සඳහා 1986 දී විශේෂ කම්ටුවක් පත් කරන ලදී. මෙම කම්ටු වාර්තාවෙන් ඉදිරිපත් කර තිබූ ප්‍රධාන යෝජනා පහත සඳහන් පරිදි වේ.

- 1) මහජන පුස්තකාල සේවාව පළාත් පාලන සේවාවේ අත්‍යවශ්‍ය සේවාවක් ලෙස සැලකීම
- 2) මහජන පුස්තකාලවල අභිවෘද්ධිය සඳහා කටයුතු කිරීමට පළාත් පාලන දෙපාර්තමේන්තුව සම්බන්ධකාව මහජන පුස්තකාල ඒකකයක් පිහිටු වීම
- 3) සැම වර්ගයකම පළාත් පාලන ආයතන සම්බන්ධ කොට මහජන පුස්තකාල කම්ටු පිහිටුවීම
- 4) මහජන පුස්තකාල සඳහා ස්ථීර ලෙස වාර්ෂික මුදල් ප්‍රතිපාදන ලබා දීම
- 5) මහජන පුස්තකාල සඳහා වැයවන ප්‍රාග්ධන වියදම්වලින් 50%ක් මධ්‍යම රජය මගින් දැරීම
- 6) මහජන පුස්තකාල සඳහා ප්‍රමිතීන් හඳුන්වා දීම

1990 වර්ෂයේදී ජාතික පුස්තකාල හා ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩලය පළාත් සහා පුස්තකාල සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය ආරම්භ කරන ලදී. මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් පළාත් මට්ටම් පුස්තකාල සංවර්ධනය කිරීමට ජාතික පුස්තකාල හා ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩලය බලාපොරාත්තු විය. මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ සැම පළාතකම පළාත් පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලයක් හා පළාත් මධ්‍ය පුස්තකාලයක පිහිටුවීමට සැලසුම් කෙරිණි. මෙහි පළමු පියවර වශයෙන් සැම පළාතක් සඳහා ම පුස්තකාල පූජ්‍යත්ව සකස් කරන ලදී. පළාත් පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලවල කාර්ය මණ්ඩලවල සංයුතිය සහ අනෙකුත් අදාළ කරුණු මෙම පූජ්‍යත්විවල ඇතුළත් විය. කෙසේ ව්‍යව ද මෙම ව්‍යාපෘතිය දැනට ක්‍රියාත්මක වන්නේ පළාත් තුනක පමණි. දැනට උව මධ්‍යම හා උතුරුමැද පළාත්වල පළාත් පුස්තකාල සේවා මණ්ඩල පිහිටුවා ඇත. මෙම පළාත්වල සාර්ථකව පුස්තකාල සංවර්ධන කටයුතු දැනට ක්‍රියාත්මක වේ. සබරගමුව පළාතේ ද මෙම ව්‍යාපෘතිය තරමක් දුරට ක්‍රියාත්මක වේ ඇත. සබරගමුව පළාතේ පළාත් පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය හා පළාත් මධ්‍ය පුස්තකාලය සඳහා ගොඩනැගිල්ලක් ද ඉදි කර ඇත. පළාත් පුස්තකාල පූජ්‍යත්වය ගැසට් පත්‍රයේ පළ කර ඇත. මෙම ව්‍යාපෘතිය අනෙකුත් පළාත්වල සාර්ථකව ක්‍රියාත්මක නොවේ. මෙම පළාත් සහා පුස්තකාල සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය ශ්‍රී ලංකාවේ පුස්තකාල නීතිරිති හඳුන්වයිමේ මූලික පියවරක් ලෙස හැඳින්විය හැකිය.

ශ්‍රී ලංකාවේ ද මහජන පුස්තකාල පනතක් සකස් කිරීමට අදාළ බලධාරීන් පියවර ගැනීම අවශ්‍ය වේ. මේ සම්බන්ධයෙන් ජාතික පුස්තකාල හා ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩලයත්, ශ්‍රී ලංකා පුස්තකාල සංගමයත් ආරම්භක පියවර ගැනීම කළ යුතුය. මහජන පුස්තකාල පනතක් මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ මහජන පුස්තකාල පද්ධතිය සඳහා තව පරිපාලන ව්‍යුහයක් ස්ථාපිත කළ හැකිය. මෙවැනි පනතක් මගින් මහජන පුස්තකාල පරිපාලනය මධ්‍යම රඟයේ සෑපු පාලනය යටතේ පළාත් මට්ටම් මගින් විමධ්‍යගත කළ හැකිය. තව පනත යටතේ මහජන පුස්තකාල පරිපාලනය, ප්‍රතිපත්ති සැලසුම් කිරීම, ප්‍රගති සමාලෝචනය වැනි කටයුතු සුදුසුකම් ලත් පුස්තකාල ව්‍යාපෘතිකයින් මගින් සිදු කළ හැකිය. වත්මන් ක්‍රමය අනුව මහජන පුස්තකාල පද්ධති පරිපාලනය සිදු කරනු ලබන්නේ ව්‍යාපෘතිය නොවන නීලධාරීන් විසිනි. මෙම හේතුව නිසා වෘත්තීය නොවන නීලධාරීන් හා මහජන පුස්තකාලයාධිපතිවරුන් අතර පරිපාලනමය ගැටීම් ඇති වේ. සමහර

Phiman, Anil Kumar, Gupta Sushima (2002), Library Legislation : need and importance of uttaranchal state, Indian Journal of Information and Library Science Vol. 15 No. 1-2

Piyadasa, T.G. (1985), Libraries in Sri Lanka ; Their origin and History from ancient times to present time, New Delhi, Sri Satguru Publications

Venkatappaiah, Velaga (1994), Model Library Legislation, New Delhi : Concept Publishing Company

ඩී. ඩී. අමරසිරි

ගාස්තුවේදී විශේෂ උපාධිය, ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලය, පුස්තකාල හා විද්‍යාපන විද්‍යාව පිළිබඳ ගාස්තුපති උපාධිය, කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය, අධ්‍යක්ෂ, ජාතික පුස්තකාල හා ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩලය

National Library of Sri Lanka as the apex library in the country. (Amarasiri, 2000: i) Although legal provision was there in this Act, it has been observed by the CNLSB authorities that the said provisions were inadequate for the proper functioning of the National Library. Therefore, the National Library and Documentation Services Board Act, No 51 of 1998 was enacted by the Parliament in formally creating the twin institutions : the National Library and Documentation Services Board (NLDSB) and the National Library and Documentation Centre (NLDC). This Act provided the legal foundation for the National Library (NL) to act as a separate entity. (Amarasiri, 2000: ii) At the same time, the NLDSB became the parent organization of the NLDC.

When we examine the locally published literature pertaining to the role and functions of the NLDSB and NLDC, a number of contributions could be found. Somadasa (1975) has quoted the Final Report of the Special Committee on Antiquities – Sessional Paper VII – 1959, which states as follows: “The terms of reference of this Committee relate to antiquities and to museums. In such circumstances speak of libraries might appear a digression, but majority of witnesses who appeared before the Committee were unanimous that the Museum Library is an excellent nucleus for a Central National Library”. This statement is a clear testimony to the need for formation of a coordinated national library system combining the libraries suitable for participating in such a venture. Somadasa also mentions in the same paper that the Salaries and Cadre Commission (Wilmot Perera Report – Sessional Paper VI- 1961), Kandiah Committee report and the report submitted by Harold V. Bonny, a UNESCO adviser to Ceylon in 1961 have all expressed same views.

Warnasuriya (1975) has discussed the developments associated with the enactment of the Ceylon National Library Services Board Act, No 17 of 1970, the provisions made therein and the initial role played by the CNLSB.

As per the information published in the homepage of the National Library and Documentation Centre website, its role is stated as follows: “The National Library is mainly a Research and a Reference library and it is technically a library of last resort. It intends to provide library resources as well as information to all Sri Lankans through the National Library, library networks, information centres and resource centres”. (NLDC,2014). As per the brochures published by the NLDC, its collection comprises of over 500,000 volumes which includes the ‘Martin Wickramasinghe Collection’ and a number of other special collections possessed by university academia etc. Seating capacity of the library, auditorium and the conference room is 320, 120 and 30 respectively. Services offered by the NLDC, as published in the website and the brochures are as follows:

- ◆ Reference service
- ◆ Referral service
- ◆ Documentation services
- ◆ Bibliographic and documentation services
 - ◆ Sri Lanka National Bibliography (Current and Retrospective)
 - ◆ Bibliography of Government Publications
 - ◆ ISBN Directory
 - ◆ Directory of Social Science Libraries, Information Centres and Databases
 - ◆ Sri Lanka Conference Index
 - ◆ Sri Lanka Newspaper Index
 - ◆ Index to Periodical Articles published in Sri Lanka
 - ◆ National Union Catalogue
 - ◆ Index to Postgraduate Theses
- ◆ Internet services
- ◆ Access to Databases
- ◆ Inter-library loan service

Photocopy service

- ♦ User education service
- ♦ Enquiry service (NLDC, 2014; NLDC, 200?)

In 2015, the NLDC will commemorate its silver jubilee. As such, it is very much appropriate in identifying the challenges looming ahead of the future path of the twin institutions and to discuss possible future directions to counter adverse factors. The following discussion is presented mainly based on the experiences and insights gained through the interactions the author had with these institutions during the last four decades along with the facts reported in LIS literature. Such experiences are viewed through the observable trends visible in the LIS profession. Therefore, views expressed here reflects authors visualizations based on published LIS literature and has no relationship to official views of the NLDSB and NLDC.

In presenting a paper on “National libraries: where next?” Green has observed that it is not an exaggeration to state that most national libraries with long histories have witnessed more fundamental changes in the last ten to twenty years than they have in any other period of their development. (Green, 2008?). In this paper he describes that the national library audience has changed from a limited population of academics and researchers to all citizenry, during the period of last two decades. He has also mentioned that national libraries have started to create online national library collections and services many of which are freely available to a wider audience than the traditional physical audience. Another significant aspect mentioned here is that the present generation of users’ preference to access information from the digital environment of their homes.

Hunter and Brown have identified “a small number of influences which may have a significant impact on national libraries of ‘small, smart countries’ in the future” as follows : Changing patterns of publishing , Changing patterns of customer needs and behaviours , Competition ,

Political influences ,and Organizational change. Issues such as the shift to digital publishing, availability of mobile communication technology, emergence of new business models such as open access to scholarly sources, use of social collaborative tools such as web 2.0, mass digitization of materials, electronic legal deposit etc. are discussed in this report. (Hunter and Brown, 2010)

In discussing the future of bibliographic control and the new role to be played by the Library of Congress, the Library of Congress Working Group states that future bibliographic control will be collaborative, decentralized, international in scope, and web-based. It emphasizes the need for more efficient and cooperative approach with the aim of minimizing the costs associated with such tasks. Another important area for action includes the need to expose the unique materials held by libraries that are currently hidden from the view, to use the World Wide Web as the main platform, to make available bibliographic data not only for readers, but also for machine applications, and strengthening the library profession through education and the developments that will inform decision-making, now and in the future. (Library of Congress, 2008: 1-2)

Quoting Crawford, Shafique mentioned that libraries bridge the past, the present and the future using a mix of media, resources and technology to preserve the cultural history and provide the information, knowledge and enlightenment that people need now and will need in the future (Shafique, 2007). In addition to the above mentioned literature, the author scanned web sites of SAARC national libraries and observed that there is a great variety in the provision of their services. The following discussion is presented in the context of local conditions and constraints applicable in case of NLDSB and NLDC.

which includes the Salaries and Cadre Committee of the government to get special status for NLDSB/NLDC professional staff, this matter is still not resolved. As a planning organization which is entrusted with the coordination and development of the whole national library service, formulating policies , developing standards , and acting as the pinnacle of the library system of the country and to provide professional leadership, it is absolutely essential to occupy the top positions of the NLDSB and NLDC by senior and qualified LIS /ICT professionals. A staff structure with a proper blend in senior, mid-career and junior staff positions will facilitate the NLDSB and NLDC to foresee the future, make strategic plans and to transform such plans into reality.

Another significant factor is the need for continuous re-training of staff to make them ready to accept new challenges mostly associated with the sphere of ICT. As the information world is moving towards virtual environment, special attention must be made to develop the ICT competent staff in relevant specialties and in sufficient number. To retain specialist professionals within the organization, all stakeholders have to work together to improve remuneration benefits. Looking from a historical perspective, development of the human capital appears to be a daunting task.

♦ **Arrival of a ‘Google Generation’**

With the widespread use of Internet for information dissemination and searching, users are more inclined to use Internet search engines such as Google to locate information. In a project report published by the University College, London reference is made to a notion of ‘Google generation’. They are also referred-to as ‘Screeagers’, ‘digital natives’, ‘Generation Y’ also in web documents describing their information seeking behavior. It was reported here that people belonging to so called Google generation may try to rely on online

and efficient than typical library opacs and web-opacs. It is our experience that Google takes nanoseconds to search huge databases and we are aware that even if we misspell words, it autocorrects and presents possible answers. In yet another area, sites such as Amazon presents the bestseller ranks of documents based on previous use of their databases and presents customer reviews about the selected publications. In the face of all these practices and developments, libraries could not function as 'static units' and need to explore what lies ahead and to promote dialogue among stakeholders and to develop suitable mechanisms. Therefore, survival in a rapidly changing information environment also could be identified as a major challenge.

♦ **Declining trends in reading habit**

The whole profession of librarianship is dependent on one primary factor of human behavior – namely the reading habit. Insights into the way the users made use of recorded knowledge show that the practices prevalent in the society prior to the widespread use of photocopying, which was started in the country around late seventies were very much conducive for the nurture of reading habit. Notes had to be taken or complete copying of texts had to be done manually, which required reading. This has two fold benefits in leaving in memory of some portion of the texts and to improve one's own vocabulary. With the advent of photocopying, need for the immediate reading of complete sections was made redundant. Besides, the perception that a user has a personal copy may drive away the urgency to read the concerned text.

3. Suggestions for Future Course of Actions

The following discussion is based upon the primary assumption that the NLDSB and NLDC could develop its professional staff to a satisfactory level both in terms of the number and the ‘blend of talents’ referred-to earlier in this paper.

- ♦ **Development of the human capital**

It is the primary responsibility of all authorities concerned to take necessary steps to develop the human capital within the twin institutions. In order to attract suitably qualified professionals and to retain for long periods, steps have to be taken to introduce remuneration benefits comparable to similar institutions in the country, such as universities. Action has also to be taken to impart in-depth knowledge and skills in certain aspects such as the compilation of the national bibliography, organization of mobile-enabled services etc. Postings in suitable local and foreign institutions such as the British National Library would enable respective professionals to get exposure and to share experiences. As an interim measure, NLDSB / NLDC could create visitorship / fellowship / senior researcher positions to attract experienced LIS / ICT professionals from universities and other institutions on temporary / contractual / assignment basis. However, it is necessary to identify the missions of such assignments and the tasks to be completed within a stipulated period. In order to make this proposal a reality, such plans should be incorporated into the strategic plans / corporate plans of the NLDSB / NLDC and approval of concerned authorities and allocation of funds have to be obtained. Apart from providing a short term solution for the issue , it would also enable the transferring of skills to NLDSB / NLDC staff and adopt best practices followed in other institutions.

In strengthening the resource collection held in the NLDC, other similar institutions have to be linked with the NLDC as a network. The Museum Library, Department of Government Archives, National Science Foundation are some such institutions suitable for linking.

One of the major constraints in establishing and maintaining library networks is the lack of funding earmarked for such purposes. In order to maintain a secretariat and man such centers and to conduct meetings, training programmes etc. capital infusion is needed. Therefore, plans should include the proposed budget and such plans have to be reflected in the NLDSB / NLDC strategic / corporate plan. Alternatively, funds could be sought from private sector institutions under the theme of 'corporate social responsibility'.

The formation of networks enables the sharing of scarce information resources and to identify the strengths and weaknesses of participating libraries. In order to ensure the assistance from resource rich libraries to resource poor libraries 'twinning of libraries' could also be implemented. Modern communication platforms such as Facebook, Twitter, Flickr, etc. could be used to communicate with all stakeholders.

♦ **Communicating value**

In a recent research report published by the American Association of College and Research Libraries (ACRL) , it was emphasized about the need to communicate and prove the value of services provided by American academic libraries towards the academic enterprise. (ACRL, 2012). This situation is common to all types of libraries. As the society is moving with a more commercial orientation, allocation of resources will be preceded by questioning the value of the institution's output. This condition may not be applicable in case of mainline essential services such as education, health, transport, power sectors etc.

experienced professionals attached to university, special, school and public libraries. Infrastructural facilities, secretarial services and financial provision etc. have to be provided by the NLDSB / NLDC.

♦ **Provision of National Bibliographic Services**

Provision of bibliographic services could be identified as a major thrust area for the NLDC to achieve the identity of important and vital government institution. In this aspect, it is worthy of considering the statistics pertaining to book publishing industry in the country. As Weeratunge (2004) has cited, the number of titles published in the country during the 5 year period from 1998 to 2002 were 11,161, 2,122 and 4,087 titles in Sinhala, Tamil and English languages respectively. According to the statistics published by the NLDC, there are 7,516 libraries in the country out of which 5,448 and 1,133 are school and public libraries respectively (NLDC, 2011) These statistics will help us to imagine the number of times each library has devoted in preparing bibliographic entries. Further, the bibliographic services and tools provided by these libraries may vary from a mere shelf arrangement without any form of catalogue to the use of latest editions of AACR, DDC, LCSH, Sears List etc. and provision of web opacs etc. However a vast majority of libraries may not be in a position to organize such services in the desired level of standard due to scarcity of resources including professional librarians. Even if all libraries are sufficiently equipped with trained manpower and other resources, duplication of classification / cataloguing / indexing work drain the number of professional librarians to technical services functions. If a main portion of the burden of preparing bibliographic services could be relieved, a reasonable number of professionals could be released to occupy positions relating to reader services and assistance. If a centralized system could provide bibliographic records concerning the local publications to libraries, it would eliminate a major part in duplication of work.

- (f) Value of the accrued savings through reduction of technical staff in libraries etc. could be estimated and made known to higher authorities, thus improving the bargaining power of the NLDSB / NLDC.

Therefore, the provision of bibliographic services to libraries is an important function which could be handled by the NLDC. At the same time, future bibliographical services directions also have to be identified and necessary adjustments have to be incorporated without disruption of continuity of such services already in operation.

The whole process of generation, delivery and retrieval of information has assumed the proportion of a great ocean. Therefore, all these suggestions essentially need an effective dialogue between all stakeholders. Therefore, it is the responsibility of all stakeholders to actively involve in this endeavor to ensure future prosperity of the National Library.

References

ACRL Research Planning and Review Committee, (2012), *2012 top ten trends in academic libraries: A review of the trends and issues affecting academic libraries in higher education.* <http://crln.acrl.org/content/73/6/311.full> Accessed 03.11.2014

Amarasiri,M. S. U. (1990 a), *Editors note.* In: Amarasiri, M. S. U. (Ed.). National Library of Sri Lanka : commemorative volume, Sri Lanka National Library Services Board, Colombo, 19-31.

Amarasiri,M. S. U. (1990 b), The National Library of Sri Lanka: an introduction. In: Amarasiri, M. S. U. (Ed.). National Library of Sri Lanka : commemorative volume, Sri Lanka National Library Services Board, Colombo, 54-62.

Amarasiri,M. S. U. (2000), The first decade of the National Library of Sri Lanka. Library News: special volume to commemorate 10th anniversary of the National Library and Documentation Center, 21(1), i-vi

International Coalition of Library Consortia (ICOLC). <http://www.icolc.net> Accessed 03.11.2014

Library of Congress. (2008), On the record : Report of the Library of Congress Working Group on the Future of Bibliographic Control. <http://www.loc.gov/bibliographic-future/news/lcwg-ontherecord-jan08-final.pdf>. Accessed 03.11.2014

NLDC, (200?), The National Library and Documentation Services Board of Sri Lanka. (A brochure)

NLDC, (2011), Statistical handbook on libraries in Sri Lanka. NLDC, Colombo.

NLDC, (2014), National Library Network <http://www.natlib.lk/index.php/about-us/facts-at-a-glance/national-library-network-natnet> Accessed 03.11.2014

NLDC, (2014), National Library of Sri Lanka: [homepage of the NLDC website] <http://www.natlib.lk> . Accessed 14.12.2014

Ranasinghe, Piyadasa, (2006), National Bibliography: History, sources and problems. In: Ranasinghe, Piyadasa, (Ed.).Vidyarthi: Annual of the Alumni Association of the Department of Library and Information Science, University of Kelaniya. 27-66. (Text in Sinhala).

Ranasinghe, Piyadasa, (2013), Jathika sanwardanaye la jathika pusthakalaye dayakathwaya= Contribution of the National Library in national development: Commemorative lecture delivered on the occasion of the 23rd anniversary of the National Library and Documentation Centre. NLDC, Colombo.

Shafique, Farzana, (2007), Librarianship: how is the future perceived by librarians in Pakistan? . Library Review, 56 (9) : 811-820. <http://dx.doi.org/10.1108/00242530710831266> Accessed 03.11.2014

Siriwardene, H. P. (1980), The National Library of Sri Lanka. In: Corea, Ishwari, (Ed.)(1980). Roads to wisdom, Colombo Public Library, Colombo, 87-93

Somadasa, K.D. (1975), The National Library and Documentation Centre of Sri Lanka. In: Corea,Ishvari. (Ed.). *Libraries and people*, Colombo Public Library, Colombo.

University College London CIBER Research Team, (2008), Report of the CIBER Research Team. <http://www.jisc.ac.uk/news/google-generation-is-a-myth-says-new-research-16-jan-2008>. Accessed 03.11.2014

Warnasuriya, W.M.A. (1975), The aims and purposes of the Ceylon National Library Services Board. In: Corea,Ishvari. (Ed.). *Libraries and people*, Colombo Public Library, Colombo.

Weeratunge, Jayanthi. (2004), Bibliographic study of book publishing in Sri Lanka: 1998-2002, Sri Lanka Library Review: Journal of the Sri Lanka Library Association, 18: 47-57.

L.A. Jayatissa

Graduated from the University of Sri Lanka, Vidyalankara Campus in 1973 with first class honours, Postgraduate Diploma in Library Science and Documentation in 1977 at the University of Kelaniya , Masters Degree in Library and Information Sciences in 1995 at University of Delhi; Librarian of the University of Kelaniya.

ආරම්භයන් සමග එය ද බිජි වී ඇති බව සිතිය හැකි ය. ඒ අනුව එහි විකාශනය ක්‍රමයෙන් සිදු වී මැත කාලය වනවිට සර්ව වර්ගීකරණයේ සිට සූක්ෂ්ම වර්ගීකරණය (Macro Classification to Micro Classification) දක්වා විසිදි ඇති බව පෙනේ. පුස්තකාල ක්ෂේත්‍රයේ දී වඩාත් වැදගත් වන්නේ පුස්තකාලවල දැනුම වර්ගීකරණය පිළිබඳ ව යි. එය 17 හා 18 වන සියවස්වල සිට ම සාකච්ඡාවට ලක් වී ඇති පර්යේෂණ හා අධ්‍යයන කර පොත්පත් පවා රවනා කොට තිබෙන මාත්‍රකාවකි. මේ අනුව වර්ගීකරණය යන්න Harrod's Librarian's Glossary and Reference Book හි මෙසේ දැක්වේ.

“පුස්තකාලයකට අනුව වර්ගීකරණය යනු පොත්පත් අනෙකුත් සමානතාවෙන් යුත් තොරතුරු ආශ්‍රිත මූලාශ්‍ර ද්‍රව්‍ය තර්කානුකළ අනුපිළිවෙළකට එහි සමානකමේ ප්‍රමාණයට අනුකළව සකස් කිරීම විශේෂයෙන් මෙහි දී නියමිත කොටස නියමිත තැන ස්ථානගත කිරීමේ ක්‍රමවේදය වර්ගීකරණය” ලෙස අදහස් කර ඇති බවයි.

වර්ගීකරණයේ ඉතිහාසය

ලෝකයේ පුස්තකාල වර්ගීකරණ ක්‍රම පුස්තකාල තරම් ම පැරණි වෙයි. ඒ අනුව ලොව ඉතාම පැරණි පුස්තකාලය වන ඇලෙක්සැන්ඩ්‍රු පුස්තකාලයේ ද කිසියම් වූ පිළිගත හැකි ක්‍රමවේදයකට අනුව පොත් වර්ග කර තිබූ බවට සාධක තිබේ. විශේෂයෙන් ම 15 හා 16 වන ගත වර්ෂවල දී ද ගුන්ප විද්‍යාත්මක වර්ගීකරණයන්හි ගැබී විය යුතු මූලික ලක්ෂණ එම යුගයේ තිබූ වර්ගීකරණ ක්‍රමවල පැවති බව ගම්‍ය වෙති. මෙහි දී ප්‍රථම ගුන්ප විද්‍යාත්මක වර්ගීකරණය ලෙස හඳුනාගෙන ඇති Konrad Von Gesner (1516-1565) විසින් සකස් කරන ලද Bibliotheca Universalis යන සූචියේ සංඛ්‍යාලෝකන පිළියෙළ කර තිබූ විෂයානුබඳ ක්‍රමවේදය විද්‍යාත්මක වර්ගීකරණයක එක් පොදු ලක්ෂණයක් ය. මිට අමතර ව නොයෙකුත් දාර්ශනික පදනම් මත ගොඩනගැනුම් වර්ගීකරණ ක්‍රම එකල පුස්තකාලවල හාවිත වූ බවට තොරතුරු හමු වී තිබේ. එසේ ම ඉතිහාසයේ මුද්‍ර ම යාන වර්ගීකරණ ක්‍රමය ලෙසට ඉන්දියානු සමාජය තුළ ව්‍යාප්ත ව පැවති වේද යාස්ත්‍රය හඳුන්වා දිය හැකි යි. මෙහි දී විශ්වයුනය ධර්ම, අරථ, කාම හා මෝක්ෂ වශයෙන් ප්‍රධාන කොටසේ 04 කට බෙදා දක්වා තිබේ. ක්‍රි. පු. 850 දී පමණ යුප්පේස් - වයිග්‍රීස් ශිෂ්ටවාරයේ දී පැවති බවට සොයාගෙන ඇති

(Natale Battizzati) විසින් සම්පාදනය කරන ලද වෙළඳ ග්‍රන්ථ නාමාවලිය ද ඒ ඒ විෂයයන් සඳහා වර්ණ පත්‍රිකා හා විත කරමින් කිසියම් වර්ග ක්‍රමයක් අනුගමනය කළ බවට තොරතුරු වාර්තා වේ.

මෙම පසුබීම යටතේ 19 වන ගත වර්ෂය පමණ වන විට යහපත් ග්‍රන්ථ විද්‍යාත්මක වර්ගීකරණයක් බිහිවීමේ මූලික පදනම ගොඩනැගී ඇති බව පෙනෙන්. මේ පිළිබඳ පර්යේෂණ හා අධ්‍යයන කළ කිහිපයදෙනෙක් ම සිරිය හ. ඒ අතරින් ප්‍රධානත්වයක් ගෙන ඇත්තේ “චිවි” ලෙස වර්තමානයේ හැඳුන්වන මෙල්විල් ලුවිස් කෝස්පුන් ඩීලි මහතා ය. වර්ෂ 1873 දී පමණ මහු විසින් කරන ලද ගවේෂණයක තොරතුරු අලාල 1920 දී Library Journal XLV Feb. (151-152p) සගරාවට Decimal Classification begining යනුවෙන් ලිපියක් ලියා ඇති අතර එහි මෙසේ දැක්වේ.

“මම පුස්තකාල 50 කට අධික සංඛ්‍යාවක් නැරඹුවෙමි. එම පුස්තකාලවල ග්‍රන්ථ නැවත නැවත වර්ග කිරීමේදී වැය කරන මූදලත්, කාලයත්, දක්වන උදාසීනත්වයත් ගැන මවිතයට පත්වීමි. පොත්පත් රාක්ක ගත කරන ලද්දේ කාමර අංක හෝ රාක්ක අංක අනුව එදිනෙදා පුස්තකාලයට ලැබෙන ආකාරයට සි. මේ සඳහා සුදුසු ක්‍රමයක් ගැන මම දිවා ය වෙහෙසුනෙමි. හැකිතාක් දුරට සරල ව ගොඩනගා ගත හැකි වර්ගීකරණ ක්‍රමයක් සෙවීම මාගේ මූලික අනිපාය විය. මාගේ අදහස වූයේ සැමදෙනා පිළිගන්නා ABC අක්ෂර ක්‍රමයට වඩා 1,2,3 යන අංක ක්‍රමය ඉතා සරල බව සි. මෙම සිතුවිලි දාමයේ පැටලෙමින් මාස ගණනාවක් කළේපනා කළමි. එහත් එක් ඉරුදා දිනයක ඇම්හර්ස්ට් දේව මන්දිරයේ (AmherstChapel) ස්ටෙන්ස් (Sterns) දේවගැනීතුමාගේ දේශනයකට සහභාගි වෙමින් සිටියෙමි. මම මෙම මූලික ගැටලුව ම ගැන කළේපනා කරමින් සිටි නිසා එතුමාගේ දේශනයේ වවනයකුද ඇහුමිකන් නො දුන්නෙමි. එවිට මට හඳුසියේ විසඳුමක් හමුවිය.” එය අරාබි ඉලක්කම් හා විතයත් දැඟම ක්‍රමයත් අනුසාරයෙන් ඔහුගේ වර්ගීකරණ ක්‍රමය බිහිවීම ය. මෙම වර්ගීකරණයේ ද මූලික ම සිද්ධාන්ත ලෙස ගෙන ඇත්තේ බෙකන්ගේ හා හැරිස්ගේ දරුණයන් ය. පැන්සිස් බෙකන්ගේ උපකළේපනය සංකළේපනය හා තර්කනය යන මිනිසාගේ ක්‍රියාවන් පදනම් කොට එම අවදියේ පැවති විශ්වයානය ඉතිහාසය, කාච් හා ප්‍රාග්‍රහණය යනුවෙන් මූලික කොටස් 03 කට බෙදා දක්වා තිබේ.

මම ආකාරයෙන් පුස්තකාල ක්ෂේත්‍රයේ දැනුම වර්ගීකරණයේ ඉතිහාසයට පදනම වැටී ඇති අතර එහි විකාශනය කාලයෙන් කාලයට විවිධ වෙනස්වීමෙන් ලක් වී ඇත. මෙහි පරිණාමයේදී වඩාත් වැදගත් වර්ගීකරණ ක්‍රම බවට පහත සඳහන් වර්ගීකරණ ක්‍රම පත් වී තිබේ.

1. Dewey Decimal Classification - 1876 by Melvil Dewey
2. Expansive Classification - 1873 by C.A. Cutter
3. Universal Decimal Classification - 1899 Edited by Paul Otlett and Henry La Fontain.
4. Library of Congress Classification - 1901
5. Subject Classification 1906 by J.D. Brown
6. Colon Classification - 1933 by S.R. Ranganathan
7. Bibliographic Classification - 1935 by H.E. Bliss

චිව් දැන වර්ගීකරණය - (Dewey Decimal Classification)

පෙර සඳහන් කර ඇති පරිදි මෙල්ටිල් ඡිව් මහතා ඇමෙරිකාවේ ඇමුහර්ස්ට් විද්‍යාලයේ පුස්තකාල සේවයේ නියුක්ත ව සිටිය දී එවකට ප්‍රකටව තිබූ අරාබි ඉලක්කම් ක්‍රමය උපයෝගී කරගෙන දැන තිත හා සාලේක්ෂ අනුක්‍රමණිකාව ආධාර කොට ඡිව් දැන වර්ගීකරණ ක්‍රමය 1873 දී ප්‍රථම වරට ලොවට හෙළි කර තිබේ. මෙය 1876 වසරේදී කුඩා පොතක් වශයෙන් පුකාශයට පත් වී ඇති අතර වසර 100 කට පමණ අධික කාලයක් තුළ විවිධ සංස්කරණවලට හාජනය වෙමින් ලෝකයේ විවිධ රට්වල විවිධ පුස්තකාල හා විද්‍යාපන සේවා පවත්වන ආයතනවල තවමත් ජනප්‍රිය ම වර්ගීකරණ ක්‍රමය බවට පත්ව තිබේ. මෙය ඇන්ග්ලේයා ඇමෙරිකානු රට්වල පමණක් තොව අප්‍රිකානු හා ආසියානු කළාපයේ පවත්නා ශ්‍රී ලංකාව, ඉන්දියාව වැනි රට්වල පවා බහුල ව හාවිත කරන ප්‍රමිත වර්ගීකරණ ක්‍රමයක් ලෙස දැනට ලොව රට්වල 135 ක පමණ පුස්තකාලවල හාවිත කෙරෙන අතර මෙම වර්ගීකරණ ක්‍රමය විවිධ හාජාවන් 30 ක පමණ පරිවර්තනයන් ද සූලඛ ව දැකිය හැකි සි. (තිලකබන්ද්‍ර, 1986, පි. 25-75) ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදයේ පමණක් 95% ක පමණ මහජන හා පාසල් පුස්තකාලවල ද 25% ක පමණ විශ්වවිද්‍යාල පුස්තකාලවල ද 20% ක් පමණ විශේෂ පුස්තකාලවල ද ඡිව් වර්ගීකරණයේ නවතම සංස්කරණ හාවිත වුවත් 1985 න් පමණ පසු

චිවී වර්ගිකරණයේ තවතම ලක්ෂණ

1. වතු හා උපලේඛනවල දී සටහන් උදාහරණ හා සාරාංශ හාවිත කිරීම වඩාත් පුළුල් කිරීම
2. අංක 780 යටතේ සංගීතය සඳහා සම්පූර්ණ සංගේතය උපලේඛනයක් ඉදිරිපත් කිරීම.
3. ඇතැම් ක්ෂේත්‍රයන් සඳහා ප්‍රමාණවත් සංගේත ඉදිරිපත් කිරීම.
4. සාපේක්ෂ අනුක්‍රමණිකාව වඩාත් අර්ථවත් වූ හාවිතයට පහසු වන සේ ප්‍රමාණයෙන් කුඩා වීම.
5. 1982 දී වෙන ම ප්‍රකාශයට පත්කරන ලද අනුක්‍රමණයේ හාවිතය පිළිබඳ අත්පොත 4 වන කාණ්ඩයේ අනුක්‍රමණිකාව සමග ඉදිරිපත් කිරීම.
6. ඇති විෂයයන් අතර සම්බන්ධතාව වඩාත් පැහදිලි කිරීම සඳහා “බලන්න” “ද බලන්න” (see, see also) විමර්ශන උපයෝගි කරගෙන තිබීම.
7. සාරාංශ මගින් පන්තිවල බුද්ධීමය හා අංකමය ව්‍යුහය පිළිබඳ පූර්ණ අවබෝධයක් ඇති කිරීමට උත්සහ ගෙන තිබීම.
8. පළමුවන කාණ්ඩයෙහි කැපිටල් T අක්ෂරය සමග 1-7 දක්වා සඳහන් වතු දැක්වීම, ඒ අනුව
 T1 - ප්‍රමිත උප බෙදීම
 T2 - භුගෝලීය ප්‍රදේශ, එතිහාසික යුග පුද්ගලයන්
 T3 - විශේෂ සාහිත්‍ය රුපක සඳහා සාහිත්‍ය උප බෙදීම
 T3 - A තනි කර්තා හෝ තනි කර්තාවරුන් පිළිබඳ කාති සම්බන්ධ උප බෙදීම
 T3 - B එක් කර්තාවරයෙකුට වඩා වැඩි අයගේ කාති හෝ ඔවුන් පිළිබඳ කාති සම්බන්ධ උප බෙදීම
 T3 - C අංක 03 වතුයෙන් සහ අංක 808 - 809 හි දී ඇති උපදෙස් අනුව එකතු කළයුතු අංකයන් දක්වා තිබීම.
 T4 - හාජා උප බෙදීම
 T5 - වාර්ශික, ගෝන්ඩික හා පාතික උප බෙදීම
 T6 - හාජා බෙදීම
 T7 - පුද්ගල කණ්ඩායම බෙදීම

අදි වගයෙන් මෙම වර්ගීකරණ ක්‍රමය දැඟම අනුපිළිවෙළකට අනුව පොත් රාක්කවල ලේඛල් කිරීමේ ක්‍රමවේදයක් වන අතර සමහර විෂයයන් සඳහා සංඛ්‍යාලේඛන ද භාවිත කර ඇති බව දැකිය හැකි ය.

C 6 :	F 83 -	US history
	G 83 -	US Travel
	JU 83 -	US Politics
	WP 83 -	US Painting

අදි වගයෙන් වර්ග අංක ගොඩනගා ඇති අතර මෙහි කැපිටල් අකුරු මගින් නගරය හඳුන්වයි. තව ද දෙවන පේලියේ කර්තාගේ නමේ අකුරු සහ තෙවන පේලියේ භාෂාව සඳහන් කර ඇති අතර මෙම වර්ගීකරණය අද වැනි පුළුයක දී ප්‍රායෝගික භාවිතයට ගැටුව මතුවිය හැකි සි. එසේ හෙයින් කටර ප්‍රස්තකාල විද්‍යාඥයාන් සමග ඔහුගේ වර්ගීකරණ ක්‍රමයන් අභාවයට ගොස් ඇති බව පැවසිය හැකි සි. මෙහි දී අවසාන වගයෙන් වර්ගකාරකයින් වෙනුවෙන් ඉදිරිපත් කරන ලද “සූක්ෂ්ම වන්න, සූක්ෂ්ම වන්න වඩාත් සූක්ෂ්ම නො වන්න” යන උපදේශය ද වඩාත් සූක්ෂ්ම වන්න ලෙස තවත් ප්‍රස්තකාල වර්ගීකරණ විද්‍යාඥයෙකු වූ එසේ. ආර්. රංගනාදන් මහතා විසින් වෙනස් කර තිබේ. (වීරසුරිය, 1998, පි. 48-58)

විශ්ව දැඟම වර්ගීකරණය (Universal Decimal Classification)

විශ්ව දැඟම වර්ගීකරණ ක්‍රමය නව නිර්මාණයක් නො වන අතර එය ඩීඩී වර්ගීකරණය පදනම් කරගෙන වඩාත් මූලාශ්‍රිත වර්ගීකරණයක් බවට පත්කොට ඇති බව පෙනේ. මෙහි ආරම්භක සංස්කාරකවරු වන්නේ පෙල්ලේ ඕවිලටි සහ හෙත්රි ලා ගොන්ටෙන් යන බෙල්පියම් ජාතික විද්‍යාත්‍යන් දෙදෙනා ය. මෙහි දී ඩීඩී වර්ගීකරණයේ ප්‍රධාන වර්ග පන්ති 10 පදනම් කර 1894 ප්‍රකාශිත එහි පස්වන සංස්කරණය උපයෝගී කර ගනිමින් විශ්ව දැඟම වර්ගීකරණයේ ආරම්භය සිදු වී ඇතේ. ක්‍රි.ව. 1904 - 1907 දක්වා කාලය තුළ මෙම වර්ගීකරණය විශ්ව දැඟම වර්ගීකරණය ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද්දේ FID (Federation Internationale de Documentation) හා BSI (British Standards Institute යන ආයතන සි. මෙම සංස්කරණය ප්‍රංශ බසින් පළ කළ අතර පසුව ජර්මන් භාෂාවෙන් 1934 - 1951 කාලය තුළ ප්‍රකාශයට පත් වූ ඇතර එහි සිව්වන සංස්කරණය ප්‍රකාශයට පත් වී ඇත්තේ 1936 - 1939

- ♦ පොත් නො වන වෙනත් ද්‍රව්‍ය (සිතියම්, එතුපට, ගබඳ තැරී, හා වර්තා, ගුව්‍ය දෘශ්‍ය මාධ්‍ය හා විතු වැනි ඒවා වර්ග කිරීමේ අවශ්‍යතාව මතුවිම්.
- ♦ පරිගණක පරිසරයන්ට ගැලපෙන වර්ගීකරණ පද්ධතියක අවශ්‍යතාව
- ♦ භාෂා ගැටුලු නමුවේ පිළිතුරු සපයන යාන්ත්‍රික වර්ගීකරණ ක්‍රමයක අවශ්‍යතාව මතුවිම්.
- ♦ ගක්තිමත් මූලාශ්‍රිත වර්ගීකරණයක අවශ්‍යතාව ඇතිවිම
- ♦ වඩා යහපත් විශ්ලේෂී සංස්කරණ වර්ගීකරණ ක්‍රමයක අවශ්‍යතාව පැන නැගීම

යනාදි හේතු වෙනුවෙන් විශ්ව දුරම වර්ගීකරණ (UDC) ක්‍රමවේදය නිහි වී ඇති බව පෙනේ. ඒ ආකාරයෙන් මෙම UDC අංකන ක්‍රමය විද්‍යානුකූල ව සකසා ඇති බැවින් දෙතිත් වර්ගීකරණයේ සංස්කරණ ඇතෙහිට තිබේ. තවද ද මෙම වර්ගීකරණ අංක සහ විෂය අනුව සාර්ථක හා සාමාන්‍ය තත්ත්වයෙන් වෙන්කළ හැකි බැවින් මේ තුළ කිසියම් අප්‍රාර්ථක්‍යක් ද දැකිය හැකි සි.

විශ්ව දුරම වර්ගීකරණයෙහි විශේෂ ලක්ෂණ කිහිපයක්

- ♦ වතු ප්‍රමාණය වැඩිබව
- ♦ වතුවල ගුණාත්මක බව වැඩිවිම
- ♦ සාර්ථක අංකනයක් හාවත වීම
- ♦ විෂයයන් දෙකක් හෝ එයට වැඩි ප්‍රමාණයක් එකට සම්බන්ධවීමේ අවස්ථා පෙන්නුම් කිරීමේ හැකියාව ඇත.

නිද :	I Indian Newspapers = (540) 070
	Newspapers in India = 070 (540)
	II Analytical Chemistry and Physics = 543 + 53
	Physics and Analytical Chemistry = 53 + 543

මෙම ආකාරයෙන් විෂයයන් සම්බන්ධ කිරීමේදී DDC හි සමහර ස්ථානවල දී පමණක් එය සිදුකළ හැකි වුවත් UDC හා Colon ක්‍රමවේදයන්හි දී ඉතා පහසුවෙන් එය සිදු කිරීමට හැකියාව පවතී.

යොදාගෙන ඇත්තේ සිනැම ගුත්ප් තාමයක, විෂයයක එන්තා වූ ඉතාම සියුම් කොටස් විශ්ලේෂණය කොට හඳුනාගැනීමටත්, අනතුරුව ඒවා සංස්ලේෂණය කරමින් වඩාත් ම සුදුසු වර්ග අංකයක් ගොඩනැගීමට ය. අනෙකුත් සියලු ම වර්ගීකරණ කුමවලට වඩා මෙම කුමයේ වකු ඉදිරිපත් කර ඇති ආකාරය සහ එම වකු හාවිතය සංකීරණ බවක් දක්නට තිබුණු ද විද්‍යාව හා තාක්ෂණ ක්ෂේත්‍රයේ විෂයයන් වර්ගීකරණය පරිගණක පරිසරයකට ගැලපෙන වර්ගීකරණ කුමයක් සැකසීම යන සාධකය මෙම වර්ගීකරණ කුමවේදය ගොඩනැගීමෙහිලා පදනම් වී ඇති මූලික කරුණු ලෙස පෙන්වා දිය හැකි ය. එහෙත් UDC වර්ගීකරණ කුමය ලෝකයේ බොහෝමයක් රටවල එතරම් ජනප්‍රිය වී නො මැති බව දක්නට ඇත. මෙය ඩිජිටල් වර්ගීකරණ කුමයට වඩා සංකීරණ වුව ද තිවැරදි අංකයට වර්ග කළ හැකි ය.

කොන්ග්‍රස් ප්‍රස්තකාල වර්ගීකරණ කුමය (LCCS)

1901 දී පමණ ප්‍රස්තකාලවල පොත් වර්ග කිරීමේ කුමයක් ලෙස කොන්ග්‍රස් ප්‍රස්තකාල වර්ගීකරණ කුමය (Library of Congress Classification System) ඇමෙරිකාවේ කොන්ග්‍රස් ප්‍රස්තකාලය පදනම් කරගෙන බිජි වී ඇත. විෂයයන් අනුව සියලු ම පොත් අනුපිළිවෙළට සැකසීම සිදු වේ. මෙහි දී එක් විෂයයක් හැඳින්වීම සඳහා ඉංග්‍රීසි අක්ෂර 01 ක් හෝ 02 ක් වශයෙන් හාවිත කෙරේ. එහෙත් ඩිජිටල් වර්ගීකරණ කුමයේ දී අප හාවිත කරන්නේ අංක 001 - 900 දක්වා සි. එම කුමවේදය බහුල ව මහජන හා ප්‍රාසල් ප්‍රස්තකාල හාවිත කළ ද කොන්ග්‍රස් ප්‍රස්තකාල වර්ගීකරණ කුමය ලෝකයේ විවිධ රටවල අධ්‍යාපනික ප්‍රස්තකාලවල බහුල ව හාවිත කර තිබේ.

විෂයයන් හැඳින්වීම සඳහා හාවිත කරන සංකේත අක්ෂර

A	-	General Works
B	-	Philosophy, Psychology, Religion
C	-	History : Auxiliary Science
D	-	History : General and Old world
E	-	History : America and US General
F	-	History : America and US Local
J	-	Political Sciences
K	-	Law

විශේෂයෙන් ම පොත් වර්ගීකරණය සඳහා විෂයයන්ට අනුව රාක්කගත කිරීම හේතුවෙන් මූල් කාලයේදී එනයින් ද උපයෝගක ප්‍රජාවටත්, ප්‍රස්තකාල කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා පොත්පත් පරිහරණය කිරීමේදී විශාල මෙහෙයක් සිදු වී තිබේ. මෙම වර්ගීකරණය සඳුකකීමේ දී **ක්‍රේන් බුවුන්** වශයෙන් එකල ප්‍රස්තකාල ක්ෂේත්‍රයේ විද්‍යාත්‍යෙකු සඟාය වී තිබීම හේතුවෙන් මෙය ක්වේන් බුවුන් වර්ගීකරණය ලෙස ද හඳුන්වා ඇත.

දෙතින් වර්ගීකරණය (Colon Classification)

ප්‍රස්තකාල හා තොරතුරු මධ්‍යස්ථානවල පොත්පත් හෙවත් දැනුම වර්ගීකරණයේ ඉතිහාසය දෙස විමසිල්ලෙන් බලනවිට වඩාත් සැලකීමෙන් විය යුතු හා විශේෂත්වයක් ගන්නා තවත් වැදගත් වර්ගීකරණයක් ලෙස දෙතින් වර්ගීකරණ ක්‍රමය හඳුන්වා දිය හැකි සි. මෙහි නිර්මාතා වනුයේ ඉන්දියාවේ බැංගලෝරයේ විසූ එස්. ආර්. රංගනාදන් මහතා ය. මොහු විසින් මෙම වර්ගීකරණ ක්‍රමය 1933 දී ආරම්භ කර ඇති අතර මෙහි දී වර්ග අංක ගොඩනැගීම උදෙසා මට්ටම් තුනක් උපයෝගී කරගෙන තිබේ. ඒ

අදහස් (Ideas)

වාග් (Verble)

අංකන (Notational) වශයෙනි.

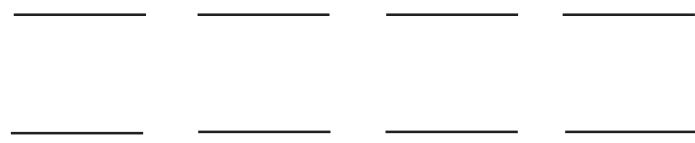
එසේ ම මෙම වර්ගීකරණයට පදනම් වී ඇත්තේ මූලික ප්‍රවර්ගයන් වේ. ඒ අනුව ලේඛකයේ බිජි වී ඇති පළමු විද්‍යාත්මක වර්ගීකරණ ක්‍රමය ලෙස දෙතින් වර්ගීකරණ ක්‍රමය පෙන්වා දිය හැකි ය. එහි විශේෂත්වය සම්පූර්ණ වශයෙන් ම මූඛ්‍යතා වූ වර්ගීකරණ රටාවක් පවතී. ඒ සඳහා විෂයයන් හා දැනුම (Knowledge) සංවිධානය කිරීම සඳහා පංචමූල ප්‍රවර්ග හාවත කර ඇත. එය P, M, E, S, T, වශයෙන් අර්ථ දැක්වෙන අතර ම ඒවා විෂයාංශ (Facets) යනුවෙන් ද හැඳින් වේ.

P - පොද්ගලිකත්වය (Personality)

M - ද්‍රව්‍ය (Matter)

E - ගක්තිය (Energy)

T - කාලය (Time)

මෙම ආකාරයෙන් දෙතින් වර්ගීකරණ කුමයෙන් අංක ගොඩනැංචිය හැකි වේ. කෙසේ වෙතත් මෙම කුමයේ දී ස්වාභාවික විද්‍යා, මානව විද්‍යා හා සමාජ විද්‍යා වශයෙන් ප්‍රධාන විෂය දහරා 03 ක් යටතේ ගොනු කොට ඇති නමුත් මෙම කුමය බොහෝමයක් ප්‍රස්ථකාලවල හාවිතයෙන් ඇත් වී තිබේ.

ග්‍රන්ථ විද්‍යාත්මක වර්ගීකරණය (Bibliographic Classification)

මෙය BC වර්ගීකරණය ලෙස ද කෙටියෙන් හැඳුන්වන අතර එය 1935 වර්ෂයේ දී **Henry Evelyn Bliss** විසින් සෞයාගෙන ඇති බව සඳහන් වේ. ග්‍රන්ථ විද්‍යාත්මක වර්ගීකරණය 1940 - 1953 දක්වා සම්පූර්ණ වෙළුම් හතරකින් පළකර ඇති අතර ඇමරිකාව, බ්‍රිතාන්‍ය හා පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලයිය රටවල ප්‍රස්ථකාල හා තොරතුරු මධ්‍යස්ථාන කිහිපයක පමණක් හාවිත කර ඇති බවට තොරතුරු හමු වේ.

මෙහි දෙවන සංස්කරණය BC-2 ලෙස 1967 දී The Bliss Classification Association (BCA) විසින් ප්‍රකාශයට පත්කර තිබේ. මෙම වර්ගීකරණයේ ප්‍රධාන පන්ති හා උප පන්ති සම්පූර්ණයෙන් ම මුඛායිත වේ. එහෙත් රංගනාදන්ගේ දෙතින් වර්ගීකරණයට කිසියම් සමත්වයක් දක්වන ග්‍රන්ථ විද්‍යාත්මක වර්ගීකරණ කුමය සපුරාම කාන්තීමය වේ. විෂයයන් හැඳින්වීම සඳහා ඉංග්‍රීසි හාජාවේ ප්‍රධාන අක්ෂර A - Z දක්වා සහ අරාබි ඉලක්කම් 1- 9 දක්වා හාවිත කර ඇත.

නිද :	P	-	Religion
	PF	-	Religions Systems
	PFR	-	Missionary Work
	PFRS	-	Overseas Missionary work

එහෙත් මෙම වර්ගීකරණ කුමය දෙතින් වර්ගීකරණය මෙන් සාර්ථක නො වූයේ හාවිතයේ පවත්නා ගැටුලු සහගත තත්ත්වය හේතුවෙනි. කෙසේ නමුත් මෙහි දී අංකනය හා අක්ෂර හාවිතය දෙතින් වර්ගීකරණයට වඩා නමුඩිලි වී තිබේ.

යන ආකාරයෙන් ප්‍රස්ථකාලවල දැනුම වර්ගීකරණ ඉතිහාසයේ එහි එළිනිහාසික පදනම හා ව්‍යාප්තිය දෙස බැලීමේ දී වඩාත් වැදගත් වූ අදහස්

I	උපලේඛන	-	Schedule
II	වර්ග පාති	-	Array of Classes
III	අංකනය	-	Notation
IV	පොදු වර්ගය	-	Generalia Class
V	රැජපණ බෙදුම්	-	Form Division
VI	ස්මෘති සහායක	-	Mnemonics
VII	සහායක වකු	-	Auxiliary Tables
VIII	අනුකූලණීකාව	-	Index

පුස්තකාලවල දැනුම වර්ගීකරණයේ එතිහාසික පදනම සැකෙවින් මේ අයුරින් දැක් වුව ද මෙයට සම්බාධී ව විවිධ වර්ගීකරණ ක්‍රමවේදයන් පැවති බවට ද සාධක මේ තුළින් ගම් වේ. එහෙත් ලෝකයේ පවත්නා විවිධ පුස්තකාල හා තොරතුරු මධ්‍යස්ථානවල බහුල ව හාවිතයෙන් ඩිජිතල වර්ගීකරණ ක්‍රමය තාමත් තො නැවතී ඉදිරියටම යාමට හේතුව වී ඇත්තේ එය තොරතුරු තාක්ෂණයන් සමඟ කාලීන ව අනුගත ව පවත්නා හෙයිනි. ඉදිරියේ දී පුස්තකාලවල වර්ගීකරණයේ දී විෂය අංක සෙවීම දී යාන්ත්‍රික වර්ගීකරණය (Machine Classification) සඳහා නිපුණ පද්ධති (Expert Systems) දැනුම මූල පද්ධති (Knowledge Based Systems) මාර්ක් පට හා සයිලර (Cyber Dewey) ඩිජිතල ප්‍රකාශනයේ දී විෂය අංක සෙවීම දී යාන්ත්‍රික වර්ගීකරණය (Knowledge Classification) විෂය ඉතාමත් සරල වනු තො අනුමාන ය.

ආක්‍රිත ග්‍රන්ථ

තිලකබන්දු, එච්. (1986), ඩීජිතල වර්ගීකරණය ස්වයේ නිර්මාණයක් දී?, පුස්තකාල ප්‍රවෘත්ති, 07(1/2), 25-27, කොළඹ, ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලය

පද්මසිරි, ඩී. ආර්. (2006), පුස්තකාල වර්ගීකරණය, ඒකල, කර්තා

ලංකාගේ, ජයසිරි (1988), විෂය මූල විශ්ලේෂණය හා මූලාක්ෂිත වර්ගීකරණය, Sri Lanka Library Review (New Seris), Vol.4 (1-2), 11-17, Colombo, Sri Lanka Library Association

විදානපතිරණ, පී. (1992), බ්‍රේව් දැයම වර්ගිකරණයේ 20 වන සංස්කරණය හා කාලීනත්වය රෙගුතීම, පුස්තකාල ප්‍රවෘත්ති, 13 (04), 07-10, කොළඹ, ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලය

විරසුරිය, ඩිලිලිවි. එ. (1998), වර්ගිකරණයේ ද්විගයනාත්මක ත්‍යාය හා භාවිතය, Sri Lanka Library Review, 12(01), 48-58, Colombo, Sri Lanka Library Association

හෙටිට්ආරච්චි, නිමල් (2001), වර්ගිකරණය සඳහා පරිගණක භාවිතය, පුස්තකාල ප්‍රවෘත්ති, 22 (02) 22-20, කොළඹ, ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලය

Harrod's Librarian's Glossary and Reference Book (2002), Aldershot, Gower Publishing Limited

History of library classification/ LC Classification Scheme, <http://www.google.com>, 24.02.2014

Weerasuriya, W.A. (1993), The colon first Scientific concept based Scheme : An evolutionary approach to categories, Sri Lanka Library Review, 8(01), 01-13, Colombo, Sri Lanka Library Association

Weerasuriya, W.A.(1996), Self-Perpetuating Classification and enumerative classification two different aspect: Comparative survey, Sri Lanka Library Review, 10(1/2), 40-46, Colombo, Sri Lanka Library Association

විජය ප්‍රේමදරුගෙන

සාමාන්‍ය ගාස්තුලේවී උපාධිය, ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලය, සිංහල හා භාෂාව හා සාහිත්‍ය අධ්‍යයනය පිළිබඳ ගාස්තුපත්‍ර උපාධිය, බොද්ධ හා පාල විශ්වවිද්‍යාලය, පුස්තකාල හා විද්‍යාපන විද්‍යා පිළිබඳ සමාජය විද්‍යාපති (දැ අවුරුදු) උපාධිය, කැලමීය විශ්වවිද්‍යාලය, සහකාර අධ්‍යක්ෂ, ජාතික පුස්තකාල හා ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩලය

National Social Media Regulations for Information Service Providers

Ruwan Gamage

Abstract

Representation of libraries in social media such as Facebook is increasing. These institutional pages are sometimes considered as official. Yet most of them are maintained by individual employees. Some of these pages are created and maintained by employees recruited for that purpose. However, most of the social media pages are managed by self-motivated individuals. This paper argues that such representation in social media by libraries must be controlled by a set of regulations. The article proposes ten such regulations based on similar regulations as put forward by the Australian National Library in 2013. Activation of such regulations may lessen negative impacts of using social media by libraries, while protecting the rights and interests of employees engaged in creation of posts.

Keywords: *Social media, Facebook, Social media regulations*

1. Introduction

Smart phones and tablets are increasingly kissing fingers of both young and old. These devices warrant easy entrance to the world of social media sometime knowingly but mostly sans realisation. Not only individuals, but also organisations tend to represent themselves in social media. Libraries are no exception. For example, maintaining an ‘official’ *Facebook* page for the library is a common trend. Unlike in the past where content creators were disjunct from library staff, today it is usually library employees who create content in social media shop fronts. It is not the next version of email or even publicity brochure, in which you can deliver the same content in a new wrapper (MOAC Staff, 2011). It is different; partly official, and partly private. For this reason, the employee ‘posts’ cannot be checked and approved by a superior before publishing.

on social media need to use good judgment about what material appears online, and in what extent. After all, it's the image of the organisation which is built, skewed or collapsed.

Even social media sites advocate behaving responsibly in their very clear, but hardly read 'terms and regulations'. For example, an official Facebook page can be created only by a living individual appointed by the organisation (Facebook, 2014a)². However, all individuals must be adhered to the interests of the organisation for which they create the 'official' page, regulations implied, and the community standards (Facebook, 2014b). Although surveying terms and regulations of all social media sites is out of scope here, the above can act as the 'signpost' of the discussion.

3. Current state of affairs – Give a 'like' for friendship...

Globally, the applications are much more diverse, and extensive. For example, the Australian National Library publicly uses Twitter, Facebook, Blogs, Flickr, YouTube, Google+, Slideshare, and Prezi for activities such as broadcasting news, promoting events, services and monitoring and responding to feedback and enquiries (National Library of Australia, 2013). In no time, when the Millennials³ get into top posts in libraries, the trend of using social media for official library activities could rise exponentially. Even if an organisation wants to keep it away from social media to minimise risks, it is not possible, because the organisation can't prevent others from talking about it (MOAC Staff, 2011).

In Sri Lanka, only a few libraries have initiated social media representations so far (Amarakoon, 2014; Gamage, 2012). Many such applications are Facebook pages used for promotion of work, and networking members. Some have started using online chat platforms for 'Ask a Librarian' service, but is rarely operational due to lack of staff.

- b) In this context, it is important to be aware of the country's legal system, specially the intellectual property law, and laws related to privacy and defamation.
 - c) Licences, and copyright notices should be displayed in the content.
- 2) Ensuring the official responsibility**
- a) Do not publicly agree on commitments that cannot (or not sure about being able to) be fulfilled.
 - b) SMR should get the covering approval for regular updates of day- to-day content.
 - c) If the content to be posted is questionable, the SMR should immediately seek approval of the head of the section or librarian.
 - d) The SMR should in no condition insult or criticise the management, another section of the library, a colleague or any other individual.
 - e) Do not use the official social media site for personal or political gain, or for conducting private business.
 - f) The action of representing social media should not interrupt the regular activities of the employee concerned.
 - g) Employees not recognised as SMRs can still continue to maintain their social media sites, and identify themselves as employees of respective libraries. However, they must not display the library logo or any other visual or verbal clue to indicate that they represent the library.
- 3) Satisfying social responsibility**
- a) Do not post sexual, violent, extremist, and racially inclined content. If such material must be posted (eg: for educational purposes), prior approval of the librarian must be obtained.

8. Conclusion & recommendations

A general social media regulation can be an appropriate step towards making use of social media official, while maintaining protection to the library and the employees. The National Library can take the initiative of drawing the regulations. Other libraries can use the regulations as is, or amend as required by the respective organisations.

References

- Amarakoon, L. R. (2014), Explorative Study on Low Usage of Social Media by Main University Libraries in Sri Lanka: with Special Reference to Facebook (Postgraduate Dissertation). National Institute of Library and Information Sciences (NILIS), University of Colombo, Colombo.
- Arnaboldi, V., Guazzini, A. & Passarella, A. (2013), Egocentric online social networks: Analysis of key features and prediction of tie strength in Facebook. *Computer Communications*, 36(10), 1130–1144.
- Facebook. (2014a, July 14), Facebook Pages Terms. Retrieved October 10, 2014, from https://www.facebook.com/page_guidelines.php
- Facebook. (2014b, August), How are Pages different from personal profiles? | Facebook Help Centre. Retrieved October 10, 2014, from <https://www.facebook.com/help/217671661585622>
- Gamage, R. (2012), Using Facebook for Library Marketing. Presented at the 3rd LIS Research Symposium, Kelaniya: Department of Library and Information Science, University of Kelaniya.
- Gerolimos, M. (2011), Academic libraries on Facebook: An analysis of users' comments. *D-Lib Magazine*, 17(11), 4.

யാழ്പ്പാണപ്പല്കലൈക്കമുക ചമുക വിങ്ഞാനത്തുരൈചാർ പട്ടതാരി മാണവർക്കளിൻ നൂലകപ്പയൻപാട്ട് - ഓർ ആധ്യവ

നവന്തകിരുട്ടണൻ, സ മകിരൻ, സ

ആധ്യവച്ചസരുക്കമുക

[പലകലൈക്കമുക നൂലകങ്കൾ തമதു നൂലക ചേഖവകൾ മേമ്പട്ടുത്തുവത്രകു വാചകർ പയൻപാട്ട് തൊട്ടപാണ ആധ്യവകൾ പേരുതവി പുരികിന്റെ. യാഴ്പ്പാണപ്പല്കലൈക്കമുക ചമുക വിങ്ഞാനത്തുരൈചാർ പട്ടതാരി മാണവർക്കളിൻ നൂലകപ്പ പയൻപാട്ടിൽ പലവേറു അമ്ചന്ങ്കൾ മതിപ്പിടുത്തലെ നോക്കമാകക്ക കൊണ്ട ഇവ്വാധ്യവിലു മതിപ്പീട്ടു വിവരണ ആധ്യവുമുഹൂര പയൻപട്ടുതപ്പട്ടുന്നാതു. ആധ്യവിനുന്നാടാക യാഴ്പ്പാണപ്പല്കലൈക്കമുക നൂലകമേ വാചകർക്കൾ മുതൻമൈ നൂലകത് തെരിവാകവുമും, ആധ്യവക്കാൻ തകവലു തേടലേ അവരകൾ നൂലക വരുതകകകാൻ പിരതാൻ നോക്കമാകവുമും ഇനങ്കാണപ്പട്ടുന്നാതു. അതികാഡി വാചകർക്കൾ നൂലകത്തിലു ചെലവിടുമും നേരാഡി കുമാർ ഓരിരു മൺിത്തിയാലന്കൾക്കാകവേ ഉംണ്ടാക്കുന്ന അതിക പയൻപാട്ടിന്കുരിയ പിരിവാക പരുവിതമും പിരിവു ഇനങ്കാണപ്പട്ടുന്നാതു. നൂലകപ്പ പയൻപാട്ടിൽ ഉച്ച നേരാഡികൾക്കാക കാലെ 10 മൺി തൊടക്കമും 12 മൺിവരയിലാണ കാലപ്പകുതി കാണപ്പെടുവതുന്ന അലുവലർകൾിൽ വിനവവതനുന്നാടാക തകവലു തേവൈയെപ്പ പൂർത്തി ചെയ്തു കൊണ്ടാലേ അതികമാണ വാചകർക്കൾ മുതൻമൈയാണ തകവലുവാതു തേടലു വழിമുഹൂരയാക ഇനങ്കാണപ്പട്ടുന്നാതു. നൂലകപ്പയൻപാട്ടിൽ അതികരിപ്പത്രകു ഏറ്റ വകൈയിലു തിനുപ്പതികരമാണ വാചകർ കല്ലവി മുതലിയ പല വഴിമുഹൂരകൾ ഇവ്വാധ്യവാനതു വിതപ്പുരെ ചെയ്കിന്റുതു]

തിന്റവച്ചൊറകൾ:

തകവലുരിവു, വാചകർ കല്ലവി, നൂലകപ്പ പയൻപാട്ട്, പലകലൈക്കമുകനൂലകങ്കൾ

അറിമുകമുക

ഇന്റെയ വാദരം അടൈന്തു വരുകിന്റെ തകവലു യുകത്തിലു തകവലുതേവെ എന്പതു ഇന്റിയമൈയാതു ഒൻറാകകക കാണപ്പട്ടുകിന്റുതു. തകവലു ചേഖവയിനെ വമുങ്കുമും നിന്റുവനുങ്കു കാക നൂലകങ്കൾ കാണപ്പട്ടുകിന്റുന്ന. ആരമ്പ കാലത്തിലു നൂലു നിലൈയാന്കൾ പെற്റിരുന്തു മുക്കിയത്തുവാങ്കൾ വിടു ഇന്റു അവൈ പണ്മടംകു മുക്കിയത്തുവാം ഉച്ചയൈവയാകകക കാണപ്പട്ടുകിന്റുന്ന. മൺിതനിൻ അറിവിനെതു തേടുമുക

நூல் நிலையங்களைக் கொண்டுள்ளன. பல்கலைக்கழக நூல் நிலையங்கள் கல்வி வளர்ச்சிக்குப் பெரும் தொண்டு புரிகின்றன. ஆர்வார்டுப் பல்கலைக்கழக நூலகம் ஆக்ஸபோட்டில் உள்ள பாடிலியன் நூலகம் ஆகிய நூலகங்கள் மிகப் பெரிய பல்கலைக்கழக நூலகங்களாகும். எல்லாப் பல்கலைக்கழக நூலகங்களும் கல்வி வளர்ச்சியில் பெரும் பங்கு வகிக்கின்றன. இலங்கையில் மொத்தம் 15 பல்கலைக்கழக நூலகங்கள் உள்ளன. வடமாகாணத்தின் ஒரேயொரு பல்கலைக்கழகம் என்ற வகையில் யாழ்ப்பாணப் பல்கலைக்கழக நூலகத்திற்கு தனிச்சிறப்பு உண்டு.

யாழ்ப்பாணப் பல்கலைக்கழக நூலகம்

யாழ்ப்பாணப் பல்கலைக்கழகத்தின் இலக்கினை அடைவதற்கு முதுகெலும்பாக விளங்குவது பல்கலைக்கழக நூலகமாகும். 1974ம் ஆண்டு பல்கலைக்கழக வளாகமாக ஆரம்பிக்கப்பட்டு 1978இல் பல்கலைக்கழகமாக இயங்கத் தொடங்கிய இப்பல்கலைக்கழகத்தின் நூலகமானது யாழ்ப்பாணக் கல்லூரியினால் வழங்கப்பட்ட ஒரு தொகை நூல்களை மையமாகக் கொண்டு ஆரம்பிக்கப்பட்டு தற்சமயம் கிட்டத்தட்ட இரண்டு இலட்சத்துக்கு மேற்பட்ட நூல்களையும் இருநூறுக்கும் மேற்பட்ட சஞ்சிகைகளையும் கணிசமானாவு இலத்திரனியல் வளங்களையும் கொண்ட முழுமையான ஒரு நூலகமாக இயங்குகின்றது.

மாணவர் மட்டத்தில் அறிவை ஆழப் பதிய வைத்தல், பல்கலைக்கழக கற்பித்தற் சமூகத்தின் தொழில்சார் விருத்திக்கு உதவுதல், சமூக மட்டத்தில் கலாசாரத்தைப் பாதுகாத்தல் ஆகியவற்றை தனது பணியிலக்காகக் கொண்டுள்ள இந்நூலகமானது பட்டப்பின்படிப்பு மாணவர்கள், விரிவுரையாளர்கள், ஊழியர்கள், பட்டப்படிப்பு மாணவர்கள் போன்றோரின் தேவைகளினைப் பூர்த்தி செய்கின்ற ஒரு ஆராய்ச்சி நூலகமாகும். எனவே வாசகர்களின் தகவல் தேவையைப் பூர்த்தி செய்வதில் பெரும் பங்காற்றுவது இதன் பிரதான பணியாகக் காணப்படுகின்றது. இது மட்டுப்படுத்தப்பட்ட வாசகர்களுக்கு சேவையாற்றுகின்ற அமைப்பாகும். அதாவது பட்டப்பின்படிப்பு

இந்த வகையில் இவ்வாய்வானது சமூக விஞ்ஞானத்துறைசார் பட்டதாரி மாணவர்களின் நூலகப் பயன்பாட்டின் பல்வேறு அம்சங்களான வாசகர்களின் நூலகத்தெரிவு, நூலகத்திற்கு வருகை தரும் நோக்கம், நூலகத்தில் செலவிடும் நேரங்கள், அதிக பயன்பாட்டிற்குரிய பிரிவு, உச்சப்பயன்பாட்டு நேரங்கள், முதன்மையான தகவல் வளத் தேடல் வழிமுறைகள் என்பவற்றை இனங்காணலை முதன்மை நோக்கமாகக் கொண்டுள்ளது.

இலக்கிய மீளாய்வு

நூலகம் என்பது ஒரு சேவை நிறுவனமாகும். எந்தவகை நூலகமாயினும் தாம் வழங்கும் சேவைகள் தொடர்பாகவும் அச்சேவைகள் தொடர்பாக தமது வாடிக்கையாளர்களின் அபிப்பிராயம் தொடர்பாகவும் அறிய விரும்புவது இயல்பானதோன்று. அந்தவகையில் பல்கலைக்கழக நூலகங்களும் காலத்துக்குக் காலம் தமது வாசகர் திருப்தி தொடர்பான ஆய்வுகளில் ஈடுபடுவது பொது வழமையாகும். இவ்வாறு ஈடுபடுவதன் மூலம் தமது நூலகத்தின் குறைபாடுகளைக் கண்டறிந்து அவற்றைச் சீர்செய்வதற்கு இத்தகைய ஆய்வுகள் பேருதவி புரிகின்றன. எனவே நூலகவியல் ஆய்வுகளில் பெரும்பாலானவை வாசகர் திருப்தி தொடர்பான ஆய்வுகளாகவும் வாசகர் பயன்பாடு தொடர்பான ஆய்வுகளாகவும் இருப்பதில் ஆச்சரியத்துக்கிடமில்லை.

அந்த வகையில் ஒரு நாட்டின் பல்கலைக்கழகமே அந்நாட்டின் உயிர்நாடி. ஒரு பல்கலைக்கழகமே ஒரு நாட்டினை உருவாக்க முடியும். ஒரு நாட்டின் தேசிய மூலதனம் பல்கலைக்கழகமே. இவை நாடுகளை உருவாக்குவதோடு நாட்டின் ஒருமைப்பாட்டையும் உருவாக்குகின்ற நிறுவனங்களாகும். இத்தகைய பல்கலைக்கழகங்கள் சமூகத்துடன் நெருங்கிய தொடர்பு கொண்டு மக்கள் எல்லோருக்கும் கல்வி அளித்து அவர்களது பண்பாட்டு மரபினை வளர்க்கின்றன. பல்கலைக்கழக நூலகத்தின் நோக்கம் மாணவர்களின் கற்றலுக்கு உறுதுணை புரிதல், அறிவைப் பெற்று வழங்குதல் என்பனவாகும். எனவே பல்கலைக்கழக நூலகத்தின் வாசகர் திருப்தி தொடர்பாகவும் கணக்கற்ற ஆய்வுகள் வெளிவந்து கொண்டிருக்கின்றமை குறிப்பிடத் தக்கதாகும்.

(Seneviratna, D 2006)

இலங்கையில் வாசகர் பயன்பாடு தொடர்பாக சாமினி குணசேகரா அவர்களால் மேற்கொள்ளப்பட்ட ஆய்வானது பேராதனைப் பல்கலைக்கழகத்தின் பிரதான நூலகத்தை அடிப்படையாகக் கொண்டது.

இந்த ஆய்வின் முடிவை அடிப்படையாகக் கொண்டு தகவல் அறிதிறன் தொடர்பான நூலக விழிப்புணர்வை ஏற்படுத்துவதற்கும், இலத்திரனியல் தகவல் வளங்களைப் பயன்படுத்துவதற்கும் வாசகருக்கு தகவல் அறிதிறன் பயிற்சி வழங்கப்படவேண்டும் இலத்திரனியல் தகவல் வளங்களின் ஈட்டிலை அதிகரிக்கவேண்டும் எனவும் இந்த ஆய்வு சிபார்சு செய்திருக்கிறது. (Gunasekara, C 2010)

யாழ் ப்பாணப்பல் கலைக் கழகத் தை அடிப்படையாகக் கொண்டு யாழ்ப்பாணப் பல்கலைக்கழகத்தின் உயிரியல் துறை மாணவர்களின் வாசகர் திருப்தி தொடர்பாக மேற்கொள்ளப்பட்ட ஆய்வானது கல்பனா சந் திரசேகர் மற்றும் கோமதி முருகதாஸ் இருவராலும் மேற்கொள்ளப்பட்டது. இவ் ஆய்வானது உயிரியல் துறை சார்ந்த பட்டப்படிப்பு மாண்ர்களின் கற்றல் மற்றும் ஆய்வு நடவடிக்கைகளுக்கான முக்கிய மூலகமாக நூலகம் உள்ளது என்பதை நிருபித்திருக்கிறது. (Chandrasekar and Murugathas 2012).

யாழ் ப்பாணப் பல்கலைக்கழக நூலகத்தின் முகாமைத்துவ பீட மாணவர்களை அடிப்படையாகக் கொண்டு மேற்கொள்ளப்பட்ட இன்னொரு ஆய்வானது வாசகர் திருப்தியானது நூலக சேகரிப்புகளின் செல்வாக்கிற்குட்பட்டது என்பதை 11.1% வாசகர் திருப்தியில் நூலக சேகரிப்புகளின் செல்வாக்கை ஆய்வு செய்திருப்பதன் மூலம் அறிவுக்கு உண்மையான பங்களிப்பு செய்வதற்கான வழிமுறைகளைத் தேடியிருக்கிறது எனவும் இவரது ஆய்வு முடிவு தெரிவிக்கிறது. (Sivathasan 2013)

வட இந்தியாவிலுள்ள மருத்துவக்கல்லூரி ஒன்றின் நூலகத்தை அடிப்படையாகக் கொண்டு மேற்கொள்ளப்பட்ட வாசகர் பயன்பாடு தொடர்பான ஆய்வில் 71% வீதமானோர் வருகைக்கான தேவை பூர்த்தி செய்யப்பட்டதாக தெரிவித்திருந்தனர். மேலும் 57% வீதமானோர் கண்ணியைப் பயன்படுத்துவதுடன் இதனால் தமது தகவல் தேடல் இலகுபடுத்தப்பட்டுள்ளதாக தெரிவித்திருந்தனர். வாசகர் கல்வி செயற்திட்டங்கள் முன்னெடுக்கப்படவேண்டியதன் அவசியத்தையும் இவ்வாய்வு வலியுறுத்தியுள்ளது. (Goel N K , Sarpal, Abhiruchi, Abhadeep 2012)

நூலகவியல் துறையின் பல வேறு வகைசார் ஆய்வுகளுள் முக்கியமானவை வாசகர் திருப்தி, வாசகர் பயன்பாடு தொடர்பான ஆய்வுகளாகும். நூலகங்கள் காலத்துக்குக் காலம் தமது நூலகத்தின் குறைபாடுகளைக் கண்டறிந்து அவற்றைச் சீர்செய்வதற்கு இத்தகைய வாசகர் திருப்தி தொடர்பான ஆய்வுகள் பேருதவி புரிகின்றன. (Busha and Harter, 1980). அந்த வகையில் இந்த ஆய்வானது யாழ்ப்பாணப் பல்கலைக்கழக சமூக அறிவியல் துறை சார்ந்த பட்டப்படிப்பு மாணவர்களின் நூலக பயன்பாட்டின் பல்வேறு அம்சங்களையும் மதிப்பிடுகின்ற மதிப்பீட்டு விவரண முறையினைப் பயன்படுத்தி மேற்கொள்ளப்பட்டிருக்கிறது. விவரண ஆய்வு என்பது ஆக்க பூர்வமான திறனாய்வுடன் இணைந்த கருத்துக்களுக்குரிய சான்றாதாரங்களைப் பரீட்சித்தலை அடிப்படையாகக் கொண்டதாக அமைந்துள்ளது.

ஆய்வுக்கான தரவு சேகரித்தல்

எந்தவொரு ஆய்வினை மேற்கொள்வதற்கும் தரவு இன்றியமையாத ஒன்றாகும். இத்தரவினை அவற்றினைப் பெறும் தன்மைக்கு ஏற்ப நேரடித் தரவுகள் இரண்டாந்தரத் தரவுகள் என பாகுபடுத்தலாம். நேரடித் தரவு என்பது ஆய்வாளன் தனக்குத் தேவையான தரவுகளினை நேரடியாகப்

பெறுதல் ஆகும். இரண்டாந்தரத் தரவுகள் என்பது ஆய்வாளரால் குறித்த விடயம் தொடர்பான தரவுகளினை நேரடியாகப் பெறாமல் அது தொடர்பாக ஏற்கனவே சேகரிக்கப்பட்ட தரவுகள் (ஆய்வுகள், வெளியீடுகள், கோவைகள் என்பவற்றின்) மூலம் பெறுதலாகும்.

இந்த ஆய்வுக்குத் தேவையான நேரடித்தரவுகள் வினாக்கொத்து முறை மூலம் பெறப்பட்டு விவரண ரீதியாக ஆய்வு செய்யப்பட்டுள்ளன. தகவலைத் திரட்டுவதற்கு மிகவும் எளிமையான முறையாக இது காணப்படுகின்றது. நேரச்சிக்கனம் தகவல் தருவது யார் என்பது தெரியாததால் துலங்கலைத் தருகின்ற சாத்தியம் காணப்படுகின்றது. தகவலைத் தருபவரின் நேர்மியப் பண்பு, கருத்துறுதித்தன்மை அதனை ஒரு பொறுப்பு மிகக் செயலாகக் கருதும் மனப்பக்குவம் என்பன இதில் வெற்றியினைத் தரும் எனினும் மனிதர்களின் மாறும் மனக்கோலம் தாக்கத்தினை ஏற்படுத்தும். (அருளானந்தம் 2006)

இரண்டாம் தரத்தரவுகள் நூலகக் கோவைகள், நூலகம் சம்பந்தமான நூல்கள், வெளியீடுகள் என்பவற்றின் மூலம் பெறப்பட்டன எனினும் தரவுகள் காலம், நேரம் என்பவற் றினைப் பொறுத் து வரையறையுடையவையாகவே காணப்படுகின்றன.

ஒரு குறிப்பிட்ட பொருட்துறையின் வளர்ச்சி வீதமானது அத்துறை சார்ந்து வெளிவரும் முதல் நிலைத் தகவல் வளங்களின் தொகையிலேயே பெருமளவு தங்கியுள்ளது. எனவே தேவைக்கேற்ப தனிப்பொருள் நூல்கள், அறிக்கைகள், ஆய்வுக்கட்டுரைகள், முதல்நிலைப் பருவ இதழ்கள், சிறு நூல்கள், காப்புறிமை இலக்கியங்கள், நியமங்கள், தடை செய்யப்பட்ட ஆவணங்கள், அரச வெளியீடுகள், கையெழுத்துப் பிரதிகள், சுவடிகள் போன்ற முதல்நிலை தகவல் வளங்களிலிருந்தும் தேவையான தகவல்கள் பெறப்பட்டன.

சமூக

விஞ்ஞானத்துறைசார் மாணவர்களிலிருந்தே ஆய்வுக்கான மாதிரிகள் திரட்டப்பட்டன. சமூக அறிவியல் துறையானது ஒன்பது துறைகளை உள்ளடக்குகின்றது. குறித்த 2012/2013 கல்வியாண்டின் 2ம், 3ம், 4ம் வருட மாணவர்களில் ஆய்வு மேற்கொள்ளப்பட்டிருக்கிறது.

சமூக அறிவியல் துறை சார்ந்த மொத்த மாணவர்களில் 15% வீத மாணவர்கள் ஆய்வுக்குட்படுத்தப்பட்டுள்ளனர். சமூக விஞ்ஞானத்துறைசார் மாணவர்களில் எழுமாற்றாக 140 பேர் தெரிவு செய்யப்பட்டு வினாக்கொத்துகள் வழங்கப்பட்டன. எனினும் 130 வினாக்கொத்துக்களே மீளப்பெறப்பட்டு ஆய்வு செய்யப்படுகின்றது.

ஆய்வுமாதிரிகளின் குடித் தொகைப்பண்புகள்

சமூகவியல் துறையானது தொல்லியல், பொருளியல், புவியியல், அரசறிவியல், சமூகவியல், வரலாறு, மனைப் பொருளியல், திட்டமிடல், சட்டவியல் ஆகிய ஒன்பது துறைகளை உள்ளடக்குகின்றது. 2010/11 கல்வியாண்டில் மொத்தம் 931 மாணவர்கள் உள்ளனர். பின்வரும் அட்டவணை-1 பொருட்துறை வாரியாகவும் ஆண்டு வாரியாகவும் மாணவர் தொகையை காட்டிநிற்கிறது.

**அட்டவணை-1 பொருட்துறை வாரியாகவும் ஆண்டு
வாரியாகவும் மாணவர் தொகை**

Bachelor of Arts (special)	2nd Year	3rd Year	4th year	Total
தொல்லியல்	20	18	14	52
பொருளியல்	54	79	37	170
புவியியல்	66	68	55	189
வரலாறு	19	35	22	76
மனைப்பொருளியல்	3	4	8	15
சட்டவியல்	47	28	18	93
திட்டமிடல்	45	66	55	166
அரசுநியல்	25	37	30	92
சமூகவியல்	11	32	35	78
TOTAL	290	367	274	931

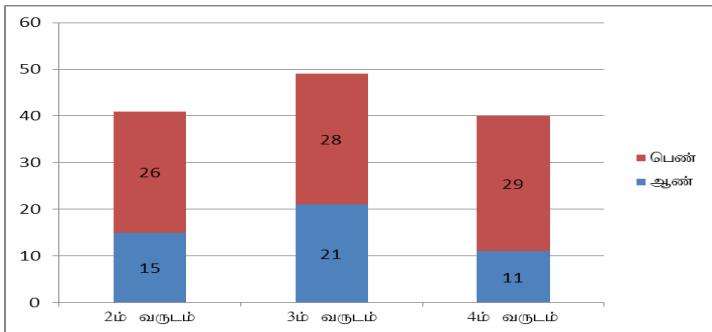
மேற்குறித்த அட்டவணையிலுள்ள தரவுகளை அடிப்படையாகக் கொண்டு மொத்த மாணவர் தொகையின் 15% வீதமானோர் பொருட்துறையின் மாணவர் தொகையின் அளவின் அடிப்படையில் தெரிவு செய்யப்பட்டிருந்தனர். அட்டவணை - 2 ஒவ்வொரு துறையிலிருந்தும் ஆய்வுக்குப்படுத்தப்பட்ட மாணவர் தொகையின் விபரத்தை தருகின்றது. மொத்தமாக 140 வினாக்கொத்துக்கள் விநியோகிக்கப்பட்டன. அதில் திட்டமிடலில் 4, பொருளியலில் 2, புவியியலில் 2, சட்டவியலில் 2 ஆக மொத்தம் 10 வினாக்கொத்துக்கள் மீளப்பெறப்பட முடியவில்லை. எனவே 130 வினாக்கொத்துக்களே ஆய்வுக்குப்படுத்தப்பட்டுள்ளது.

**அட்டவணை-2 ஆண்டு ரீதியாக ஆய்வுக்குட்படுத்தப்பட்ட
மாணவர் விபரம்**

Bachelor of Arts (special)	2nd Year	3rd Year	4 th year	Total
தொல்லியல்	3	3	2	8
பொருளியல்	8	10	5	23
புலியியல்	8	10	8	26
வரலாறு	3	5	3	11
மனைப்பொருளியல்	1	1	2	4
சட்டவியல்	5	5	3	13
திட்டமிடல்	6	6	8	20
அரசறிவியல்	4	5	4	13
சமூகவியல்	3	4	5	12
TOTAL	41	49	40	130

**பால்நிலை அடிப்படையிலான நூலகப்பயன்பாடு குறித்த
பொதுமதிப்பீடு**

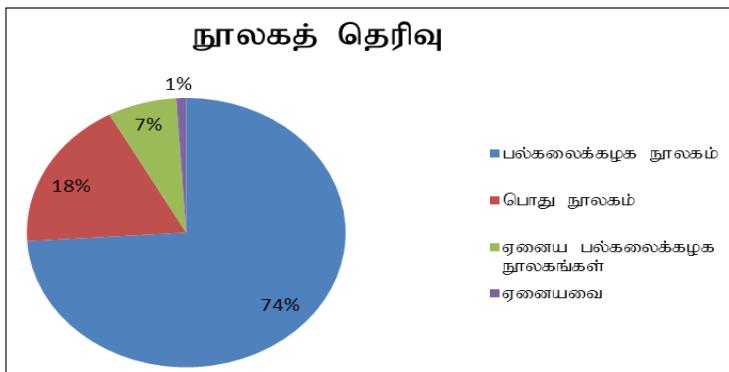
ஆய்வுக்குட்படுத்தப்பட்ட 130 மாணவர்களில் 83 மாணவர்கள் பெண்கள். 47 மாணவர்கள் ஆண்கள். பெண் மாணவர்களில் இரண்டாம் வருடத்தில் 26 பெண்கள், மூன்றாம் வருடத்தில் 28 பெண்கள், நான்காம் வருடத்தில் 29 பெண்களுமாக உள்ளனர். ஆண் மாணவர்களில் இரண்டாம் வருடத்தில் 15, மூன்றாம் வருடத்தில் 21, நான்காம் வருடத்தில் 11 ஆக மொத்தம் 47 ஆண் மாணவர்கள் இவ்வாய்வுக்குட்படுத்தப்பட்டிருக்கின்றனர். பின்வரும் உரு -1 ஆண்டு ரீதியாகவும் பால்நிலை சார்ந்தும் மாணவர்களின் எண்ணிக்கையைத் தருகிறது.

உரு-1: பால்நிலை அடிப்படையிலான நூலகம் பயன்பாடு

தகவல் தேடலுக்கான நூலகத்தெரிவு

வினாக் கொத்துக்குப் பதிலளித்தவர்களில் 74% வீதமானோர் யாழ்ப்பாணப் பல்கலைக்கழக நூலகத்தையும் 20% வீதமானோர் யாழ்ப்பாணப் பொது நூலகத்தையும் முதன்மைத் தெரிவாக கொண்டிருப்பதை உரு - 2 காட்டி நிற்கிறது. இதன்மூலம் பல்கலைக்கழகக் கற்றல் செயற்பாட்டுக்கு பல்கலைக்கழக நூலகம் எத் துணை அவசியமானது என்பதையே இவ்வாய்வு முடிவு எடுத்துக்காட்டுகின்றது. வடமாகாணப் பிரதேசத்துக்கென இயங்கும் ஒரேயோரு பல்கலைக்கழக நூலகம் என்ற வகையில் யாழ்ப்பாணப் பல்கலைக்கழகத்திற்கு தனித்த முக்கியத்துவம் உண்டு அதே சமயம் யாழ் பொது நூலகமும் தனது சேகரிப்புக்களை இனப்பிரச்சனையின் போது முற்றாக இழந்து விட்டபோதிலும் தென்னாசியாவின் புகழ்பெற்ற நூலகம் என்ற அடைமொழியுடன் தான் இன்றும் அணுகப்படுகின்றது.

உரு-2: தக

தகவல் தேடலுக்காக வாசகர்களால் முதன்மைத் தெரிவாக குறிப்பிடப்பட்ட நூலகம்

நூலக வருகைக்கான காரணங்கள்

பெரும்பாலான வாசகர் தமது தகவல் தேவையைப் பூர்த்தி செய்யும் பொருட்டே நூலகத்தை அணுகுகின்றனர் என்பதை அட்டவணை - 3 காட்டுகின்றது. 82 மாணவர்கள் (41%) ஆய்வுக்கான தகவல் தேடலுக்காகவும் 24 மாணவர்கள் (12%) பொழுதுபோக்கு நோக்கத்திற்கெனவும், 80 மாணவர்கள் (40%) அமைதியான சுயகற்றல் நோக்கத்திற்கெனவும், 13 மாணவர்கள் (7%) ஏனைய நோக்கங்களுக்காகவும் நூலகத்தைப் பயன்படுத்துகின்றனர். ஏனைய நோக்கங்களுக்குள் பத்திரிகை படித்தல், ஒப்படைக்கான தகவல் தேடுதல் என்பன உள்ளடங்கும்.

அட்டவணை - 3: நூலகத்துக்குச் செல்வதற்கான

காரணங்கள்

நோக்கம்	தாகை(%)
தகவல் பெறுதல்	82
பொழுதுபோக்கு	24
சுயகற்றல்	80
ஏனையவை	13

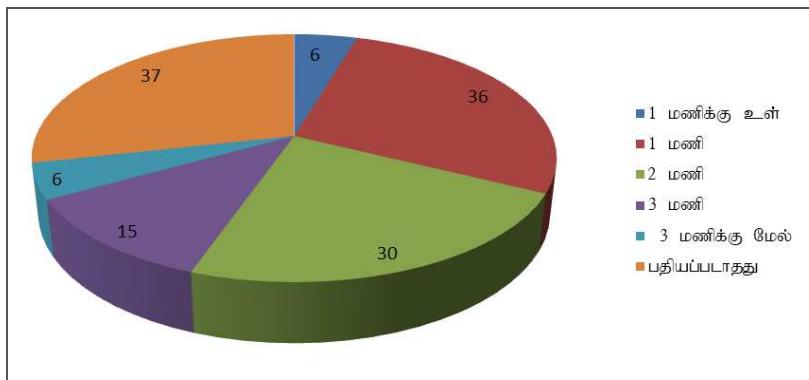
தகவல்வள பயன்பாட்டின் காலநீட்சி

வினாக் கொத்தின் இப்பகுதியில் நூலகத்தின் குறித்த தகவல் வளமொன்றினைத் தேவைக்கேற்ப அதிகமாகப் பயன்படுத்தும் காலநீட்சியின் அடிப்படையில் வரிசைப்படுத்தி இலக்கமிடுமாறு மாணவர்கள் கேட்கப்பட்டனர். 54 மாணவர்கள் வீட்டுக்கு எடுத்துச் சென்று பாவிப்பதை விரும்பிய அதேசமயம் 40 மாணவர்கள் சில

வாரங்கள் வரையாவது வீட்டில் வைத்திருந்து பயன்படுத்துவதை விரும்புவதாக குறிப்பிட்டனர். 37 மாணவர்கள் மட்டுமே நூலகத்தில் வைத்துப் படிப்பதை விரும்புவதாகக் குறிப்பிட்டனர்.

நூலகத்தில் செலவிடும் நேர அளவு

நூலகத்தில் தினசரி செலவிடும் நேரஅளவு தொடர்பான வினாவிற்கு 37 மாணவர்கள் பதிலளிக்கவில்லை. மீதி மாணவர்களில் 36 மாணவர்கள் தாம் ஒரு மணி நேரம் செலவிடுவதாகவும், 30 மாணவர்கள் இரு மணிநேரங்கள் செலவிடுவதாகவும் 15 மாணவர்கள் மூன்று மணி நேரம் செலவிடுவதாகவும் குறிப்பிட்டிருக்கின்றனர். 7 மாணவர்கள் மட்டுமே மூன்று மணிநேரத்திற்கு மேல் நூலகத்தில் கழிக்கின்றனர் இவர்கள் அனைவரும் நான்காம் வருட மாணவர்கள் என்பதும் ஆய்வுத் தேவையின் நிமித்தம் அவர்கள் நூலகத்தில் அதிக நேரம் செலவழிக்க வேண்டியிருப்பதும் குறிப்பிடத்தக்கதாகும். (உரு-3)

உரு- 3: நூலகத்தில் தினசரி செலவிடும் கால அளவு

அதிக பயன்பாட்டிற்குரிய பிரிவு

யாழிப்பாணப் பல்கலைக்கழக நூலகமானது சமூக அறிவியல், கலையும் மனிதப் பண்பியலும், அறிவியலும் தொழினுட்பமும், விவசாயம், மருத் துவம் ஆகிய பிரதான பொருட் புலங்களின் கீழ்

ஒழுங்குபடுத்தப்பட்டிருக்கிறது. இம் முறையில் தொழிற்திறன் சார் ஊழியர்கள் அவர்களது துறை சார் நிபுணத்துவத்தின் அடிப்படையில் ஒவ்வொரு பொருட்புலத்துக்கு மான் பொருள் சார் நூல்கராக நியமிக்கப்பட்டு நூல் தெரிவு முதற்கொண்டு வாசகர் சேவை வரை அவர்களுக்கான பொறுப்பு வழங்கப்பட்டிருக்கிறது. ஒவ்வொரு பொருட்புல அடிப்படையிலான பிரிவும் மேலும் உட்பிரிவுகளாக இரவல் வழங்கும் நூல்கள், உசாத்துணை நூல்கள் இரண்டும் இணைந்த பிரதான பகுதி, நிரந்தர உசாத்துணைப் பகுதி, உடனடி உசாத்துணைப் பகுதி, கடந்தகால வினாத் தாள்கள் ஆகிய பகுதிகளை ஒருங்கிணைத்து ஒழுங்குபடுத்தப்பட்டிருக்கிறது.

யாழிப்பாணப் பல்கலைக் கழக நூலகத்தில் சிறப்புக் கவனம் செலுத்தப்படும் தகவல் வளங்களாக நூல்கள், ஆய்வுக் கட்டுரைகள், சிறுநூல்கள், அறிக்கைகள், அரச ஆவணங்கள், கையெழுத்துப் பிரதிகள், மற்றும் செய்தித் தாள்கள், செய்திக் கடிதங்கள், செய்தியறிக்கைகள், பருவ இதழ்கள், ஆண்டு மலர்கள் என்பவற்றை உள்ளடக்கிய தொடர் வெளியீடுகள் போன்றவற்றைக் கொள்ள முடியும். இவற்றுள் சமூக அறிவியல் துறை சார்ந்த நூல்கள், உசாத்துணை சாதனங்கள், நிரந்தர உசாத்துணை நூல்கள், கடந்த கால வினாத்தாள்கள் என்பவை தனி ஒரு பகுதியாகவும் சமூக அறிவியல் சார்ந்த பருவ இதழ்கள் பருவ இதழ்கள் பருவ இதழ்ப்பகுதியிலும், ஆய்வு நூல்கள், சிறு நூல்கள் மற்றும் அறிக்கைகள் அரச ஆணவணங்கள் ஆவணக்காப்பகப்பகுதியிலும் ஒழுங்குபடுத்தப்பட்டிருக்கின்றன. பெரும்பாலான ஆரம்ப இலக்கியங்கள் யாவும் பருவ இதழ் வடிவிலேயே வெளியாகின்றன. அறிவியல் ரீதியான தகவல்களைப் பரிமாற்றம் செய்வதற்கான பிரதான தொடர்பு சாதனமாக கருதப்படும் இவை உண்மையான ஆய்வுகளை உடனுக்குடன் அறிக்கைப்படுத்துகின்றன. யாழிப்பாணப் பல்கலைக்கழக நூலகத்தினால் தற்போது பெற்றுக் கொள்ளப்படும் பருவ இதழ்களில் நூற்றைம்பதிற்கு மேற்பட்டவை சமூக அறிவியல் சார்ந்தவையாக உள்ளன (Arulanantham S. 2004). ஆயினும் ஆய்வுப் பெறுபேற்றின் படி பருவ இதழ்ப் பகுதியும் ஆவணக் காப்பகப் பகுதியையும் உச்சப்பயன்பாட்டுப் பகுதிகளாக முன்னுரிமை படுத்தப்படவில்லை.

மாணவர்களின் அதிக பயன்பாட்டிற்குரிய பிரிவு எது என்ற வினாவிற்கு முன்னுரிமை அடிப்படையில் இலக்கமிடுமாறு கேட்கப்பட்டது. இதனது பெறுபோனது கீழே அட்டவணை - 4 ல் தரப்பட்டிருக்கிறது.

அட்டவணை - 4: முன்னுரிமை அடிப்படையில் அதிகம் பயன்படுத்தப்படும் பிரிவு

அதிகம் பயன்படுத்தப்படும் பிரிவு	1	2	3	4	5	0
பருவாதிதழ் பகுதி	14	34	47	23	8	4
ஆவணக்காப்பகம்	2	26	23	14	63	2
நிரந்தர உசாத்துணைப்பகுதி	46	31	26	11	14	2
செய்தித்தாள் பகுதி	22	17	17	43	23	7
சமூக அறிவியல் பகுதி	46	20	14	31	11	8

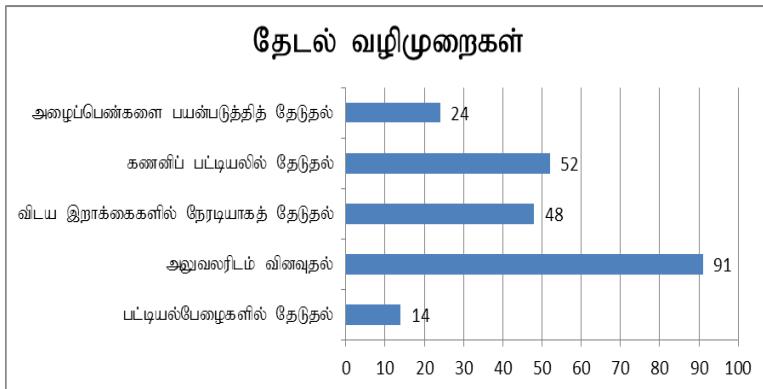
அட்டவணை - 4ன் படி நிரந்தர உசாத்துணைப் பகுதியும் சமூக அறிவியல் பகுதியுமே மாணவர்களினால் அதிகம் பயன்படுத்தப்படும் பகுதிகளாக உள்ளன. மூன்றாவது தெரிவாக செய்தித்தாள் பகுதியையும் நான்காவது தெரிவாக பருவ இதழ்ப்பகுதியும் ஐந்தாவது தெரிவாக ஆவணக்காப்பகப் பகுதியையும் உச்சப் பயன்பாட்டுப் பகுதிகளாக தெரிவு செய்திருக்கின்றனர். சில மாணவர்கள் எந்தத் தெரிவையுமே குறிப்பிடவில்லை என்பதை 0 அடையாளமிட்ட நிரல் காட்டுகின்றது.

உச்சப்பயன்பாட்டு நேரங்கள்

நாலகப் பயன்பாட்டின் உச்ச நேரங்களாக காலை 10 மணி தொடக்கம் 12 மணிவரையிலான காலப் பகுதி. ஆய்வுக் குட்படுத்தப்பட்ட மாணவர்களில் 93 மாணவர்கள் மேற்குறிப்பிட்ட காலப்பகுதியையே உச்சப்பயன்பாட்டு நேரமாகத் தெரிவித்திருக்கின்றனர். இரண்டாவது உச்சப்பயன்பாட்டு நேரமாக (46 மாணவர்கள்) 12 மணி தொடக்கம் 2 மணி வரையான காலப் பகுதி தெரிவு செய்யப்பட்டிருக்கிறது. மூன்றாவதாக மாலை 2 மணி தொடக்கம் 4 மணிக்குட்பட்ட காலப்பகுதி தெரிவு செய்யப்பட்டிருக்கிறது. காலை நேரம் கற்றலுக்கு சிறந்த நேரம்

காலப்பகுதி	ஏர் நாட்கள்	வார் இறுதி நாட்கள்
காலை 8.30- 10.00	31	40
காலை 10.00-12.00	93	51
மதியம் 12.00-2.00	46	11
மாலை 2.00- 4.00	42	--
மாலை 4.00- 6.00	8	--

உபகரணங்களை இயக்குவதற்குமான ஆற்றல் போன்ற பலதரப்பட்ட ஆற்றல்கள் நூலைப் பயன்படுத்துபவருக்கு இன்றியமையாததாகக் கருதப்படுகின்றது.

உரு - 4: தகவல் அணுகுகை

மேற்குறிப்பிட்டவற்றை கவனத்தில் கொள்ளும் போது ஆய்வு முடிவின்படி 91% வீதமானோரின் முதன் மையான தகவல் வளத் தேடல் வழிமுறைகளுள் அதிகம் செல்வாக்கு செலுத்தும் ஒன்றாக இருப்பது அலுவலர்களின் உதவியில் முழுமையாகத் தங்கியிருக்கும் நிலையாகும். (உரு-4). அலுவலர்களிடம் வினவுவதனாடாகவே தமது தகவல் தேவையைப் பூர்த்தி செய்வதிலிருந்து சுயமான தேடலுக்கான ஆற்றல் குறைந்த வாசகர் களாகவே இவர்கள் இனங்காணப் படுவது தெளிவாகின்றது.

முடிவுரை

ஆய்வுமுடிவுகளின் அடிப்படையில் நோக்கும் போது நூலகப்பயன்பாட்டினை அதிகரிப்பதற்கேற்ற வகையிலான பல்வேறு செயற்பாடுகளை யாழ்ப்பானப் பல்கலைக்கழக நூலகம் முன்னெடுக்க வேண்டியுள்ளது. குறிப்பாக தகவல் வள அபிவிருத்திக் கொள்கையில் மாணவர்களின் தேவைகளுக்கு அதிக முக்கியத்துவம் கொடுக்கப்படுதல் வேண்டும். மாணவர்களின் பாடவிதானத்துடன் தொடர்புடையவையும், எல்லாப் பயிற்சி நெறியிலும் உள்ள மாணவர்களின் தேவைகளைப்

உசாத்துணைகள்

- Amkpa, S. A. (2000), Students' use of University of Maiduguri Library: An evaluative study. *Gateway Library Journal*, 2(3), p.70-80.
- Arulanantham, S. (2010), **Encyclopaedic Dictionary of Library & information science.** (Text in tamil) Colombo: Kumaran, p.398
- Arulanantham, S. (2006) **Alphabetico-classed glossary of technical terms in Library and Information Science: English – Tamil .** - Colombo: Kumaran, p.95
- Arulanantham, S. (2004), Primary information resources available at Library, University of Jaffna. Arrangement, Use & maintenance. (text in Tamil) *Cinthanai* 14(3) p.
- Busha, C. and Harter , S. P. (1980), **Research methods in librarianship,** New York: Academic press. p.417
- Chandrasekar, Kalpana and Murugathas, Komathy (2012), An assessment of user satisfaction on library services: a case study of undergraduate Biology students at the University of Jaffna. *Journal of the University Librarians Association, Sri Lanka*, 16 (1), p. 34-45
- Fowowe, S.O. (1989), Students' use of an academic library: A survey at the University of Ilorin library. *Nigerian library and information science Review*, 7(1), p.47-57
- Goel N. K., Sarpal Galhotra & Abhiruchi, Abhadeep (2012), A study about library usage by undergraduate medical students in a medical college in north India, *National Journal of Community Medicine*, 3(1), 2012 p.89-93
- Gunasekara, Chamani (2010), Students' usage of an academic library: a user survey conducted at the main Library University of Peradeniya. 14(1). *Journal of the University Librarians Association of Sri Lanka*, 14 (1), p. 43-60

Houghland, L. (1996), Students and the university library: Attitudes to and use of University library among students and faculty. *Information research*, 2 (2), p.28-42

Seneviratna, Daisy (2006), Measuring user satisfaction: a case study at the PGIM branch library at Peradeniya. *Journal of the University librarians association of Sri Lanka*. 16 (1) p.40-53.

Shah C. & Parmar H. D. (2010), Case study library usage at an Indian medical college. *Health Information and Libraries journal*, 28, p.77-81

Sivathasan, N. (2013), Impact of library collections on user satisfaction: a case study. *European journal of business and management*. 5(13), p.141-146

Yusuf, Felicia & Iwu, Juliana. (2010), Use of academic library: A case study of Covenant University, Nigeria. *Chinese Librarianship: an International Electronic Journal*, 30. URL: <http://www.iclc.us/cliej/cl30YI.pdf>

Subramanian Navaneethakrishnan

Subramanian Navaneethakrishnan is presently working as Assistant Librarian in the Library, University of Jaffna, Sri Lanka. Having graduated in Sanskrit with first class he has completed M.Phil in Sanskrit and Postgraduate Diploma in Library and Information Science with distinction pass from the same university, Further he is a post graduate student, reading for M.Phil in Library Science in University of Kelaniya, Sri Lanka. He joined the library staff of the University as a Library Assistant in 2004. He published 3 research articles and more than 15 communications

Co-author : Subramaniam Mahiran

Subramaniam Mahiran is presently working as Library Assistant in the Library, University of Jaffna, Sri Lanka. He has completed High National Diploma in Accountancy in Jaffna Technical College and Postgraduate Diploma in Library and Information Science at University of Jaffna He joined the library staff of the University as a Library Assistant in 2009. His research interests are Organization of Knowledge and User education

NATIONAL LIBRARY REVIEW

Guidelines for Contributors

The Journal of National Library Review invites contributors from participating Librarians, Information Scientists, Educators, Administrators, Publishers, Advanced Students and other interested persons from all over the world to provide suitable articles from the above journal.

Type of Contributions

The journal includes original articles on all aspects of library information science. In addition, contributions to the section on Book Reviews, Conference reports are also welcome.

Format

Articles should preferably be 3000 – 5000 words in length. All articles must be word processed and printed double spaced throughout (including notes and references) on A4 white paper using one side only. A 1 ½ margin should be left on all sides. Authors are encouraged to submit articles using at least Microsoft Word. Authors may also submit their articles on CD or as an attached file with your e-mail. The font type required is Calibri for English, FMLAbhaya is for Sinhala articles and Kalaham for Tamil articles, with 12pt. The first page of the article should contain the following information:

Title of the article

Name (s) and affiliation of author (s)

Complete address, including telephone and fax numbers, and e-mail address with passport size photograph

Address

Manuscripts, requests for further information and other correspondence should be sent to:

**The Editor,
National Library Review
National Library and Documentation Services Board,
No. 14,
Independence Avenue,
Colombo 07.
Sri Lanka**

Tel. (94) – 0112698847 or 0113056388
Fax. (94) – 0112685201

Email : research@mail.natlib.lk